

**JEDNOSTKOWE
SPRAWOZDANIE
FINANSOWE
ENEA S.A.**

**za rok obrotowy kończący
się 31 grudnia 2019 r.
zgodne z MSSF UE**

SPIS TREŚCI

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	8
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	9
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA	10
Informacje ogólne	10
1. Informacje ogólne dotyczące ENEA S.A.	10
2. Skład Grupy Kapitałowej	11
3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej	14
4. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	15
5. Zasady (polityka) rachunkowości i ważne oszacowania i założenia	15
6. Wpływ nowych standardów i interpretacji oraz zmiana zasad polityki rachunkowości i prezentacji danych	16
7. Waluta funkcjonalna i transakcje w walutach obcych	19
Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania z całkowitych dochodów	20
8. Przychody ze sprzedaży	20
9. Koszty operacyjne	21
10. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	22
11. Przychody i koszty finansowe	23
12. Opodatkowanie	24
13. Zysk na akcję	28
Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej	29
14. Rzeczowe aktywa trwałe	29
15. Wartości niematerialne	32
16. Prawo do korzystania ze składnika aktywów	34
17. Nieruchomości inwestycyjne	37
18. Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane	38
19. Zapasy	47
20. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	49
21. Spółka jako leasingodawca / subleasingodawca finansowy lub operacyjny	50
21.1. Spółka jako leasingodawca / subleasingodawca finansowy	51
21.2. Spółka jako leasingodawca / subleasingodawca operacyjny	51
22. Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami	51
23. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	52
24. Kapitał własny	53
25. Dywidenda	54
26. Polityka zarządzania kapitałem	54
27. Zobowiązania z tytułu zadłużenia	55
28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	59
29. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	59
30. Rezerwy	63
Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym	65
31. Instrumenty finansowe i wartość godziwa	65
32. Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	72

33. Rachunkowość zabezpieczeń	76
34. Zarządzanie ryzykiem finansowym	77
34.1. Ryzyko kredytowe	78
34.2. Ryzyko utraty płynności finansowej	82
34.3. Ryzyko towarowe	83
34.4. Ryzyko walutowe	84
34.5. Ryzyko stóp procentowych	84
Sprawozdanie regulacyjne	87
35. Ujawnienia wynikające z art. 44 ustawy Prawo Energetyczne w zakresie poszczególnych rodzajów działalności	87
Pozostałe noty objaśniające	93
36. Transakcje z jednostkami powiązаныmi	93
37. Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania z przepływów pieniężnych	95
38. Umowy koncesyjne na świadczenie usług publicznych	96
39. Zatrudnienie	96
40. Zobowiązania warunkowe, postępowania sądowe oraz sprawy toczące się przed organem administracji publicznej	97
40.1. Wpływ taryfy dla energii elektrycznej dla zespołu grup taryfowych G	97
40.2. Poręczenia i gwarancje	98
40.3. Postępowania toczące się przed sądami powszechnymi	100
40.4. Pozostałe postępowania sądowe	100
40.5. Ryzyko związane ze stanem uregulowania sytuacji prawnej nieruchomości wykorzystywanych przez ENEA S.A.	101
40.6. Sprawy dotyczące niezbilansowania za 2012 r.	102
40.7. Spór dotyczący cen na świadectwa pochodzenia energii OZE oraz wypowiedziane umowy na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł	102
41. Udział w programie budowy elektrowni atomowej	103
42. Podatkowa Grupa Kapitałowa	104
43. Zdarzenia po dacie sprawozdawczej	104

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i zostały zaakceptowane przez Zarząd ENEA S.A.

Członkowie Zarządu

Prezes Zarządu **Mirosław Kowalik**

Członek Zarządu **Piotr Adamczak**

Członek Zarządu **Jarosław Ołowski**

Członek Zarządu **Zbigniew Piętka**

ENE A Centrum Sp. z o.o.

Podmiot odpowiedzialny za prowadzenie ksiąg

rachunkowych i sporządzenie sprawozdania finansowego

.....

ENE A Centrum Sp. z o.o. ul. Górecka 1, 60-201 Poznań

KRS 0000477231, NIP 777-000-28-43, REGON 630770227

Poznań, 4 czerwca 2020 r.

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za obrotowy rok kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

		Rok zakończony	
	Nota	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Przychody ze sprzedaży		5 171 385	4 953 852
Podatek akcyzowy		(71 170)	(252 163)
Przychody ze sprzedaży netto	8	5 100 215	4 701 689
Rekompensaty	8	597 163	-
Przychody z tytułu leasingu		70	-
Przychody ze sprzedaży oraz inne dochody		5 697 448	4 701 689
Pozostałe przychody operacyjne	10	16 591	35 016
Zmiana rezerwy dotyczącej umów rodzących obciążenia		10 415	(78 981)
Amortyzacja	9	(5 242)	(2 234)
Koszty świadczeń pracowniczych	9	(74 078)	(63 285)
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	9	(2 437)	(2 981)
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	9	(5 462 752)	(4 461 790)
Usługi przesyłowe i dystrybucyjne	9	(6 331)	(1 973)
Inne usługi obce	9	(217 439)	(196 764)
Podatki i opłaty	9	(4 139)	(3 165)
Zysk/(strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych		431	109
Pozostałe koszty operacyjne	10	(66 298)	(70 218)
Strata operacyjna		(113 831)	(144 577)
Koszty finansowe	11	(285 835)	(258 714)
Przychody finansowe	11	264 845	259 951
Przychody z tytułu dywidend		781 507	645 293
(Odpisy)/odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	18	(293 621)	200 862
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie	32	(65 771)	-
Zysk przed opodatkowaniem		287 294	702 815
Podatek dochodowy	12	(3 963)	24 321
Zysk netto okresu sprawozdawczego		283 331	727 136
Inne całkowite dochody			
Podlegające przeklasyfikowaniu do zysków lub strat:			
- wycena instrumentów zabezpieczających		(1 692)	(51 793)
- podatek dochodowy		322	9 840
Niepodlegające przeklasyfikowaniu do zysków lub strat:			
- przeszacowanie programu określonych świadczeń		(4 479)	(2 457)
- wycena instrumentów finansowych		-	(17 036)
- podatek dochodowy		851	467
Inne całkowite dochody netto		(4 998)	(60 979)
Całkowity dochód za okres sprawozdawczy		278 333	666 157
Zysk netto przypisany do akcjonariuszy Spółki		283 331	727 136
Średnioważona liczba akcji zwykłych (w szt.)		441 442 578	441 442 578
Zysk netto na akcję (w zł na jedną akcję)	13	0,64	1,65
Zysk rozwodniony na akcję (w zł na jedną akcję)		0,64	1,65

Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami stanowiącymi integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na	
		31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	14	24 070	25 791
Użytkowanie wieczyste gruntów	16	-	1 504
Prawo do korzystania ze składnika aktywów	16	33 249	-
Wartości niematerialne	15	4 376	4 501
Nieruchomości inwestycyjne	17	13 755	14 305
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i wspólnie kontrolowane	18	12 892 612	12 794 956
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12	95 395	98 432
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	31	38 848	46 357
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	32	4 567 870	6 578 980
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	20	-	1 103
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego		2 610	-
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy		12 749	12 905
Aktywa trwałe razem		17 685 534	19 578 834
Aktywa obrotowe			
Zapasy	19	217 460	333 578
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	20	962 730	970 657
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy		12 646	16 948
Aktywa z tytułu umów z klientami	22	215 223	227 480
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego		3 083	-
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		30 680	77 098
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	32	2 801 067	593 221
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23	2 768 210	1 145 978
Aktywa obrotowe razem		7 011 099	3 364 960
AKTYWA RAZEM		24 696 633	22 943 794

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za obrotowy rok kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na 31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy		588 018	588 018
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji		4 627 673	4 627 673
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych		(17 036)	(17 036)
Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających		(17 356)	(15 986)
Kapitał rezerwowy		5 690 700	4 963 564
Zyski zatrzymane		2 702 180	3 149 613
Kapitał własny razem	24	13 574 179	13 295 846
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	27	7 742 980	7 899 495
Pozostałe zobowiązania	28	80 123	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	27	30 970	763
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	29	58 693	53 586
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	31	23 802	22 176
Zobowiązania długoterminowe razem		7 936 568	7 976 020
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	27	2 088 642	341 475
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	28	567 409	646 660
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	22	12 631	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	27	5 470	661
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	29	28 872	23 143
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji		281	281
Inne zobowiązania finansowe	31	52 599	146 785
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	30	429 982	512 923
Zobowiązania krótkoterminowe razem		3 185 886	1 671 928
Zobowiązania razem		11 122 454	9 647 948
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM		24 696 633	22 943 794

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami stanowiącymi integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za obrotowy rok kończący się 31 grudnia 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał zakładowy (wartość nominalna)	Kapitał z przeszacowania oraz z rozliczenia połączenia	Kapitał zakładowy razem	Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających	Kapitał rezerwowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2018	441 443	146 575	588 018	4 627 673	-	25 967	3 150 240	4 240 079	12 631 977
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 9	-	-	-	-	-	-	-	(2 288)	(2 288)
Stan na 1 stycznia 2018 po korekcie	441 443	146 575	588 018	4 627 673	-	25 967	3 150 240	4 237 791	12 629 689
Zysk netto okresu sprawozdawczego	-	-	-	-	-	-	-	727 136	727 136
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	(17 036)	(41 953)	-	(1 990)	(60 979)
Całkowite dochody netto rozpoznane w okresie	-	-	-	-	(17 036)	(41 953)	-	725 146	666 157
Podział zysku netto - przeniesienie	-	-	-	-	-	-	1 813 324	(1 813 324)	-
Stan na 31 grudnia 2018	441 443	146 575	588 018	4 627 673	(17 036)	(15 986)	4 963 564	3 149 613	13 295 846
Zysk netto okresu sprawozdawczego	-	-	-	-	-	-	-	283 331	283 331
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	-	(1 370)	-	(3 628)	(4 998)
Całkowite dochody netto rozpoznane w okresie	-	-	-	-	-	(1 370)	-	279 703	278 333
Podział zysku netto - przeniesienie	-	-	-	-	-	-	727 136	(727 136)	-
Stan na 31 grudnia 2019	441 443	146 575	588 018	4 627 673	(17 036)	(17 356)	5 690 700	2 702 180	13 574 179

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami stanowiącymi integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony	
		31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk netto okresu sprawozdawczego		283 331	727 136
Korekty:			
Podatek dochodowy w zyskach i stratach	12	3 963	(24 321)
Amortyzacja	9	5 242	2 234
Zysk na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz prawa do korzystania ze składnika aktywów		(431)	(109)
Strata na sprzedaży aktywów finansowych		10 816	18 313
Przychody z tytułu odsetek		(203 300)	(213 324)
Przychody z tytułu dywidend		(781 507)	(645 293)
Koszty z tytułu odsetek		248 608	217 545
Odpisy/odwrócenie odpisów aktualizujące wartość udziałów		294 008	(200 862)
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie		65 771	-
Inne korekty		(3 554)	(363)
Korekty razem		(360 384)	(846 180)
Podatek dochodowy (zapłacony)/zwrot		23 949	(36 970)
Przepływy z tytułu rozliczeń w ramach Podatkowej Grupy Kapitałowej		(30 668)	42 714
Zmiany kapitału obrotowego:			
Zapasy		116 118	(116 420)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	37	26 442	(79 821)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	37	(13 138)	(153 715)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	37	6 358	2 446
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia		(82 941)	152 077
Zmiany kapitału obrotowego razem		52 839	(195 433)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		(30 933)	(308 733)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Nabycie rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych oraz prawa do korzystania ze składnika aktywów		(727)	(287)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych oraz prawa do korzystania ze składnika aktywów		438	149
Nabycie aktywów finansowych		(879 360)	(468 280)
Wpływ ze zbycia aktywów finansowych		550 859	189 022
Nabycie jednostek zależnych		(48 144)	(93 178)
Nabycie jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych		(181 698)	(325 415)
Zbycie jednostki zależnej		79	-
Dywidendy otrzymane		781 507	645 293
Wpływy związane z przyszłym nabyciem aktywów finansowych		-	29
Odsetki otrzymane		202 797	195 152
Inne wpływy związane z działalnością finansową		3 446	-
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		429 197	142 485
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Emisja obligacji	37	2 000 000	550 000
Splata kredytów i pożyczek	37	(152 080)	(96 971)
Wykup obligacji	37	(277 910)	(95 000)
Wydatki związane z płatnością zobowiązań leasingu		(5 163)	(453)
Wydatki związane z przyszłymi emisjami obligacji		(195)	(37)
Odsetki zapłacone		(246 498)	(214 789)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		1 318 154	142 750
Przepływy pieniężne netto razem		1 716 418	(23 498)
Stan środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego	23	999 193	1 022 691
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	23	2 715 611	999 193

* od roku 2019 zobowiązania z tytułu cash pooling grupowego ujęto jako ekwiwalenty środków pieniężnych na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych. Dane porównawcze zostały odpowiednio zmienione.

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

Informacje ogólne

1. Informacje ogólne dotyczące ENEA S.A.

Nazwa (firma):	ENE A Spółka Akcyjna
Forma prawna:	spółka akcyjna
Kraj siedziby:	Rzeczpospolita Polska
Siedziba:	Poznań
Adres:	ul. Górecka 1, 60-201 Poznań
KRS:	0000012483
Numer telefonu:	(+48 61) 884 55 44
Numer faksu:	(+48 61) 884 59 59
E-mail:	enea@enea.pl
Strona internetowa:	www.enea.pl
Numer klasyfikacji statystycznej (REGON):	630139960
Numer klasyfikacji podatkowej (NIP):	777-00-20-640

ENE A S.A. („ENE A”, „Spółka”) działając pod nazwą Energetyka Poznańska S.A. została wpisana 21 maja 2001 r. do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym w Poznaniu pod numerem KRS 0000012483.

Na 31 grudnia 2019 r. struktura akcjonariuszy ENE A S.A. przedstawiała się następująco:

	Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polski	Pozostali akcjonariusze	Razem
Stan na 31 grudnia 2019	51,50%	48,50%	100,00%

Na 31 grudnia 2019 r. podmiotem kontrolującym Spółkę był Skarb Państwa będący stroną kontrolującą najwyższego szczebla.

Na 31 grudnia 2019 r. statutowy kapitał zakładowy ENE A S.A. zarejestrowany w KRS był równy 441 443 tys. zł (588 018 tys. zł po przekształceniu na MSSF UE z uwzględnieniem hiperinflacji i innych korekt) i dzielił się na 441 442 578 akcji.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony. Działalność prowadzona jest na podstawie odpowiednich koncesji przyznawanych Spółce.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2019 r. oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.

2. Skład Grupy Kapitałowej

Na 31 grudnia 2019 r. Grupa Kapitałowa ENEA składała się z jednostki dominującej ENEA S.A., 16 spółek zależnych, 9 spółek pośrednio zależnych, 2 spółek stowarzyszonych oraz 2 spółek wspólnie kontrolowanych.

Głównym przedmiotem działalności ENEA S.A. jest obrót energią elektryczną.

Zasady rachunkowości

Jednostki zależne

Jednostka zależna to spółka, nad którą inna spółka sprawuje kontrolę. Definicja kontroli wynika wprost z MSSF 10, zgodnie z którą inwestor sprawuje kontrolę nad spółką, w której dokonano inwestycji, wtedy i tylko wtedy, gdy inwestor ten jednocześnie:

- 1) sprawuje władzę nad spółką, w której dokonano inwestycji,
- 2) z tytułu swojego zaangażowania w spółce, w której dokonano inwestycji, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawo do zmiennych wyników finansowych,
- 3) posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad spółką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez ENEA S.A. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Jednostki stowarzyszone i wspólnie kontrolowane

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Spółka wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących.

Jednostki wspólnie kontrolowane to wszystkie jednostki, w których na podstawie ustaleń umownych Spółka sprawuje kontrolę wspólnie z innymi podmiotami.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wycenia się według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Odpis z tytułu trwałej utraty wartości inwestycji obciąża koszty finansowe, nieuznawane w momencie odpisania za koszt uzyskania przychodu. W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu z tytułu trwałej utraty wartości, równowartość całości lub odpowiedniej części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa wartość inwestycji i podlega zaliczeniu do przychodów finansowych (niepodlegających opodatkowaniu).

Połączenia/nabycia jednostek gospodarczych

Połączenia / nabycia jednostek gospodarczych znajdujących się poza wspólną kontrolą rozlicza się metodą nabycia.

Nabycia spółek stowarzyszonych i wspólnie kontrolowanych

Spółka, na podstawie umów dotyczących danej inwestycji, dokonuje osądu co do istnienia wspólnej kontroli lub znaczącego wpływu.

Nazwa spółki	Przedmiot działalności	Siedziba	Udział ENEA S.A. w całkowitej liczbie głosów na 31 grudnia 2019	Udział ENEA S.A. w całkowitej liczbie głosów na 31 grudnia 2018
SPÓŁKI ZALEŻNE				
1. ENEA Operator Sp. z o.o.	dystrybucja	Poznań	100%	100%
2. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	wytwarzanie	Świerże Górne	100%	100%
3. ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	wytwarzanie	Połaniec	100%	100%
4. ENEA Oświetlenie Sp. z o.o.	pozostała działalność	Szczecin	100%	100%
5. ENEA Trading Sp. z o.o.	obrót	Świerże Górne	100%	100%
6. ENEA Logistyka Sp. z o.o.	pozostała działalność	Poznań	100%	100%
7. ENEA Serwis Sp. z o.o.	dystrybucja	Lipno	100%	100%
8. ENEA Centrum Sp. z o.o.	pozostała działalność	Poznań	100% ⁹	100%
9. ENEA Pomiary Sp. z o.o.	dystrybucja	Poznań	100%	100%
10. ENERGO-TOUR Sp. z o.o. w likwidacji	pozostała działalność	Poznań	100% ⁶	100% ⁶
11. ENEA Innowacje Sp. z o.o.	pozostała działalność	Warszawa	100% ^{8,11}	100%
12. Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.	wydobycie	Bogdanka	65,99%	65,99%
13. Annacond Enterprises Sp. z o.o. w likwidacji	dystrybucja	Warszawa	61% ¹⁵	61%
14. ENEA Ciepło Sp. z o.o.	wytwarzanie	Białystok	99,94% ¹⁰	95,77%
15. ENEA Ciepło Serwis Sp. z o.o.	wytwarzanie	Białystok	100%	100%
16. ENEA Nowa Energia Sp. z o.o.	wytwarzanie	Poznań	100% ¹⁴	-
SPÓŁKI POŚREDNIO ZALEŻNE				
17. ENEA Bioenergia Sp. z o.o.	wytwarzanie	Połaniec	100% ¹	100% ¹
18. ENEA Połaniec Serwis Sp. z o.o.	wytwarzanie	Połaniec	100% ¹	-
19. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	wytwarzanie	Oborniki	99,93% ²	99,93% ²
20. Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o.	wytwarzanie	Piła	71,11% ²	71,11% ²
21. EkoTRANS Bogdanka Sp. z o.o.	wydobycie	Bogdanka	65,99% ³	65,99% ³
22. RG Bogdanka Sp. z o.o.	wydobycie	Bogdanka	65,99% ³	65,99% ³
23. MR Bogdanka Sp. z o.o.	wydobycie	Bogdanka	65,99% ³	65,99% ³
24. Łęczyńska Energetyka Sp. z o.o.	wydobycie	Bogdanka	58,53% ³	58,53% ³
25. ENEA Badania i Rozwój Sp. z o.o.	pozostała działalność	Świerże Górne	100% ^{5,12}	100% ²
SPÓŁKI WSPÓŁKONTROLOWANE				
26. Polska Grupa Górnicza S.A.	-	Katowice	7,66%	7,66%
27. Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	-	Ostrołęka	50% ⁷	50%
28. Centralny System Wymiany Informacji Sp. z o.o. w likwidacji	-	Poznań	- ¹³	20% ⁴
SPÓŁKI STOWARZYSZONE				
29. Polimex – Mostostal S.A.	-	Warszawa	16,48%	16,48%
30. ElectroMobility Poland S.A.	-	Warszawa	25%	25%

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- ¹ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Elektrownia Połaniec S.A.
- ² – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.
- ³ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.
- ⁴ – spółka wspólnie kontrolowana poprzez udziały w spółce ENEA Operator Sp. z o.o.
- ⁵ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Innowacje Sp. z o.o.
- ⁶ – 30 marca 2015 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki podjęło uchwałę w sprawie rozwiązania spółki po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego. Uchwała weszła w życie 1 kwietnia 2015 r. 5 listopada 2015 r. został złożony wniosek do KRS o wykreślenie spółki. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego trwają czynności proceduralne związane z wykreśleniem podmiotu z Krajowego Rejestru Sądowego.
- ⁷ – 4 stycznia 2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 361 382 tys. zł, to jest z kwoty 551 100 tys. zł do kwoty 912 482 tys. zł poprzez utworzenie nowych 7 227 642 udziałów uprzywilejowanych co do głosu w taki sposób, że na jeden udział przypadają dwa głosy, o wartości nominalnej 50,00 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 361 382 tys. zł. 4 stycznia 2019 r. ENEA S.A. podpisała oświadczenie o objęciu 3 613 821 udziałów i pokryciu ich wkładem pieniężnym w wysokości 180 691 tys. zł. 4 stycznia 2019 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny. 1 marca 2019 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.
- ⁸ – 12 czerwca 2019 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ENEA Innowacje Sp. z o.o. podjęło uchwałę nr 1 w sprawie pieniężnego podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 5 400 tys. zł, to jest z kwoty 3 805 tys. zł do 9 205 tys. zł poprzez utworzenie nowych 54 000 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. 19 lipca 2019 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.
- ⁹ – 10 września 2019 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ENEA Centrum Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 100 000 tys. zł, to jest z kwoty 3 929 tys. zł do kwoty 103 929 tys. zł poprzez utworzenie nowych 1 000 000 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. 10 września 2019 r. ENEA S.A. objęła nowoutworzone udziały i wniosła wkład niepieniężny w postaci wierzytelności o łącznej wartości 162 000 tys. zł przysługującej ENEA S.A. wobec ENEA Centrum Sp. z o.o. z tytułu udzielonych pożyczek w ramach dwóch umów pożyczek zawartych w 2014 r. oraz w 2015 r. Kwota 62 000 tys. zł stanowi nadwyżkę wartości wkładu niepieniężnego nad wartością nominalną objętych udziałów i przekazana została na kapitał zapasowy ENEA Centrum Sp. z o.o. 8 listopada 2019 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.
- ¹⁰ – 4 września 2019 r. ENEA S.A. i ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. zawarły umowę sprzedaży udziałów spółki ENEA Ciepło Sp. z o.o. Na podstawie w/w umowy ENEA S.A. zakupiła od ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. 126 083 udziały w spółce ENEA Ciepło Sp. z o.o. o wartości nominalnej 6 304 tys. zł.
- ¹¹ – 24 września 2019 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ENEA Innowacje Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 7 855 tys. zł, to jest z kwoty 9 205 tys. zł do kwoty 17 060 tys. zł poprzez utworzenie nowych 78 550 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. 27 września 2019 r. ENEA S.A. objęła udziały w podwyższonym kapitale zakładowym ENEA Innowacje Sp. z o.o. 10 października 2019 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane 21 listopada 2019 r.
- ¹² – 27 września 2019 r. ENEA S.A. i ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. zbyły na rzecz ENEA Innowacje Sp. z o.o. łącznie 100% udziałów w spółce ENEA Badania i Rozwój Sp. z o.o.
- ¹³ – 1 października 2019 r. spółka Centralny System Wymiany Informacji Sp. z o.o. w likwidacji została wykreślona z KRS.
- ¹⁴ – 5 listopada 2019 r. została zawiązana przez ENEA S.A. spółka ENEA Nowa Energia Sp. z o.o. Kapitał zakładowy spółki wynosi 5 tys. zł i dzieli się na 100 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy. 7 listopada 2019 r. spółka została zarejestrowana w KRS.
- ¹⁵ – 24 lutego 2020 r. spółka Annacond Enterprises Sp. z o.o. w likwidacji została wykreślona z KRS.

3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd

	Stan na		Stan na	
	31 grudnia 2019	Powołanie	31 grudnia 2018	Zakończenie kadencji
Prezes Zarządu	Mirosław Kowalik		Mirosław Kowalik	
Członek Zarządu ds. Finansowych	Jarosław Ołowski	21 maja 2019 r.	Piotr Olejniczak	20 maja 2019 r.
Członek Zarządu ds. Handlowych	Piotr Adamczak		Piotr Adamczak	
Członek Zarządu ds. Korporacyjnych	Zbigniew Piętka		Zbigniew Piętka	

Rada Nadzorcza

	Stan na		Stan na	
	31 grudnia 2019	Powołanie	31 grudnia 2018	Zakończenie kadencji / rezygnacja
Przewodniczący Rady Nadzorczej	Stanisław Hebda		Stanisław Hebda	
Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	Mariusz Pliszka	21 maja 2019 r.	Paweł Jabłoński	2 grudnia 2019 r.
Sekretarz Rady Nadzorczej	Michał Jaciubek	21 maja 2019 r.	Piotr Mirkowski	
Członek Rady Nadzorczej	Maciej Mazur	21 maja 2019 r.	Sławomir Brzeziński	20 maja 2019 r.
Członek Rady Nadzorczej	Piotr Mirkowski		Wojciech Klimowicz	20 maja 2019 r.
Członek Rady Nadzorczej	Paweł Korobłowski		Paweł Korobłowski	
Członek Rady Nadzorczej	Ireneusz Kulka		Ireneusz Kulka	
Członek Rady Nadzorczej			Tadeusz Mikłosz	20 maja 2019 r.
Członek Rady Nadzorczej	Roman Stryjski		Roman Stryjski	

3 lutego 2020 r. do Spółki wpłynęło oświadczenie Ministra Aktywów Państwowych z tego samego dnia o skorzystaniu przez Ministra Aktywów Państwowych z uprawnienia do powołania na podstawie § 24 ust. 1 Statutu Spółki członka Rady Nadzorczej ENEA S.A. Zgodnie z ww. uprawnieniem 3 lutego 2020 r. do składu Rady Nadzorczej Spółki powołany został Pan Bartosz Nieścior, który został wiceprzewodniczącym Rady Nadzorczej.

6 lutego 2020 r. do Spółki wpłynęła rezygnacja Przewodniczącego Rady Nadzorczej Pana Stanisława Hebdy z członkostwa w Radzie Nadzorczej ENEA S.A.

19 marca 2020 r. do składu Rady Nadzorczej Spółki powołani zostali: Pani Izabela Felczak-Poturnicka, której powierzono funkcję Przewodniczącej Rady Nadzorczej oraz Pan Mariusz Fistek.

27 maja 2020 r. do Spółki wpłynęły oświadczenia Ministra Aktywów Państwowych z tego samego dnia o skorzystaniu z uprawnienia do powołania i odwołania na podstawie § 24 ust. 1 Statutu Spółki członka Rady Nadzorczej ENEA S.A. Zgodnie z powyższymi oświadczeniami Minister Aktywów Państwowych z dniem 27 maja 2020 r. odwołał z Rady Nadzorczej Spółki Pana Bartosza Nieściora i jednocześnie powołał z tym samym dniem do Rady Nadzorczej Spółki Pana Pawła Szczeszka.

Skład Rady Nadzorczej na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego przedstawia tabela poniżej:

	Stan na 4 czerwca 2020
Przewodniczący Rady Nadzorczej	Izabela Felczak-Poturnicka
Sekretarz Rady Nadzorczej	Michał Jaciubek
Członek Rady Nadzorczej	Paweł Szczeszka
Członek Rady Nadzorczej	Maciej Mazur
Członek Rady Nadzorczej	Piotr Mirkowski
Członek Rady Nadzorczej	Paweł Korobłowski
Członek Rady Nadzorczej	Ireneusz Kulka
Członek Rady Nadzorczej	Mariusz Pliszka
Członek Rady Nadzorczej	Roman Stryjski
Członek Rady Nadzorczej	Mariusz Fistek

4. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF UE”) i zostało zaakceptowane przez Zarząd ENEA S.A.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Zarząd Spółki wykorzystał swoją najlepszą wiedzę co do zastosowania standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji jednostkowego sprawozdania finansowego ENEA S.A. zgodnie z MSSF UE na 31 grudnia 2019 r. Przedstawione zestawienia i objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności. Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe podlegało badaniu przez biegłego rewidenta. Zasady rachunkowości stosowane były w sposób spójny we wszystkich prezentowanych okresach chyba, że wskazano inaczej.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego, za wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Spółka sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ENEA zgodnie z MSSF UE. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym podmioty, w których Spółka posiada pośrednio lub bezpośrednio udziały, w co najmniej połowie praw głosu lub w inny sposób sprawuje kontrolę, zostały objęte konsolidacją pełną. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ENEA zostało zatwierdzone przez Zarząd ENEA S.A. w tym samym dniu, co jednostkowe sprawozdanie finansowe.

Czytelnicy jednostkowego sprawozdania finansowego ENEA S.A. powinni czytać je łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej ENEA za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. w celu uzyskania pełnej informacji na temat sytuacji finansowej oraz wyniku finansowego Grupy jako całości.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zawiera informację finansową, o której mowa w art. 44 ust. 2 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755 z późn. zm.), które zostało przedstawione w nocie 35 („informacja finansowa regulacyjna”).

5. Zasady (polityka) rachunkowości i ważne oszacowania i założenia

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego zostały przedstawione jako element poszczególnych not objaśniających do jednostkowego sprawozdania finansowego. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, za wyjątkiem zasad rachunkowości wynikających z MSSF 16 *Leasing*, który wszedł w życie 1 stycznia 2019 r.

Sporządzenie jednostkowego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu przyjęcia pewnych założeń i dokonania szacunków, które wpływają na przyjęte zasady rachunkowości oraz na wielkości wykazane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym oraz w notach objaśniających do tego sprawozdania finansowego. Założenia i szacunki oparte są na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących i przyszłych zdarzeń i działań. Rzeczywiste wyniki mogą się jednak różnić od przewidywanych. Podstawowe obszary, w których szacunki Zarządu mają istotny wpływ na jednostkowe sprawozdanie finansowe, zostały przedstawione w następujących notach objaśniających:

Noty, w których są opisane ważne oszacowania i założenia

Noty, w których są opisane ważne oszacowania i założenia	Nota
Utrata wartości udziałów i akcji w spółkach zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych	18
Opodatkowanie	12
Rzeczowe aktywa trwałe	14
Wartości niematerialne	15
Prawo do korzystania ze składnika aktywów	16
Nieruchomości inwestycyjne	17
Zapasy	19

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Świadczenia pochodzenia energii	19
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności	20
Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami	22
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	29
Rezerwy	30
Instrumenty finansowe i wartość godziwa	31

6. Wpływ nowych standardów i interpretacji oraz zmiana zasad polityki rachunkowości i prezentacji danych

Nowe Standardy, zmiany do Standardów i Interpretacje, które zostały przyjęte przez Unię Europejską, ale nie są jeszcze obowiązujące dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2019 r.:

Standard	Data wejścia w życie
MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe	1 styczeń 2021
MSSF 3 Połączenia przedsiębiorstw	1 styczeń 2020
MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych	1 styczeń 2020
MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów	1 styczeń 2020

Spółka ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których będą obowiązujące po raz pierwszy.

ENE A S.A. jest w trakcie analizy wpływu Nowych Standardów, zmian do Standardów oraz Interpretacji na sprawozdanie finansowe. Na moment obecny nie identyfikuje istotnych zmian w związku z implementacją nowych Standardów.

Nowe Standardy, zmiany do Standardów oraz Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez Unię Europejską:

Standard	Data wejścia w życie
MSSF 9 Instrumenty finansowe – zmiany związane z reformą IBOR	1 styczeń 2020
MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena – zmiany związane z reformą IBOR	1 styczeń 2020
MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji – zmiany związane z reformą IBOR	1 styczeń 2020
MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe	1 styczeń 2016
MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe – zmiany dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsiębiorstwami	-
MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstwach sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsiębiorstwami	-

Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2018 r., z wyjątkiem zastosowania nowych standardów, zmian do standardów i interpretacji wymienionych poniżej oraz zmian zasad rachunkowości stosowanych przez Spółkę, co zostało opisane w notach 16 i 21.

Zastosowanie nowych standardów, zmian do standardów oraz interpretacji:
MSSF 16 Leasing

Spółka przyjęła zmodyfikowaną metodę retrospektywną jako metodę wdrożenia standardu MSSF 16, a zatem nie przekształcała danych porównawczych za okresy poprzednie, tj. 1 stycznia 2018 r. i 31 grudnia 2018 r.

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wpływ zastosowania MSSF 16 na jednostkowe sprawozdanie finansowe na 1 stycznia 2019 r.

	Stan na 31 grudnia 2018	Wpływ MSSF 16	Stan na 1 stycznia 2019
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	25 791	(1 497)	24 294
Użytkowanie wieczyste gruntów	1 504	(1 504)	-
Prawo do korzystania ze składnika aktywów	-	42 063	42 063
Wartości niematerialne	4 501	-	4 501
Nieruchomości inwestycyjne	14 305	-	14 305
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane	12 794 956	-	12 794 956
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	98 432	-	98 432
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	46 357	-	46 357
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	6 578 980	-	6 578 980
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 103	(1 103)	-
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	12 905	-	12 905
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	-	4 963	4 963
Aktywa trwałe razem	19 578 834	42 922	19 621 756
Aktywa obrotowe			
Zapasy	333 578	-	333 578
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	970 657	(759)	969 898
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	16 948	-	16 948
Aktywa z tytułu umów z klientami	227 480	-	227 480
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	-	2 769	2 769
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	77 098	-	77 098
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	593 221	-	593 221
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 145 978	-	1 145 978
Aktywa obrotowe razem	3 364 960	2 010	3 366 970
AKTYWA RAZEM	22 943 794	44 932	22 988 726

	Stan na 31 grudnia 2018	Wpływ MSSF 16	Stan na 1 stycznia 2019
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	588 018	-	588 018
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	4 627 673	-	4 627 673
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	(17 036)	-	(17 036)
Kapitał rezerwowo z wyceny instrumentów zabezpieczających	(15 986)	-	(15 986)
Kapitał rezerwowo	4 963 564	-	4 963 564
Zyski zatrzymane	3 149 613	-	3 149 613
Kapitał własny razem	13 295 846	-	13 295 846
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	7 899 495	-	7 899 495
Zobowiązania z tytułu leasingu	763	39 753	40 516
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	53 586	-	53 586
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	22 176	-	22 176
Zobowiązania długoterminowe razem	7 976 020	39 753	8 015 773

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	341 475	-	341 475
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	646 660	-	646 660
Zobowiązania z tytułu leasingu	661	5 179	5 840
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	23 143	-	23 143
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji	281	-	281
Inne zobowiązania finansowe	146 785	-	146 785
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	512 923	-	512 923
Zobowiązania krótkoterminowe razem	1 671 928	5 179	1 677 107
Zobowiązania razem	9 647 948	44 932	9 692 880
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	22 943 794	44 932	22 988 726

Spółka rozpoznała prawo do korzystania ze składnika aktywów do odpowiedniego zobowiązania z tytułu leasingu 1 stycznia 2019 r. w zakresie odpłatnego i nieodpłatnego prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz umów najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego, co prezentuje poniższa tabela:

	Stan na 1 stycznia 2019
Niedzyskontowane przepływy wg stanu na 31 grudnia 2018, tj. przyszłe płatności z tytułu korzystania z nabytego odpłatnie i nieodpłatnie prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz umów najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego	76 697
Efekt dyskonta	(31 765)
Inne, tj. umowy niskocenne lub nieistotne, które nie zostały przekształcone na leasing finansowy	-
Razem zobowiązania z tytułu leasingu wg stanu na 1 stycznia 2019 wynikające z wdrożenia MSSF 16	44 932
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego wg stanu na 31 grudnia 2018 rozpoznane w sprawozdaniu rocznym za 2018 rok	1 424
Razem zobowiązania z tytułu leasingu wg stanu na 1 stycznia 2019	46 356

Średnia ważona krańcowa stopa pożyczkowa leasingobiorcy zastosowana do wyceny zobowiązań z tytułu leasingu w bilansie na dzień pierwszego zastosowania MSSF 16 wynosi dla prawa wieczystego użytkowania gruntów 2,72%, budynków 2,72%, środków transportu 9,66%.

Wdrożenie MSSF 16 wpłynęło na zmianę poziomu wskaźnika EBITDA oraz jego porównywalność z poprzednim okresem z uwagi na wpływ nowego standardu na obniżenie kosztów usług obcych oraz podatków i opłat.

EBITDA jest definiowana jako wynik operacyjny (obliczony jako wynik przed opodatkowaniem skorygowany o przychody finansowe, przychody z tytułu dywidend, koszty finansowe, odpisy z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych oraz odpisy aktualizujące aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie) powiększony o amortyzację oraz odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych. W związku z wpływem MSSF 16 na wskaźnik EBITDA wyliczono porównywalny wskaźnik EBITDAR zdefiniowany poniżej.

EBITDAR Spółka definiuje jako zysk/(strata) za okres, ustalony zgodnie z MSSF, przed amortyzacją, stratami z tytułu utraty wartości (ujętymi)/odwróconymi w odniesieniu do rzeczywistych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i aktywów z tytułu prawa do użytkowania, dochodami odsetkowymi, kosztami finansowymi, zyskami/(stratami) z tytułu różnic kursowych, podatkiem dochodowym, kosztami związanymi z leasingiem nieuwzględnionymi w wycenie zobowiązania leasingowego (tj. dla MSSF 16: leasing krótkoterminowy, niskocenne aktywa, zmienne opłaty leasingowe nieoparte o wskaźnik czy indeks; dla MSR 17: koszty związane z leasingiem operacyjnym, zyskiem/(stratą) w związku z wypowiedzeniem umów leasingowych).

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zysk netto okresu sprawozdawczego	283 331	727 136
Amortyzacja	5 242	2 234
Koszty finansowe	285 835	258 714
Przychody finansowe	(264 845)	(259 951)
Przychody z tytułu dywidend	(781 507)	(645 293)
Odpisy/(odwrócenie odpisów) z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	293 621	(200 862)
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie	65 771	-
Podatek dochodowy	3 963	(24 321)
EBITDA	(108 589)	(142 343)

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Inne usługi obce – koszty najmu i podobne	354	2 732
Podatki i opłaty	-	780
EBITDAR	(108 235)	(138 831)

7. Waluta funkcjonalna i transakcje w walutach obcych**Zasady rachunkowości****Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji**

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym Spółki wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Spółka prowadzi działalność (w walucie funkcjonalnej). Jednostkowe sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (PLN), które stanowią walutę funkcjonalną i walutę prezentacji. Pozycje sprawozdania prezentowane są w zaokrągleniu do pełnych tysięcy złotych (tys. zł), o ile nie wskazano inaczej.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Na koniec okresu sprawozdawczego wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia (kurs zamknięcia - jest to średni kurs NBP obowiązujący na dzień wyceny).

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w zysku lub stracie bieżącego okresu, natomiast zyski lub straty z tytułu różnic kursowych w zakresie odsetek dotyczących środków trwałych w budowie ujmują się w nakładach na środki trwałe w budowie.

Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania z całkowitych dochodów

8. Przychody ze sprzedaży

Zasady rachunkowości

Ujmowanie przychodów

Spółka ujmuje przychód w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi, uzyskując jednocześnie prawo do wynagrodzenia i tytuł prawny do tego składnika. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Przeniesienie kontroli może następować w miarę upływu czasu, gdy spełnione jest zobowiązanie do wykonania świadczenia oraz w miarę upływu czasu tj., gdy:

- klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści płynące ze świadczenia Spółki, w miarę wykonywania przez Spółkę tego świadczenia,
- w wyniku wykonania świadczenia przez Spółkę powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów (na przykład produkcja w toku), a kontrolę nad tym składnikiem aktywów – w miarę jego powstawania lub ulepszania – sprawuje klient; lub
- w wyniku wykonania świadczenia przez Spółkę nie powstaje składnik aktywów o alternatywnym zastosowaniu dla Spółki, a Spółce przysługuje egzekwownalne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

Ustalając stopień spełnienia zobowiązania wykorzystuje się metodę opartą na wynikach i metodę opartą na nakładach, uwzględniając charakter transferowanego dobra lub usługi.

W pozycji przychodów z działalności podstawowej, Spółka ujmuje przychody ze sprzedaży następujących grup produktów i usług:

- usługi świadczone w sposób ciągły – wysokość przychodu uzależniona od zużycia (min. dostawa energii elektrycznej, gazu ziemnego). Ujęcie przychodu następuje, gdy Spółka przenosi kontrolę nad częścią świadczonej usługi. Spółka ujmuje przychód w wysokości wynagrodzenia od klienta, do którego ma prawo, a które odpowiada bezpośrednio wartości, jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane – wartość tę stanowi kwota, którą Spółka ma prawo zafakturować;
- dostawa towarów/usług rozliczanych w określonym momencie w czasie (min. sprzedaż praw majątkowych). Ujęcie przychodu następuje w momencie transferu kontroli nad produktem/usługą. Transfer kontroli następuje w momencie udostępnienia klientowi towarów lub w momencie zakończenia realizacji usługi.

Ujęcie przychodów ze sprzedaży w kwocie wynagrodzenia netto następuje, gdy Spółka działa jako pośrednik (agent), tzn. jej zobowiązanie do wykonania świadczenia polega na zapewnieniu dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Przychód taki jest wykazywany w formie opłaty lub prowizji, do której – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – będzie uprawniona w zamian za zapewnienie dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Opłata lub prowizja należna Spółce może być kwotą wynagrodzenia netto, które Spółka zachowuje po zapłaceniu innemu podmiotowi wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi dostarczane przez ten podmiot.

Spółka ujmuje jako przychód Kwoty różnicy ceny oraz Rekompensaty finansowe od Zarządcy Rozliczeń S.A., przychód z tego tytułu nie stanowi pomocy publicznej.

Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy

Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy to koszty ponoszone przez Spółkę w celu doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem, których Spółka nie poniosłaby, jeżeli umowa nie zostałaby zawarta (m.in. koszty prowizji partnerskich z tytułu zawarcia umów sprzedaży energii elektrycznej). Koszty, które zostałyby poniesione niezależnie od faktu zawarcia umowy ujmuje się w wyniku okresu, w którym zostały one poniesione.

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Przychody ze sprzedaży netto

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	4 970 321	4 601 143
Przychody ze sprzedaży gazu	124 922	94 751
Przychody ze sprzedaży pozostałych usług	4 972	4 345
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia	-	1 450
Razem przychody ze sprzedaży netto	5 100 215	4 701 689

Spółka ujmuje przychody w momencie spełnienia lub w trakcie spełniania zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi. Przychody wykazuje się na podstawie cen określonych w umowach sprzedaży, po pomniejszeniu o szacowane rabaty i inne zmniejszenia sprzedaży.

Do głównych grup umów należą umowy sprzedaży energii elektrycznej (w tym również umowy kompleksowe) klientom indywidualnym, biznesowym, kluczowym i strategicznym. W umowach tych usługa świadczona jest w sposób ciągły, wysokość przychodu uzależniona jest od zużycia.

Standardowy termin płatności faktur sprzedażowych energii elektrycznej wynosi 14 dni od daty wystawienia faktury VAT. W przypadku biznesowych, kluczowych i strategicznych klientów okres ten może podlegać negocjacji.

Poniżej zaprezentowano podział przychodów ze sprzedaży na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych.

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Przychody świadczone w sposób ciągły	5 095 243	4 695 894
Przychody świadczone w określonym momencie	4 972	5 795
Razem	5 100 215	4 701 689

Rekompensaty

Zgodnie z zapisami Ustawy z 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw oraz rozporządzenia Ministra Energii w sprawie sposobu obliczania Kwoty różnicy cen i Rekompensaty finansowej oraz sposobu wyznaczania cen odniesienia Spółka wystąpiła do Zarządcy Rozliczeń S.A. z wnioskiem o wypłatę Kwoty różnicy ceny za I półrocze 2019 r. oraz z wnioskami o Rekompensatę finansową za miesiące od lipca do grudnia 2019 r. na łączną kwotę 597 163 tys. zł. Kwoty różnicy ceny oraz Rekompensaty finansowe stanowią przychody Spółki i zostały ujęte w pozycji Rekompensaty. Na 31 grudnia 2019 r. Spółka otrzymała 545 026 tys. zł tytułem zwrotu Kwoty różnicy ceny i Rekompensaty finansowej. Pozostała część z kwoty 597 163 tys. zł, tj. 52 137 tys. zł ujęta jest w pozycji Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

9. Koszty operacyjne

Zasady rachunkowości

Spółka prezentuje koszty w układzie porównawczym (koszty według ich rodzajów).

Koszty wpływają na wynik finansowy w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych.

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Koszty według rodzaju

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Amortyzacja	(5 242)	(2 234)
Koszty świadczeń pracowniczych	(74 078)	(63 285)
- wynagrodzenia	(58 017)	(47 569)
- ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(16 061)	(15 716)
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów	(2 437)	(2 981)
Usługi obce	(223 770)	(198 737)
- usługi przesyłowe i dystrybucyjne	(6 331)	(1 973)
- inne usługi obce	(217 439)	(196 764)
Podatki i opłaty	(4 139)	(3 165)
Wartość zakupionej energii i gazu	(5 462 752)	(4 461 790)
Razem	(5 772 418)	(4 732 192)

Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Koszty wynagrodzeń	(58 017)	(47 569)
- bieżące wynagrodzenia	(55 954)	(46 526)
- nagrody jubileuszowe	(1 843)	(936)
- odprawy emerytalne i rentowe	(220)	(107)
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	(16 061)	(15 716)
- ZUS	(8 518)	(7 454)
- odpis na ZFŚS	(1 573)	(1 442)
- inne świadczenia społeczne	(5 970)	(6 820)
Razem	(74 078)	(63 285)

Koszty nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych i rentowych w powyższej nocie to koszty faktycznie naliczone.

Umowa społeczna

W 2019 r. Pracodawcy i Organizacje Związkowe kilkunastu spółek z Grupy Kapitałowej ENEA zawarli tzw. umowę społeczną. Dokument ten w szczególności reguluje kwestie stabilizacji zatrudnienia w Spółkach Grupy Kapitałowej ENEA, które przystąpiły do przedmiotowej umowy, a także umożliwiła pracownikom korzystanie na równych zasadach z dodatkowych świadczeń. Umowa dotyczy takich zagadnień jak: taryfa pracownicza, abonamentowe świadczenie medyczne, odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, czy uroczyste dni branżowe traktowane jako dni wolne od pracy.

10. Pozostałe przychody i koszty operacyjne**Pozostałe przychody operacyjne**

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Rozwiązanie rezerw na roszczenia o odszkodowanie	-	31
Rozwiązanie pozostałych rezerw	-	7 262
Odszkodowania, kary, grzywny	3 738	4 020
Odwrócenie niewykorzystanych odpisów aktualizujących	5 691	6 164
Inne pozostałe przychody operacyjne	7 162	17 539
Razem	16 591	35 016

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Utworzenie pozostałych rezerw	(39 560)	(37 541)
Odpisanie należności nieściągalnych	(8 886)	(14 129)
Koszty postępowań sądowych	(6 698)	(7 379)
Koszty związków zawodowych	(24)	(56)
Inne pozostałe koszty operacyjne	(11 130)	(11 113)
Razem	(66 298)	(70 218)

11. Przychody i koszty finansowe
Zasady rachunkowości

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są memoriałowo przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, jeśli ich uzyskanie nie jest wątpliwe.

Przychody finansowe

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Przychody z tytułu odsetek	245 465	244 357
- rachunki i lokaty bankowe	32 390	22 491
- obligacje	193 577	192 472
- pozostałe pożyczki i należności	19 030	29 394
- leasing i subleasing finansowy	468	-
Zmiana wartości godziwej instrumentów finansowych	15 732	15 265
Inne przychody finansowe	3 648	329
Razem	264 845	259 951

Koszty finansowe

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Koszty odsetek	(257 562)	(223 432)
- od kredytów bankowych	(49 891)	(52 326)
- od obligacji	(186 458)	(158 042)
- od leasingu	(1 116)	(40)
- inne odsetki	(20 097)	(13 024)
Koszt dyskonta zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	(1 725)	(1 702)
Zmiana wartości godziwej instrumentów finansowych	(26 548)	(33 580)
Razem	(285 835)	(258 714)

12. Opodatkowanie

Zasady rachunkowości

Podatek dochodowy (w tym odroczony podatek dochodowy)

Podatek dochodowy wykazany w wyniku finansowym okresie obejmuje rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy ustalone zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ewentualne korekty rozliczeń podatkowych za lata ubiegłe.

Podatek odroczony jest skutkiem podatkowym zdarzeń danego okresu, ujętym zgodnie z zasadą memoriału w księgach rachunkowych tego okresu, ale zrealizowanym w przyszłości. Powstaje wówczas, gdy skutek podatkowy przychodów i kosztów jest taki sam jak bilansowy, ale występuje w innych okresach.

Podatek odroczony podatku dochodowego powstaje w odniesieniu do wszystkich różnic przejściowych, z wyjątkiem przypadków, gdy podatek odroczony wynika z:

- a) początkowego ujęcia wartości firmy; lub
- b) początkowego ujęcia danego składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która:
 - nie jest połączeniem jednostek gospodarczych; oraz
 - nie wpływa w momencie przeprowadzania transakcji na wynik finansowy brutto ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową);
- c) inwestycji w jednostkach zależnych, oddziałach, jednostkach stowarzyszonych oraz z udziałów we wspólnych przedsięwzięciach.

W odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych ujmuje się składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wysokość podatku odroczonego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Istotne osądy i szacunki

Odzyskiwalność aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment zrealizowania składnika aktywów. Spółka rozpoznaje aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego zakładając, że w przyszłości osiągnie zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie.

Prawdopodobieństwo realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżecie Spółki.

Podatek dochodowy

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Podatek bieżący	247	3 426
Podatek odroczony	(4 210)	20 895
Razem	(3 963)	24 321

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem brutto Spółki różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by stosując nominalną stawkę podatku mającą zastosowanie do zysku Spółki:

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zysk przed opodatkowaniem	287 294	702 815
Podatek wyliczony według stawki 19%	(54 586)	(133 535)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów (różnice trwałe) według stawki 19%	(97 863)	35 250
Dywidendy otrzymane według stawki 19%	148 486	122 606
Obciążenie/(uznanie) wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	(3 963)	24 321

Odroczony podatek dochodowy

Zmiany stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (po uwzględnieniu kompensaty aktywa i rezerwy) przedstawiają się w sposób następujący:

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	125 269	238 802
Kompensata aktywa i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(29 874)	(140 370)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	95 395	98 432
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	29 874	140 370
Kompensata aktywa i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(29 874)	(140 370)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	-	-

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na 31 grudnia 2019 r. przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy wynoszą 116 742 tys. zł, natomiast przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy 8 527 tys. zł.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na 31 grudnia 2019 r. przypadająca do uregulowania w ciągu 12 miesięcy wynosi 24 449 tys. zł, natomiast przypadająca do uregulowania po upływie 12 miesięcy 5 425 tys. zł.

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego w trakcie roku (przed uwzględnieniem kompensaty), przedstawia się w sposób następujący:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	Odpisy aktualizujące należności	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Rezerwa na koszty umorzenia świadczeń pochodzenia	Koszty opodatkowane po zakończeniu okresu rozliczeniowego	Leasing	Wycena posiadanych udziałów	Rezerwa na roszczenia sporne	Rezerwa na umowy rodzące obciążenia	Pozostałe	Ogółem
Stan na 31 grudnia 2017 wg stawki 19%	3 195	9 861	49 671	122 074	-	6 309	16 290	-	19 262	226 662
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 9	537	-	-	-	-	-	-	-	-	537
Stan na 1 stycznia 2018 po korekcie	3 732	9 861	49 671	122 074	-	6 309	16 290	-	19 262	227 199
(Uznanie)/Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(1 269)	458	8 141	(18 936)	-	-	3 566	15 007	(5 671)	1 296
Zmiana rozpoznana w innych całkowitych dochodach	-	467	-	-	-	-	-	-	9 840	10 307
Stan na 31 grudnia 2018 wg stawki 19%	2 463	10 786	57 812	103 138	-	6 309	19 856	15 007	23 431	238 802
Korekta prezentacyjna	-	-	-	(103 138)	-	-	-	-	-	(103 138)
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	-	8 537	-	-	-	-	8 537
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	2 463	10 786	57 812	-	8 537	6 309	19 856	15 007	23 431	144 201
(Uznanie)/Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(1 079)	1 075	(21 296)	-	(1 613)	(6 309)	7 516	(1 980)	3 581	(20 105)
Zmiana rozpoznana w innych całkowitych dochodach	-	851	-	-	-	-	-	-	322	1 173
Stan na 31 grudnia 2019 wg stawki 19%	1 384	12 712	36 516	-	6 924	-	27 372	13 027	27 334	125 269

Na 31 grudnia 2019 r. straty podatkowe do rozliczenia w przyszłych okresach wyniosły 37 142 tys. zł.

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	Przychód opodatkowany po zakończeniu okresu rachunkowego	Naliczona, niezafakturowana sprzedaż	Wycena środków trwałych wg wartości godziwej	Leasing	Pozostałe	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2018	137 726	24 742	(544)	-	(1 955)	159 969
(Uznanie)/Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(16 920)	451	(7)	-	(3 123)	(19 599)
Stan na 31 grudnia 2018 wg stawki 19%	120 806	25 193	(551)	-	(5 078)	140 370
Korekta prezentacyjna	(103 138)	-	-	-	-	(103 138)
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	1 115	-	1 115
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	17 668	25 193	(551)	1 115	(5 078)	38 347
(Uznanie)/Obciążenie wyniku finansowego z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	(2 278)	(858)	6 070	70	(11 477)	(8 473)
Stan na 31 grudnia 2019 wg stawki 19%	15 390	24 335	5 519	1 185	(16 555)	29 874

W Spółce nie występują nieujęte aktywa i rezerwy na podatek odroczony.

13. Zysk na akcję

Zasady rachunkowości

Zysk (strata) netto na akcję dla każdego okresu obliczany jest poprzez podzielenie zysku (straty) netto przypadającego akcjonariuszom Spółki za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Zysk na akcję

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki	283 331	727 136
Średnioważona liczba akcji zwykłych	441 442 578	441 442 578
Zysk netto na akcję (w zł na jedną akcję)	0,64	1,65
Zysk rozwodniony na akcję (w zł na jedną akcję)	0,64	1,65

Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej

14. Rzeczowe aktywa trwałe

Zasady rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o zakumulowaną amortyzację oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości księgowej danego rzeczowego aktywa trwałego lub ujmuje jako odrębne rzeczowe aktywo trwałe (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do zysków lub strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową przez oszacowany okres użytkowania. Podstawę naliczania amortyzacji stanowi wartość początkowa pomniejszona o wartość końcową, jeżeli jest istotna. Każda istotna część składowa pozycji rzeczowego aktywa trwałego o różnym okresie użytkowania amortyzowana jest osobno. Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych wynoszą:

– budynki i budowle	20 - 70 lat,
– urządzenia techniczne i maszyny	2 - 40 lat,
– środki transportu	3 - 20 lat,
– pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	5 - 15 lat.

Amortyzację rozpoczyna się naliczać, gdy składnik aktywów jest dostępny do użytkowania. Zakończenie amortyzacji następuje wtedy, gdy składnik aktywów zostanie przeznaczony do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 lub gdy zostanie usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, w zależności który moment nastąpi wcześniej.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się jako koszt w okresie, w którym są ponoszone.

Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego rozpoczyna się w późniejszym terminie z dwóch: rozpoczęcie inwestycji lub rozpoczęcie finansowania. Spółka zaprzestaje aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego w momencie oddania do użytkowania aktywa trwałego. Spółka zawiesza aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego w dłuższym okresie, w którym zawiesiła prace związane z dostosowywaniem składnika aktywów.

Istotne osądy i szacunki

Okresy ekonomicznej użyteczności i wartość końcowa

Wysokość odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych. Weryfikacja przeprowadzona w roku bieżącym skutkowałą zmianami okresów amortyzacji. Ich wpływ na wysokość amortyzacji jest nieistotny.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania rzeczowych aktywów trwałych dokonuje się co najmniej raz w ciągu roku obrotowego. Każda zmiana okresu amortyzacji wymaga uzasadnienia i powoduje korektę dokonywanych w następnych latach obrotowych odpisów amortyzacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy kończący rok obrotowy przeprowadza się ocenę wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość utraty wartości składników aktywów zgodnie z MSR 36. W przypadku stwierdzenia istnienia przesłanek przeprowadza się test na utratę wartości zgodnie z MSR 36 (część niniejszego sprawozdania dotycząca utraty wartości aktywów niefinansowych).

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Rzeczowe aktywa trwałe

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.:

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto							
Stan na 1 stycznia 2019	735	37 586	19 880	6 258	4 247	3	68 709
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	(2 143)	-	-	(2 143)
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	735	37 586	19 880	4 115	4 247	3	66 566
Nabycie	-	-	-	-	-	727	727
Likwidacja	-	(50)	(34)	(1 177)	-	-	(1 261)
Pozostałe	108	-	-	-	130	(3)	235
Stan na 31 grudnia 2019	843	37 536	19 846	2 938	4 377	727	66 267
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)							
Stan na 1 stycznia 2019	-	(15 064)	(19 741)	(4 291)	(3 822)	-	(42 918)
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	646	-	-	646
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	-	(15 064)	(19 741)	(3 645)	(3 822)	-	(42 272)
Amortyzacja	-	(634)	(100)	(242)	(203)	-	(1 179)
Likwidacja	-	50	34	1 170	-	-	1 254
Stan na 31 grudnia 2019	-	(15 648)	(19 807)	(2 717)	(4 025)	-	(42 197)
Wartość netto na 1 stycznia 2019							
Stan na 1 stycznia 2019	735	22 522	139	1 967	425	3	25 791
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	(1 497)	-	-	(1 497)
Wartość netto na 1 stycznia 2019 po korekcie	735	22 522	139	470	425	3	24 294
Wartość netto na 31 grudnia 2019	843	21 888	39	221	352	727	24 070

Na rzeczowych aktywach trwałych nie ustanowiono zabezpieczeń.

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.:

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto							
Stan na 1 stycznia 2018	677	37 586	20 229	7 685	3 962	3	70 142
Nabycie	-	-	-	1 371	292	-	1 663
Likwidacja	-	-	(349)	(2 798)	(7)	-	(3 154)
Pozostałe	58	-	-	-	-	-	58
Stan na 31 grudnia 2018	735	37 586	19 880	6 258	4 247	3	68 709
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)							
Stan na 1 stycznia 2018	-	(14 425)	(19 755)	(6 321)	(3 736)	-	(44 237)
Amortyzacja	-	(639)	(334)	(729)	(93)	-	(1 795)
Likwidacja	-	-	348	2 759	7	-	3 114
Stan na 31 grudnia 2018	-	(15 064)	(19 741)	(4 291)	(3 822)	-	(42 918)
Wartość netto na 1 stycznia 2018	677	23 161	474	1 364	226	3	25 905
Wartość netto na 31 grudnia 2018	735	22 522	139	1 967	425	3	25 791

Na rzeczowych aktywach trwałych nie ustanowiono zabezpieczeń.

Przyszłe umowne zobowiązania związane z nabyciem rzeczowych aktywów trwałych zaciągnięte na koniec okresu sprawozdawczego, lecz jeszcze nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, wynoszą 1 425 tys. zł na 31 grudnia 2019 r. (0 tys. zł na 31 grudnia 2018 r.).

Spółka, jako leasingobiorca, używała wg stanu na 31 grudnia 2018 r. na podstawie umowy leasingu finansowego poniższe rzeczowe aktywa trwałe. Począwszy od 1 stycznia 2019 r., w związku z wdrożeniem MSSF 16, Spółka prezentuje poniższe pozycje w ramach prawa do korzystania ze składników aktywów.

	Stan na 1 stycznia 2019		
	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość księgową netto
Środki transportu	2 143	(646)	1 497
Razem	2 143	(646)	1 497

15. Wartości niematerialne

Zasady rachunkowości

Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zaliczane są: oprogramowanie komputerowe, licencje oraz inne wartości niematerialne. Wartości niematerialne wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Amortyzacja naliczana jest metodą liniową, według oszacowanego okresu użytkowania, który wynosi:

- dla licencji i oprogramowania serwerowego 2 - 10 lat,
- dla licencji i oprogramowania stacji roboczych oraz oprogramowania antywirusowego 2 - 10 lat,
- dla innych wartości niematerialnych 2 - 10 lat.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych ujmowane są w zysku lub stracie w okresie, w którym są ponoszone.

Koszty prac rozwojowych spełniające kryteria ich kapitalizacji, opisane poniżej, podobnie jak inne wartości niematerialne, wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Amortyzacja naliczana jest metodą liniową według oszacowanego okresu użytkowania, który wynosi 2-7 lat.

Kryteria kapitalizacji:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne. Między innymi jednostka gospodarcza powinna udowodnić istnienie rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych lub na sam składnik lub – jeśli składnik ma być użytkowany przez jednostkę – użyteczność składnika wartości niematerialnych,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Istotne osądy i szacunki
Okresy ekonomicznej użyteczności i wartość końcowa

Wysokość odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania wartości niematerialnych. Okresy ekonomicznego użytkowania są weryfikowane przynajmniej raz w ciągu roku obrotowego. Weryfikacja przeprowadzona w roku bieżącym nie skutkowałą zmianami okresów amortyzacji.

Spółka co roku weryfikuje poprawność ustalonego okresu użytkowania wartości niematerialnych. Każda zmiana okresu amortyzacji wymaga uzasadnienia i powoduje korektę dokonywanych w następnych latach obrotowych odpisów amortyzacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy kończący rok obrotowy przeprowadza się ocenę wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość utraty wartości składników wartości niematerialnych zgodnie z MSR 36. W przypadku stwierdzenia istnienia przesłanek przeprowadza się test na utratę wartości zgodnie z MSR 36.

Wartości niematerialne

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.:

Oprogramowanie komputerowe, licencje, koncesje, patenty	
Wartość brutto	
Stan na 1 stycznia 2019	11 689
Stan na 31 grudnia 2019	11 689
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)	
Stan na 1 stycznia 2019	(7 188)
Amortyzacja	(125)
Stan na 31 grudnia 2019	(7 313)
Wartość netto na 1 stycznia 2019	4 501
Wartość netto na 31 grudnia 2019	4 376

Na wartościach niematerialnych nie ustanowiono zabezpieczeń. W 2019 r. nie było wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie.

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.:

Oprogramowanie komputerowe, licencje, koncesje, patenty	
Wartość brutto	
Stan na 1 stycznia 2018	11 689
Stan na 31 grudnia 2018	11 689
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)	
Stan na 1 stycznia 2018	(7 023)
Amortyzacja	(165)
Stan na 31 grudnia 2018	(7 188)
Wartość netto na 1 stycznia 2018	4 666
Wartość netto na 31 grudnia 2018	4 501

Na wartościach niematerialnych nie ustanowiono zabezpieczeń.

16. Prawo do korzystania ze składnika aktywów

Zasady rachunkowości

Zasady obowiązujące od 1 stycznia 2019 r.

Umowa zawiera leasing jeśli:

- a) dotyczy zidentyfikowanego składnika aktywów, który może być albo wyraźnie określony w umowie (np. w oparciu o numer inwentarzowy lub wskazanie konkretnego piętra w budynku) lub pośrednio określony w momencie, gdy jest udostępniony do użytkowania klientowi, oraz
- b) leasingobiorca otrzymuje zasadniczo wszystkie korzyści ekonomiczne z tego składnika aktywów w okresie jego użytkowania, tj. zarówno podstawowe pożytki, jak i inne płynące z niego korzyści, oraz
- c) leasingobiorca ma prawo do określenia sposobu wykorzystania zidentyfikowanego składnika aktywów.

Spółka, jako leasingobiorca, ujmuje w sprawozdaniu finansowym umowy leasingowe jako:

- a) prawo do korzystania ze składnika aktywów w cenie nabycia:
 - obejmującą wartość zobowiązania z tytułu leasingu powiększoną o płatności dokonane na moment lub przed zawarciem umowy, początkowe koszty bezpośrednie związane z zawarciem umowy, szacunkowe koszty demontażu i usunięcia składnika aktywów, koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym znajdował się składnik aktywów, koszty doprowadzenia przedmiotu leasingu do stanu, w jakim, zgodnie z umową, ma zostać zwrócony, chyba że koszty te zostały poniesione, aby wyprodukować zapasy,
 - pomniejszoną o należności z tytułu zachęt udzielonych przez leasingodawcę,
- b) zobowiązanie z tytułu leasingu stanowiące sumę bieżącej wartości opłat leasingowych i bieżącej wartości oczekiwanych płatności na koniec umowy leasingu.

Po początkowym ujęciu Spółka wycenia prawo do korzystania ze składnika aktywów w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne oraz trwałą utratę wartości. Okres amortyzacji ustalony jest:

- a) jeśli prawo własności do składnika aktywów zostanie przeniesione na leasingobiorcę lub leasingobiorca jest pewny skorzystania z opcji wykupu, wtedy okres amortyzacji obejmuje okres od początku umowy do końca okresu ekonomicznej użyteczności składnika aktywów, lub
- b) okres amortyzacji obejmuje okres od początku umowy do wcześniejszego z:
 - końca okresu ekonomicznej użyteczności składnika aktywów, lub
 - końca umowy leasingu.

Bieżąca wartość przyszłych płatności z tytułu leasingu obliczana jest z zastosowaniem stopy dyskonta. Spółka stosuje krańcową stopę procentową, czyli stopę, do której zapłaty byłaby zobowiązana w oparciu o podobną umowę leasingową lub, gdy nie można jej ustalić, stopę procentową, na dzień rozpoczęcia leasingu, przy której ENEA S.A. musiałby dokonać pożyczki środków niezbędnych do zakupu oznaczonego składnika aktywów, na podobny okres i przy zachowaniu podobnych zabezpieczeń. ENEA S.A. stosuje stopę procentową równą 6-miesięcznemu WIBOR z ostatniego dnia roku poprzedzającego rok obrotowy powiększoną o marżę. Stopa dyskontowa będzie aktualizowana raz w roku, na koniec roku i będzie obowiązywała w kolejnym okresie.

Spółka wyznacza czas leasingu, tj. nieodwołalny okres leasingu, łącznie z:

- a) okresem dotyczącym opcji przedłużenia umowy leasingu, jeżeli jest wystarczająco pewne, że Spółka skorzysta z tego prawa, i
- b) okresem dotyczącym opcji wypowiedzenia umowy leasingu, jeżeli jest wystarczająco pewne, że Spółka nie skorzysta z tego prawa.

Spółka dla większości umów leasingowych przyjmuje okres leasingu zgodny z okresem umowy. Dla umów zawartych na czas nieokreślony, Spółka ustala minimalny okres przywiązania obu stron do umowy. Jeśli Spółka nie jest w stanie określić jak długo ma zamiar korzystać ze składnika aktywów, a taki szacunek mógłby zostać potraktowany jako okres leasingu w przypadku umów na czas nieokreślony, Spółka przyjmuje, że nieodwoływalnym okresem umowy będzie okres wypowiedzenia tej umowy.

W przypadku prawa do wieczystego użytkowania gruntów okres leasingu zgodny jest z czasem trwania prawa do użytkowania.

W kolejnych okresach, zobowiązanie leasingowe wyceniane jest z uwzględnieniem:

- a) naliczonych odsetek (rozwiniecie dyskonta),
- b) spłat rat leasingowych,
- c) odzwierciedlenia skutków ponownej oceny umowy, zmian w umowie lub zmiany charakteru opłat zmiennych, które w swej istocie mają stały charakter.

Saldo zobowiązania w danym okresie będzie stanowiło różnicę między wartością bieżącą opłat leasingowych, a sumą rat kapitałowych za dany okres. Część odsetkowa raty leasingowej jest odnoszona bezpośrednio w rachunek wyników.

Spółka w umowach wieloelementowych ujmuje komponenty leasingowe oddzielnie od komponentów nie leasingowych. Spółka alokuje wynagrodzenie umowne do wszystkich komponentów, wykorzystując indywidualne ceny sprzedaży w przypadku komponentów leasingowych oraz zagregowane indywidualne ceny sprzedaży w przypadku komponentów nie leasingowych.

Spółka korzysta z praktycznego zwolnienia i nie stosuje modelu ujmowania leasingu w odniesieniu do:

- a) leasingu krótkoterminowego (umowa zawarta na okres do 12 miesięcy i nie zawiera prawa wykupu aktywa),
- b) leasingu niskocennych aktywów, których wartość początkowa w przypadku nowych aktywów nie przekracza kwoty 10 tys. zł (nawet jeśli ich wartość jest istotna po zagregowaniu) oraz aktywa nie są w wysokim stopniu zależne lub powiązane z innymi aktywami określonymi w umowie.

Zwolnienie nie dotyczy sytuacji, w której Spółka przekazuje składnik aktywów w subleasing lub spodziewa się przekazania. W przypadku, gdy Spółka zdecyduje się na zastosowanie zwolnienia, wówczas rozpoznaje płatności leasingowe jako koszt zgodnie z metodą liniową przez okres leasingu.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu od 1 stycznia 2019 r. ujmowane jest jako prawo do korzystania ze składnika aktywów i podlega amortyzacji.

Zasady obowiązujące do 31 grudnia 2018 r.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Grunty stanowiące własność Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków, mogą być oddane w użytkowanie wieczyste (PWUG). Użytkowanie wieczyste jest szczególnym prawem rzeczowym uprawniającym do korzystania z nieruchomości z wyłączeniem innych osób oraz rozporządzania tym przedmiotem (prawem).

W zależności od sposobu nabycia praw Spółka dokonuje następującej klasyfikacji:

1. PWUG uzyskane nieodpłatnie z mocy prawa na podstawie decyzji wojewody lub zarządu jednostki samorządu terytorialnego – traktuje się jako leasing operacyjny.
2. PWUG nabyte odpłatnie od osób trzecich – wykazuje się jako aktywa w PWUG w cenie nabycia po pomniejszeniu o odpisy amortyzacyjne.
3. PWUG nabyte na podstawie umowy o oddaniu gruntu w użytkowanie wieczyste, zawartej ze Skarbem Państwa lub jednostkami samorządu terytorialnego – przyjmuje się jako nadwyżkę pierwszej opłaty nad opłatą roczną i zalicza się jako aktywo do PWUG i amortyzuje.

Amortyzacja prawa wieczystego użytkowania gruntu odbywa się przez okres, na który to prawo zostało przyznane.

Leasing

Umowa leasingu, w ramach której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie pożytki z tytułu własności przysługują Spółce, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Leasing inny niż leasing finansowy uznaje się za leasing operacyjny.

Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Każdą opłatę w ramach leasingu finansowego dzieli się na kwotę pomniejszającą saldo zobowiązania i kwotę kosztów finansowych w taki sposób, aby utrzymywać stałą stopę odsetek w stosunku do nieuregulowanej części zobowiązania. Element odsetkowy raty leasingowej ujmuje się w kosztach finansowych w zysku lub stracie bieżącego okresu przez okres leasingu w taki sposób, aby uzyskać za każdy okres stałą okresową stopę procentową w stosunku do nieuregulowanej części zobowiązania. Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania aktywów.

Opłaty leasingowe wnoszone w ramach leasingu operacyjnego (po pomniejszeniu o ewentualne specjalne oferty promocyjne uzyskane od leasingodawcy) rozliczane są w koszty metodą liniową przez okres leasingu.

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Prawo do korzystania ze składnika aktywów

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.:

	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki	Środki transportu	Ogółem
Wartość brutto				
Stan na 1 stycznia 2019	-	-	-	-
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	32 589	8 157	2 143	42 889
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	32 589	8 157	2 143	42 889
Nabycie	-	765	-	765
Oddanie w subleasing finansowy	-	(199)	-	(199)
Pozostałe	(5 318)	(305)	-	(5 623)
Stan na 31 grudnia 2019	27 271	8 418	2 143	37 832
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)				
Stan na 1 stycznia 2019	-	-	-	-
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	(180)	-	(646)	(826)
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	(180)	-	(646)	(826)
Amortyzacja	(377)	(2 642)	(738)	(3 757)
Stan na 31 grudnia 2019	(557)	(2 642)	(1 384)	(4 583)
Wartość netto na 1 stycznia 2019				
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF16	32 409	8 157	1 497	42 063
Wartość netto na 1 stycznia 2019 po korekcie	32 409	8 157	1 497	42 063
Wartość netto na 31 grudnia 2019	26 714	5 776	759	33 249

Spółka w ramach subleasingu finansowego przekazuje składniki aktywów – pomieszczenia biurowe. Umowy są zawierane ze spółkami Grupy i z tego tytułu w wyniku bieżącego okresu ENEA S.A. rozpoznaje przychody z tytułu odsetek.

Użytkowanie wieczyste gruntów

	Stan na 31 grudnia 2018
Wartość brutto	
Stan na 1 stycznia	1 380
Pozostałe	305
Stan na 31 grudnia	1 685
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)	
Stan na 1 stycznia	(165)
Amortyzacja	(16)
Stan na 31 grudnia	(181)
Wartość netto na 1 stycznia	
	1 215
Wartość netto na 31 grudnia	
	1 504

17. Nieruchomości inwestycyjne

Zasady rachunkowości

Nieruchomości inwestycyjne są utrzymywane w celu uzyskiwania przychodów z tytułu najmu, z tytułu wzrostu ich wartości lub z obu przyczyn. Do wyceny po początkowym ujęciu Spółka wybrała model ceny nabycia.

Inwestycje w nieruchomości amortyzowane są metodą liniową. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w następnym miesiącu po przyjęciu inwestycji w nieruchomości do używania.

Przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania umowy.

Istotne osądy i szacunki

Podstawowe założenia dotyczące weryfikacji okresu ekonomicznej użyteczności nieruchomości inwestycyjnych zostały opisane w notce objaśniającej dotyczącej rzeczowych aktywów trwałych (nota 14), a podstawowe założenia dotyczące utraty wartości zostały opisane w notce w części sprawozdania dotyczącej utraty wartości aktywów niefinansowych.

Nieruchomości inwestycyjne

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Wartość brutto		
Stan na 1 stycznia	19 322	19 322
Stan na 31 grudnia	19 322	19 322
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)		
Stan na 1 stycznia	(5 017)	(4 467)
Amortyzacja	(550)	(550)
Stan na 31 grudnia	(5 567)	(5 017)
Wartość netto		
Stan na 1 stycznia	14 305	14 855
Stan na 31 grudnia	13 755	14 305

Na nieruchomościach inwestycyjnych nie ustanowiono zabezpieczeń.

Poniżej przedstawiono przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Przychody z nieruchomości inwestycyjnych	1 202	1 124
Koszty operacyjne związane z nieruchomościami inwestycyjnymi generującymi przychody	(771)	(876)

Spółka do kategorii Nieruchomości inwestycyjnych zalicza między innymi budynek biurowy i inne lokale. Istotną nieruchomość inwestycyjną stanowi budynek biurowy. Spółka obecnie samodzielnie administruje budynkiem.

Najbardziej wartościową nieruchomością inwestycyjną jest była siedziba ENEA S.A., ujęta w księgach Spółki w wartości 8 142 tys. zł. Spółka szacuje, że wartość godziwa zbliżona jest do wartości ujętej w księgach.

18. Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane

Zasady rachunkowości

Zasady rachunkowości dotyczące inwestycji w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane zostały przedstawione w nocie Skład Grupy Kapitałowej (nota 2).

Utrata wartości aktywów niefinansowych

Aktywa Spółki analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć wystąpią przesłanki wskazujące na to, iż składnik aktywów mógł stracić na wartości.

Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalną ustala się jako wyższą z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia lub wartości użytkowej (tj. bieżącej szacunkowej wartości przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębnie przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

Wszystkie odpisy z tytułu utraty wartości są odnoszone w ciężar zysków lub strat. Odpisy z tytułu utraty wartości mogą zostać odwrócone w następnych okresach, jeżeli nastąpiły zdarzenia uzasadniające brak lub zmianę utraty wartości aktywów.

Istotne osądy i szacunki

Testy na utratę wartości udziałów przeprowadzane są w oparciu o szereg założeń, których część jest poza kontrolą ENEA S.A. Główne założenia dotyczą przyjętych ścieżek cen energii elektrycznej, certyfikatów pochodzenia energii, rynku mocy oraz stopy dyskontowej. Znaczące zmiany tych założeń mają wpływ na wyniki testów na utratę wartości i w konsekwencji na sytuację finansową oraz wyniki finansowe Spółki.

Zmiana stanu inwestycji w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na 1 stycznia	12 794 956	11 945 473
Nabycie inwestycji	391 743	648 621
Zbycie inwestycji	(79)	-
Zmiana odpisu aktualizującego	(293 621)	200 862
Pozostałe zmiany	(387)	-
Stan na 31 grudnia	12 892 612	12 794 956

Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.

4 stycznia 2019 r.

Nabycie 3 613 821 udziałów spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. o wartości nominalnej 50 zł każdy i o łącznej wartości nominalnej 180 691 tys. zł. Udział ENEA S.A. w kapitale zakładowym spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. nie zmienił się i nadal wynosi 50%, gdyż nowe udziały w podwyższonym kapitale zakładowym obejmowane były przez ENEA S.A. i ENERGA S.A. proporcjonalnie do posiadanych udziałów, czyli w stosunku 50:50.

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

ENE A Innowacje Sp. z o. o.

12 czerwca 2019 r.	Uchwała w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 5 400 tys. zł do kwoty 9 205 tys. zł poprzez utworzenie nowych 54 000 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy.	Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników
24 września 2019 r.	Uchwała w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 7 855 tys. zł do kwoty 17 060 tys. zł poprzez utworzenie nowych 78 550 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy.	Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników

ENE A Centrum Sp. z o.o.

10 września 2019 r.	Uchwała w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 100 000 tys. zł, to jest z kwoty 3 929 tys. zł do kwoty 103 929 tys. zł poprzez utworzenie nowych 1 000 000 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy. ENE A S.A. objęła nowoutworzone udziały i wniosła wkład niepieniężny w postaci wierzytelności o łącznej wartości 162 000 tys. zł przysługującej ENE A S.A. wobec ENE A Centrum Sp. z o.o. z tytułu udzielonych pożyczek w ramach dwóch umów pożyczek zawartych w 2014 r. oraz w 2015 r.	Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników
---------------------	--	--------------------------------------

ENE A Ciepło Sp. z o.o.

4 września 2019 r.	ENE A S.A. i ENE A Wytwarzanie Sp. z o.o. zawarły umowę sprzedaży udziałów spółki ENE A Ciepło Sp. z o.o. Na podstawie w/w umowy ENE A S.A. zakupiła od ENE A Wytwarzanie Sp. z o.o. 126 083 udziały w spółce ENE A Ciepło Sp. z o.o. za łączną kwotę 34 539 tys. zł.	-
--------------------	---	---

ENE A Badania i Rozwój Sp. z o.o.

27 września 2019 r.	ENE A S.A. zbyła na rzecz ENE A Innowacje Sp. z o.o. 1 571 udziałów w spółce ENE A Badania i Rozwój Sp. z o.o. o wartości nominalnej 79 tys. zł.	Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników
---------------------	--	--------------------------------------

ENE A Nowa Energia Sp. z o.o.

5 listopada 2019 r.	Została zawiązana przez ENE A S.A. spółka ENE A Nowa Energia Sp. z o.o. Kapitał zakładowy spółki wynosi 5 tys. zł i dzieli się na 100 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy.	-
---------------------	---	---

Odpis aktualizujący wartość inwestycji

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na 1 stycznia	1 079 643	1 280 505
Utworzony	532 384	6 608
Odwrócony	(238 763)	(207 470)
Stan na 31 grudnia	1 373 264	1 079 643

Test na utratę wartości udziałów ENE A Wytwarzanie Sp. z o.o., ENE A Ciepło Sp. z o.o. i akcji ENE A Elektrownia Połaniec S.A. oraz akcji Polskiej Grupy Górniczej S.A. i udziałów Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o.

Na 30 września 2019 r., w związku z posiadanymi informacjami i analizami dotyczącymi między innymi zmiany rynkowych cen uprawnień do emisji CO₂, energii elektrycznej, świadectw pochodzenia energii, oraz zmianą uwarunkowań Rynku

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Mocy i prognoz wskaźników makroekonomicznych Spółka przeprowadziła testy na utratę wartości udziałów i akcji spółek ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., ENEA Ciepło Sp. z o.o., ENEA Elektrownia Połaniec S.A. oraz PGG S.A.

Wyliczenie wartości odzyskiwalnej udziałów wynika z sumy wartości użytkowych poszczególnych CGU wchodzących w skład ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., ENEA Ciepło Sp. z o.o. oraz ENEA Elektrownia Połaniec S.A. pomniejszonej o zaciągnięte zobowiązania finansowe. Wartości użytkowe CGU określono metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych dla okresów dłuższych niż 5 lat. Zastosowany horyzont czasowy projekcji wynika z kombinacji okresów ekonomicznej użyteczności poszczególnych CGU, a także długoterminowego wpływu wprowadzonych i zapowiadanych regulacji prawnych. Dla jednostek wytwórczych, których zakładany okres ekonomicznej użyteczności wykracza poza okres projekcji, określono wartość rezydualną.

Ustalona w taki sposób wartość odzyskiwalna udziałów i akcji wynosi:

- w spółce ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. 4 600 439 tys. zł (wartość księgowa 4 362 063 tys. zł, w tym odpis 649 155 tys. zł),
- w spółce ENEA Ciepło Sp. z o.o. 627 953 tys. zł (wartość księgowa 656 776 tys. zł, w tym odpis 202 575 tys. zł),
- w spółce ENEA Elektrownia Połaniec S.A. 1 303 323 tys. zł (wartość księgowa 1 268 087 tys. zł, w tym brak odpisu).

Biorąc pod uwagę wzrost wartości odzyskiwalnej udziałów ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. w stosunku do ich wartości księgowej objętej odpisami z tytułu utraty wartości, stwierdzono konieczność odwrócenia odpisów dokonanych w latach 2015 - 2016 o kwotę 238 376 tys. zł. W przypadku udziałów ENEA Ciepło Sp. z o.o., stwierdzono konieczność dokonania odpisu aktualizującego wartość udziałów w wysokości 28 823 tys. zł.

Przyjęte w testach kluczowe założenia są wynikiem najlepszej wiedzy oraz doświadczenia Spółki i jej jednostek zależnych w przedmiocie wytwarzania energii elektrycznej z różnych źródeł, uwzględniając specyfikę produktową poszczególnych CGU i zdarzenia, które miały miejsce lub są planowane w przyszłości w ramach Grupy Kapitałowej ENEA.

Poniżej przedstawiono główne założenia przyjęte do testów na utratę wartości:

- aktywa zostały poddane testowi w ramach siedmiu ośrodków wypracowujących środki pieniężne (tj. CGU Elektrownie Systemowe Kozienice, CGU Białystok, CGU Wiatr, CGU Woda, CGU Biogaz, CGU Elektrownie Systemowe Połaniec, CGU Zielony Blok),
- główne ścieżki cen, oparte m.in. na prognozach sporządzonych przez ENEA Trading (spółkę stanowiącą centrum kompetencyjne w GK ENEA w zakresie handlu hurtowego energią elektryczną, prawami majątkowymi, uprawnieniami do emisji i paliwami) z uwzględnieniem specyfiki produktowej i wiedzy o już zawartych kontraktach:
 - ceny hurtowe „base” energii elektrycznej: na lata 2021-2042: zakłada się wzrost cen z poziomu 243,9 zł/MWh w 2019 r. do roku 2022 w średnim tempie rocznym o 2%, następnie tendencję spadkową do roku 2026 w średnim tempie 0,5%, po roku 2026 konserwatywny coroczny wzrost cen średnio 1% w okresie 2027-2042 [ceny stałe 2019],
 - ceny świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych i kogeneracji: uwzględniono funkcjonowanie systemu wsparcia dla OZE do 2031 r. a poszczególne elektrownie OZE będą korzystać ze wsparcia w ramach okresu 15-letniego; Od roku 2019 zakłada się wzrost o ok. 3% ze średniego poziomu 128 zł/MWh do roku 2021. Ceny po roku 2021 zasadniczo plasują się w trendzie bocznym spadkowym średnio o 2% rocznie do 2029 r., natomiast w ostatnich latach gwałtownie spadają, aż do wygaśnięcia systemu wsparcia [ceny stałe 2019],
 - ceny praw do emisji CO₂: prognoza zakłada dynamiczny wzrost cen uprawnień do emisji CO₂ ze średniego poziomu 66,53 zł/t w 2019 r. do roku 2021 w tempie średnio 29% rocznie, następnie od roku 2022 wzrost cen w okresie prognozy w średniej dynamice 2% rocznie [ceny stałe 2019],
 - ceny węgla: zakłada się nieznaczny wzrost cen węgla ze średniego poziomu 12,6 zł/GJ do 2039 r. Po 2039 r. zakłada się powolny spadek cen węgla [ceny stałe 2019],
 - ceny biomasy: zakłada się ich wzrost do 2030 r. ze średniego poziomu 26,2 zł/GJ w roku 2019. Po 2030 r. wraz zakończeniem istniejącego systemu wsparcia zielonymi certyfikatami, zakłada się spadek ceny oraz

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

utrzymanie stałej ceny do 2042 r. [ceny stałe 2019],

- ceny ciepła: zakłada się wzrost cen średniorocznie o 2% do roku 2042 ze średniego poziomu ceny 62,9 zł/GJ w 2019 r. [ceny stałe 2019],
- ilość otrzymanych nieodpłatnie uprawnień do emisji CO₂ za lata 2019-2021 zgodnie z wnioskiem derogacyjnym (na podstawie art. 10c ust.5 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady),
- uwzględniono przychody związane z utrzymaniem mocy wytwórczych od roku 2021 na podstawie przyjętej w grudniu 2017 r. Ustawy o Rynku Mocy, w oparciu o wygrane aukcje w 2018 r. i 2019 r.,
- inflacja, z uwzględnieniem celu inflacyjnego, na poziomie maksymalnym 2,5%,
- nominalna stopa dyskonta - 6,12% [stopa dyskonta przed opodatkowaniem wynosi 7,04%]. Spółka zastosowała premie za ryzyko specyficzne dla badanych CGU w wysokości 2%. Stopa dyskonta uwzględniająca premię za ryzyko specyficzne wyniosła 6,74% [stopa dyskonta z uwzględnieniem premii za ryzyko specyficzne przed opodatkowaniem wynosi 7,66%],
- stopa wzrostu w okresie rezydualnym - 0%.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wskazuje, że istotnymi czynnikami wpływającymi na szacunki wartości odzyskiwalnej ośrodków generujących przepływy pieniężne są między innymi: stopy dyskontowe, inflacja, ceny energii elektrycznej oraz ceny uprawnień do emisji CO₂. Wpływ na przyszłe wyniki finansowe i w efekcie na wartość użytkową ośrodków generujących przepływy pieniężne będą też miały poziomy cen świadectw pochodzenia energii, węgla, ciepła oraz ceny biomasy.

Poniżej zestawienie wartościowego wpływu zmiany wybranych czynników na łączną wartość odzyskiwalną (wartość wyjściowa) udziałów ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., ENEA Ciepło Sp. z o.o. oraz ENEA Elektrownia Połaniec S.A.:

Wpływ zmiany stopy dyskontowej (wartość wyjściowa 6,74%)

Zmiana założeń	-0,5 p.p.	Wartość wyjściowa	+0,5 p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	787 048	6 531 715	(684 813)
- ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	593 489	4 600 439	(520 364)
- ENEA Ciepło Sp. z o.o.	154 108	627 953	(126 756)
- ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	39 451	1 303 323	(37 693)

Wpływ zmiany inflacji od 2020 r. (wartość wyjściowa 2,6% rok 2021; kolejne lata 2,5%)

Zmiana założeń	-0,5 p.p.	Wartość wyjściowa	+0,5 p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	(625 140)	6 531 715	676 010
- ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	(423 518)	4 600 439	456 929
- ENEA Ciepło Sp. z o.o.	(165 449)	627 953	182 574
- ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	(36 173)	1 303 323	36 507

Wpływ zmiany cen energii elektrycznej

Zmiana założeń	-1,0%	Wartość wyjściowa	+1,0%
Zmiana wartości odzyskiwalnej	(855 843)	6 531 715	834 222
- ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	(570 520)	4 600 439	561 428
- ENEA Ciepło Sp. z o.o.	(23 867)	627 953	23 859
- ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	(261 456)	1 303 323	248 935

Wpływ zmiany uprawnień do emisji CO₂

Zmiana założeń	-1,0%	Wartość wyjściowa	+1,0%
Zmiana wartości odzyskiwalnej	270 401	6 531 715	(272 667)
- ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	199 392	4 600 439	(200 043)
- ENEA Ciepło Sp. z o.o.	3 688	627 953	(3 690)
- ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	67 321	1 303 323	(68 934)

W związku ze zidentyfikowanymi przesłankami świadczącymi o potencjalnej utracie wartości niefinansowych aktywów trwałych przez spółkę LWB S.A. wynikającej z faktu, że obecna wartość kapitalizacji rynkowej spółki przez długi czas utrzymuje się na niskim poziomie, ENEA S.A. przeprowadziła test na utratę wartości akcji. Test został oparty na porównaniu wartości księgowej akcji LWB S.A. do wartości odzyskiwalnej akcji oszacowanej na podstawie wartości użytkowej przy pomocy metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych przygotowanych przez Grupę LWB projekcji finansowych dla lat 2020-2051.

W wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości akcji, stwierdzono, że wartość odzyskiwalna akcji LWB S.A. wynosi 2 260 209 tys. zł i jest wyższa od wartości księgowej (1 485 716 tys. zł) ujętej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ENEA S.A. W związku z powyższym, nie stwierdzono konieczności ujmowania wyników testu w sprawozdaniu finansowym ENEA S.A.

Poniżej przedstawiono kluczowe założenia przyjęte do oszacowania wartości użytkowej testowanych aktywów:

- wszystkie aktywa LWB zostały uznane za jeden CGU,
- średnioroczny poziom wolumenu sprzedaży przyjęto na jednakowym poziomie dla lat 2020-2035,
- ceny węgla: dla okresu 2020-2041 przyjęto ceny na podstawie opracowań przygotowanych dla GK ENEA; średnią cenę sprzedaży węgla oszacowano na poziomie zbliżonym do faktycznej średniej ceny sprzedaży osiągniętej w roku 2019 (11,02 zł/GJ), przy założeniu trendu bocznego w przedziale +/- 5%; od roku 2042 przyjęta została cena stała, na poziomie roku 2041,
- inflacja: model bezinflacyjny,
- stopa dyskontowa: jako stopę dyskontową przed opodatkowaniem przyjęto średnioważony, realny koszt kapitału (WACC) w wysokości 5,59% w całym okresie prognozy, oszacowany na podstawie najnowszych danych ekonomicznych (przy stopie wolnej od ryzyka wynoszącej 2,03% oraz współczynnika beta wynoszącym 0,83).

Przeprowadzona analiza wrażliwości wskazuje, że istotnymi czynnikami wpływającymi na szacunki wartości odzyskiwalnej ośrodków generujących przepływy pieniężne są między innymi stopa dyskontowa oraz cena węgla energetycznego. Wyniki analizy wrażliwości modelu (zmiana wartości odzyskiwalnej) na zmianę kluczowych założeń przedstawiono poniżej.

Wpływ zmiany stopy dyskonta finansowego (wartość bazowa 5,59%)

Zmiana założeń	-0,5 p.p.	Wartość wyjściowa	+0,5 p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	160 890	2 260 209	(149 717)

Wpływ zmiany ceny węgla

Zmiana założeń	-0,5%	Wartość wyjściowa	+0,5%
Zmiana wartości odzyskiwalnej	(84 061)	2 260 209	83 870

W wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości akcji, stwierdzono, że wartość odzyskiwalna akcji LWB S.A. jest wyższa od wartości księgowej ujętej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ENEA S.A. W związku z powyższym, nie stwierdzono konieczności ujmowania wyników testu w sprawozdaniu finansowym ENEA S.A.

Spółka, kierując się zasadą ostrożności, dokonała również odpisu aktualizującego wartość akcji Polskiej Grupy Górniczej S.A. (PGG S.A.) w kwocie 47 683 tys. zł do wysokości wartości udziału w aktywach netto spółki, tj. 254 421 tys. zł. Zgodnie z informacjami otrzymanymi od zarządu PGG S.A. sprawozdanie finansowe za rok 2019 nie zostało do dnia sporządzenia niniejszego raportu zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie. Zgodnie z informacjami posiadanymi na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Spółka nie oczekuje zmian w sprawozdaniu finansowym PGG S.A. na 31 grudnia 2019 r. wpływających na wysokość odpisu. W roku 2020 miały miejsce zdarzenia wpływające na działalność PGG S.A., w tym sytuacja związana z epidemią COVID-19 oraz uzgodnienia ze związkami zawodowymi dotyczące wzrostu płac. Spółka oczekuje, że zdarzenia te zostaną odzwierciedlone w sprawozdaniach PGG S.A. za kolejne okresy i wówczas Spółka rozważy, czy mogą mieć wpływ na wycenę akcji posiadanych przez ENEA S.A.

W wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości udziałów spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. stwierdzono, że wartość odzyskiwalna udziałów wynosi zero zł, w związku z tym ENEA S.A. dokonała odpisu aktualizującego wartość udziałów w wysokości 455 348 tys. zł. Powyższe spowodowane jest przeprowadzeniem w spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. testów na utratę wartości majątku trwałego, które są konsekwencją aktualizacji przez Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. założeń biznesowych dotyczących realizacji projektu budowy elektrowni Ostrołęka C opartego o technologię węglową.

Realizacja projektu budowy Elektrowni Ostrołęka C

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. ENEA S.A. posiadała 9 124 821 udziałów w Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. o wartości nominalnej 50 zł jeden udział i o łącznej wartości nominalnej 456 241 tys. zł.

Uchwałą Nr 94/IX/2018 z 28 grudnia 2018 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. wyraziła zgodę na:

- zawarcie przez Zarząd ENEA S.A. porozumienia (Porozumienie) ze spółką ENERGA S.A. oraz Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. regulującego zasady współpracy stron w projekcie budowy Elektrowni Ostrołęka C, w tym rozwiązującego Umowę Inwestycyjną z 8 grudnia 2016 r. wraz z Aneksem nr 1/2018 do niej zawartym 26 marca 2018 r. oraz ograniczającego zaangażowanie finansowe dla realizacji Etapu Budowy, czyli nie licząc środków zaangażowanych na wcześniejszych etapach projektu budowy Elektrowni Ostrołęka C, przypadające na ENEA S.A. do kwoty 1 000 000 tys. zł,
- głosowanie przez przedstawiciela ENEA S.A. na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. za uchwałą o wyrażeniu zgody na wydanie Polecenia Rozpoczęcia Prac, z zastrzeżeniem, że dojdzie do wcześniejszego zawarcia Porozumienia przez wszystkie strony.

Porozumienie pomiędzy ENEA S.A., ENERGA S.A. oraz Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., o którym mowa powyżej, zostało zawarte 28 grudnia 2018 r. Na mocy Porozumienia rozwiązaniu uległa Umowa Inwestycyjna z 8 grudnia 2016 r. wraz z Aneksem z 26 marca 2018 r.

W treści Porozumienia określono nowe zasady współpracy, w tym strukturę finansowania Projektu, gdzie ENEA S.A. deklaruje zaangażowanie finansowe dla realizacji Etapu Budowy w wysokości 1 000 000 tys. zł, ENERGA S.A. w wysokości nie mniej niż 1 000 000 tys. zł, poza środkami już zaangażowanymi. Ponadto, Porozumienie przewiduje zaangażowanie innych inwestorów w pozostałym zakresie koniecznym do pokrycia nakładów finansowych Projektu.

Strony Porozumienia zamierzały między innymi:

- uzgodnić formę, harmonogram oraz warunki zaangażowania finansowego inwestora finansowego oraz/lub innych inwestorów,
- zawrzeć nową umowę inwestycyjną,
- uzgodnić zasady udzielenia spółce przez kredytodawców kredytów niezbędnych dla ukończenia Etapu Budowy w sposób nienaruszający zobowiązań przyjętych przez ENEA S.A. i ENERGA S.A. w ramach finansowania zewnętrznego (tzw. financial covenants).

Zawarcie Porozumienia stanowiło warunek wydania przez ENEA S.A. zgody na wydanie Polecenia Rozpoczęcia Prac (NTP) dla generalnego wykonawcy.

28 grudnia 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wyraziło zgodę na wydanie Polecenia Rozpoczęcia Prac dla Generalnego Wykonawcy – Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S.

Zarząd Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. 28 grudnia 2018 r. wydał Polecenie Rozpoczęcia Prac związanych z budową Elektrowni Ostrołęka C dla Generalnego Wykonawcy – Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S.

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

W związku z wydaniem NTP dla Generalnego Wykonawcy – mając na uwadze, że zgodnie z zapisami Porozumienia, druga rata zaliczki zostanie pokryta w równych częściach przez ENEA S.A. i ENERGA S.A. – w celu wypłacenia Wykonawcy drugiej raty zaliczki, Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. 4 stycznia 2019 r. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 361 382 tys. zł.

ENE A S.A. objęła 3 613 821 udziałów w kapitale zakładowym o łącznej wartości nominalnej 180 691 tys. zł, wnosząc 4 stycznia 2019 r. wkład pieniężny na konto spółki celowej. 1 marca 2019 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

7 stycznia 2019 r. ENE A S.A. oraz ENERGA S.A. i PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. (PGE) rozpoczęły rozmowy mogące skutkować zaangażowaniem PGE w projekt budowy Elektrowni Ostrołęka C, który realizowany jest obecnie przez ENE A S.A. i ENERGA S.A. 19 listopada 2019 r. PGE poinformowała o odstąpieniu od tych rozmów.

Od 29 stycznia 2019 r. na podstawie punktu 1.7 Porozumienia, o którym mowa powyżej, Strony przystąpiły do realizacji starań w celu dostosowania warunków umowy z Generalnym Wykonawcą do aktualnego statusu Projektu.

30 kwietnia 2019 r. ENE A S.A. zawarła porozumienie ("Porozumienie") z ENERGA S.A. w sprawie finansowania projektu budowy nowego bloku węglowego – planowanej elektrowni Ostrołęka C w Ostrołęce o mocy 1 000 MW brutto ("Projekt"). Na mocy Porozumienia ENE A S.A. oraz ENERGA S.A. postanowiły uszczegółowić zasady finansowania Projektu, które były wstępnie uzgodnione w porozumieniu zawartym między ENE A S.A., Elektrownią Ostrołęka Sp. z o.o. ("spółka") i ENERGA S.A. 28 grudnia 2018 r.

W Porozumieniu ENE A S.A. zobowiązała się zapewnić spółce nakłady finansowe na realizację Projektu w kwocie 819 000 tys. zł od stycznia 2021 r. w ramach zadeklarowanego w Porozumieniu z 28 grudnia 2018 r. zaangażowania finansowego w wysokości 1 000 000 tys. zł uwzględniając środki finansowe już przekazane spółce na potrzeby wypłaty zaliczki dla Generalnego Wykonawcy bloku w kwocie około 181 000 tys. zł. Przy czym, jeżeli ENE A S.A. nie zawrze z ENERGA S.A. do 31 grudnia 2020 r. nowej Umowy Wspólników / Umowy Inwestycyjnej, ENE A S.A. w terminach określonych w Porozumieniu w ramach limitu 819 000 tys. zł będzie zobowiązana do zwrotu ENERGA S.A. połowy nakładów finansowych w wysokości, które ENERGA S.A. samodzielnie zapewni spółce w tym okresie.

Jeżeli w terminie wynikającym z ustalonego harmonogramu odpowiednio ENE A S.A. lub ENERGA S.A. nie zapewnią spółce – ze swojej winy – środków pieniężnych w sposób inny niż w szczególności w drodze udzielenia pożyczki lub objęcia udziałów, odpowiednio ENE A S.A. lub ENERGA S.A. będą zobowiązane do zapłaty wynikającej z harmonogramu kwoty pieniężnej na rachunek spółki. Porozumienie zawiera również postanowienie zabezpieczające ENE A S.A. przed roszczeniami spółki o zwrot kwot finansowania Projektu, które zostały zwrócone bezpośrednio na rzecz ENERGA S.A. w związku z udostępnionym przez nią finansowaniem w okresie przed dniem zawarcia nowej Umowy Wspólników / Umowy Inwestycyjnej.

Strony Porozumienia zobowiązały się, że w innych umowach dotyczących Projektu zostaną określone zasady ich partycypacji w ryzykach Projektu, zasady udziału w zyskach i stratach oraz reguły ładu korporacyjnego, które zagwarantują prawa i obowiązki proporcjonalne do ich zaangażowania w Projekt.

30 września 2019 r. w związku z wykonaniem zobowiązania wynikającego z Porozumienia, ENE A S.A. zawarła z ENERGA S.A. umowę cesji praw z umowy pożyczki udzielonej Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. przez ENERGA S.A. z 17 lipca 2019 r. Jednocześnie w tym samym dniu ENE A S.A. wykonała zobowiązanie wynikające z Porozumienia do zwrotu ENERGA S.A. połowy nakładów finansowych w wysokości, które ENERGA S.A. samodzielnie zapewniła spółce w okresie od dnia zawarcia Porozumienia, tj. w kwocie 29 000 tys. zł.

4 października 2019 r. została zawarta umowa pomiędzy Elektrownią Ostrołęka Sp. z o.o., a konsorcjum firm: Torpol S.A. i Zakłady Automatyki „Kombud” S.A. na wykonanie zadania pn. „Przebudowa układu infrastruktury kolejowej dla obsługi Elektrowni Ostrołęka C”.

23 grudnia 2019 r. ENE A S.A. i ENERGA S.A. zawarły ze spółką Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Aneks nr 1 do Umowy pożyczki z 17 lipca 2019 r., w którym postanowiły o wydłużeniu okresu spłaty pożyczki w kwocie 58 000 tys. zł z pierwotnego terminu (31 grudnia 2019 r.) do 31 stycznia 2020 r., z jednoczesnym zobowiązaniem się Pożyczkodawców (ENERGA S.A. i ENE A S.A.) do dokonania do 31 stycznia 2020 r. konwersji wierzytelności z tytułu pożyczki na kapitał zakładowy, pod warunkiem uzyskania zgód Rad Nadzorczych ENERGA S.A. i ENE A S.A.

23 grudnia 2019 r. ENE A S.A. i ENERGA S.A. zawarły ze spółką Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. umowę pożyczki o udzieleniu przez ENERGA S.A. spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. pożyczki w kwocie do 340 000 tys. zł na okres do 26 lutego 2021 r. Przedmiotowa umowa przewiduje, warunkową sprzedaż ENE A S.A. (jeżeli ziszczą się okoliczności wskazane w pkt 1.8 Porozumienia) połowy wierzytelności ENERGA S.A. wobec Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. z terminem zapłaty ustalonym na 31 stycznia 2021 r. za cenę równą wartości nominalnej zbywanych wierzytelności obejmujących w szczególności kwotę główną i odsetki na 31 stycznia 2021 r. ENE A S.A. będzie zobowiązana do zapłaty ceny za

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

nabywane wierzytelności 31 stycznia 2021 r. ENERGA S.A. wypłaciła spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. pierwszą transzę pożyczki w kwocie 160 000 tys. zł 23 grudnia 2019 r., a drugą transzę w kwocie 17 000 tys. zł 13 stycznia 2020 r. Z dniem 31 grudnia 2019 r. warunek, o którym mowa powyżej, został spełniony dla pierwszej transzy pożyczki, w kwocie 160 000 tys. zł. Na 31 grudnia 2019 r. ENEA S.A. prezentuje należność z tytułu wyżej wymienionej umowy pożyczki w kwocie 80 000 tys. zł, powiększonej o naliczone odsetki w kwocie 123 tys. zł oraz zobowiązanie wobec ENERGA S.A. w tej samej wysokości.

31 stycznia 2020 r. ENEA S.A. i ENERGA S.A. zawarły ze spółką Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Aneks nr 2 do Umowy pożyczki z 17 lipca 2019 r., w którym postanowiły o wydłużeniu okresu spłaty pożyczki w kwocie 58 000 tys. zł z terminu określonego w Aneksie nr 1 do Umowy pożyczki (31 stycznia 2020 r.) do 31 marca 2020 r., z jednoczesnym zobowiązaniem się Pożyczkodawców (ENERGA S.A. i ENEA S.A.), że zamierzają podjąć starania zmierzające do dokonania konwersji przysługujących im wierzytelności z tytułu pożyczki na kapitał zakładowy, pod warunkiem uzyskania przez Pożyczkodawców zgód Rad Nadzorczych ENERGA S.A. i ENEA S.A., oraz z zastrzeżeniem, że ostateczną decyzję co do ewentualnego dokonania konwersji każdy z Pożyczkodawców podejmie indywidualnie według własnego uznania, w okresie bezpośrednio poprzedzającym wyznaczony termin spłaty pożyczki oraz przy uwzględnieniu aktualnego na ten moment etapu rozwoju i statusu Projektu. 30 marca 2020 r. ENEA S.A. i ENERGA S.A. zawarły ze spółką Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Aneks nr 3 do Umowy pożyczki z 17 lipca 2019 r., w którym postanowiły o wydłużeniu okresu spłaty pożyczki w kwocie 58 000 tys. zł z terminu określonego w Aneksie nr 2 do Umowy pożyczki (31 marca 2020 r.) do 30 czerwca 2020 r.

5 grudnia 2019 r. PKN Orlen S.A. ogłosił wezwanie do zapisywania się na sprzedaż wszystkich akcji wyemitowanych przez ENERGA S.A. Wezwanie dojdzie do skutku m.in. pod warunkiem złożenia w ramach wezwania zapisów na sprzedaż łącznie co najmniej na liczbę akcji ENERGA S.A. uprawniającą do wykonywania co najmniej 66% ogólnej liczby głosów. Rozpoczęcie przyjmowania zapisów na akcje ENERGA S.A. nastąpiło 31 stycznia 2020 r., zakończenie przyjmowania zapisów na akcje przewidywane jest na 9 kwietnia 2020 r. 26 marca 2020 r. PKN Orlen S.A. poinformował o wydłużeniu terminu przyjmowania zapisów do 22 kwietnia 2020 r.

30 kwietnia 2020 r. PKN Orlen S.A. zakończył proces rozliczania wszystkich transakcji nabycia akcji ENERGA S.A. po zakończonym wezwaniu do zapisywania się na sprzedaż wszystkich akcji wyemitowanych przez ENERGA S.A., ogłoszonym przez PKN Orlen S.A. 5 grudnia 2019 r. W wyniku tego wezwania PKN Orlen S.A. nabył 331 313 082 akcje ENERGA S.A., które stanowią około 80% kapitału zakładowego ENERGA S.A. oraz około 85% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu ENERGA S.A.

13 lutego 2020 r. ENEA S.A. zawarła porozumienie z ENERGA S.A. dotyczące zawieszenia przez ENERGA S.A. i ENEA S.A. finansowania projektu budowy Elektrowni Ostrołęka C. W porozumieniu ENEA S.A. oraz ENERGA S.A. zobowiązały się dokonać analiz w szczególności dotyczących parametrów technicznych, technologicznych, ekonomicznych i organizacyjnych oraz dalszego finansowania projektu.

ENERGA S.A. i ENEA S.A. przyjęły, że wstrzymanie finansowania projektu będzie powodowało konieczność zawieszenia przez Spółkę wykonywania zawartego 12 lipca 2018 r. kontraktu na budowę Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1 000 MW, a także umowy na przebudowę infrastruktury kolejowej dla obsługi Elektrowni Ostrołęka C z 4 października 2019 r. Porozumienie nie wpływa na moc obowiązującą dotychczasowych porozumień, w szczególności nie wpływa na dotychczasowe ustalenia odnośnie zasad finansowania projektu oraz formuły rozliczeń między ENERGA S.A. a ENEA S.A. przyjętych na podstawie dotychczasowych porozumień z 28 grudnia 2018 r. i 30 kwietnia 2019 r., a porozumienie z 30 kwietnia 2019 r. będzie stosowane do rozliczenia ewentualnych dodatkowych kosztów mogących wyniknąć w przypadku zawieszenia przez Elektrownię Ostrołęka Sp. z o.o. budowy projektu.

14 lutego 2020 r. Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przekazała Generalnemu Wykonawcy kontraktu budowa Elektrowni Ostrołęka "C" o mocy ok. 1 000 MW z 12 lipca 2018 r. polecenie zawieszenia wykonywania całości prac związanych z tym kontraktem, z terminem wejścia w życie zawieszenia w dniu 14 lutego 2020 r. Do czasu przekazania Generalnemu Wykonawcy polecenia zawieszenia prac, prace te postępowały zgodnie z zakładanym harmonogramem. Wykonano większość robót ziemnych, trwały prace betoniarские, zbrojarskie i montażowe. Ponadto, tego samego dnia Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przekazała wykonawcy umowy – przebudowa infrastruktury kolejowej dla obsługi Elektrowni Ostrołęka C z 4 października 2019 r. - polecenie zawieszenia realizacji tej umowy z terminem wejścia w życie zawieszenia w dniu 14 lutego 2020 r. Do czasu przekazania wykonawcy polecenia zawieszenia prac, prace te postępowały zgodnie z planem. Prace dotyczące linii wysokiego napięcia (realizowane przez innego wykonawcę) były na ukończeniu.

18 kwietnia 2020 r. podpisane zostało porozumienie pomiędzy PKN Orlen a Skarbem Państwa w związku z planowanym przejęciem przez PKN Orlen kontroli kapitałowej nad ENERGA S.A. Strony Porozumienia przewidywały, że po przejęciu przez PKN Orlen kontroli nad ENERGA S.A. kontynuowane będą inwestycje strategiczne ENERGA S.A. PKN Orlen zadeklarował, że niezwłocznie po przejęciu kontroli nad ENERGA S.A. dokona weryfikacji warunków kontynuowania tych inwestycji, w szczególności budowy Elektrowni Ostrołęka C.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

7 maja 2020 r. ENERGA S.A. poinformowała o przedłużeniu okresu analiz w ramach projektu Ostrołęka C. Zgodnie z treścią raportu bieżącego, przyjęto założenie, że prace w ramach analiz potrwać jeszcze około miesiąca.

W ramach prac analitycznych realizowanych w ramach porozumienia, ENEA S.A. i ENERGA S.A. pracowały m.in. nad aktualizacją założeń biznesowych, technicznych oraz dotyczących struktury finansowania w modelu finansowym. Wyniki tych prac ze strony ENERGA S.A. zostały przekazane spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. 14 maja 2020 r., kiedy to spółka otrzymała kalkulacje dotyczące rentowności Projektu w wariantach jego kontynuowania w oparciu o paliwo węglowe. Wyniki te zostały wykorzystane do stworzenia testu CGU przez spółkę. Przeprowadzony przez spółkę test CGU wskazuje, że dokończenie Projektu będzie generować ujemną wartość, co oznacza brak zasadności kontynuowania Projektu.

19 maja 2020 r. PKN Orlen, posiadający 80% udział w kapitale zakładowym i 85% głosów na walnym zgromadzeniu ENERGA S.A., opublikował raport bieżący nr 31/2020, w którym poinformował, że przekazał do ENERGA S.A. swoje stanowisko w związku z zapytaniem skierowanym do PKN Orlen przez ENERGA S.A. dotyczącym woli bezpośredniego zaangażowania finansowego w inwestycję obejmującą budowę energetycznego bloku węglowego realizowaną przez spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrołęce (Inwestycja).

PKN Orlen zadeklarował wstępną gotowość bezpośredniego zaangażowania finansowego w Inwestycję, wyłącznie w przypadku zmiany założeń technologicznych dla Inwestycji na technologię opartą na paliwie gazowym. PKN Orlen zadeklarował także swoją gotowość do rozmów z udziałowcami spółki, czyli z ENERGA S.A. oraz ENEA S.A. co do formy, zakresu i sposobu zaangażowania w Inwestycję, o którym mowa powyżej.

Ponadto, 19 maja 2020 r. ENERGA S.A. opublikowała raport bieżący nr 41/2020, w którym poinformowała o otrzymaniu 19 maja 2020 r. od PKN Orlen, większościowego akcjonariusza ENERGA S.A., deklarację wstępnej gotowości bezpośredniego zaangażowania finansowego w inwestycję obejmującą budowę bloku energetycznego realizowaną przez spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Deklaracja jest odpowiedzią na zapytanie ENERGA S.A. skierowane do PKN Orlen i została złożona wyłącznie pod warunkiem zmiany założeń technologicznych dla Inwestycji na technologię opartą na paliwie gazowym, co jest jednym ze scenariuszy rozważanych w ramach analiz, o których ENERGA S.A. informowała w raportach bieżących nr 8/2020 z 13 lutego 2020 r., nr 11/2020 z 23 lutego 2020 r. oraz nr 38/2020 z 7 maja 2020 r.

19 maja 2020 r. ENEA S.A. otrzymała drogą elektroniczną kopię Uchwały nr 39/2020 Zarządu Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie utworzenia odpisów aktualizujących wartość księgową aktywów Spółki. Na skutek przeprowadzonego w spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. testu na utratę wartości majątku trwałego, który jest konsekwencją aktualizacji przez Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. założeń biznesowych dotyczących realizacji projektu budowy elektrowni Ostrołęka C opartego o technologię węglową. Mając na uwadze okoliczności oraz stan realizacji projektu przez Elektrownię Ostrołęka Sp. z o.o. na 31 grudnia 2019 r. powyższą informację uznano za informację po dniu bilansowym korygującą dane na dzień bilansowy zgodnie z MSR 10 p.8. W niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym wartość udziałów ENEA S.A. w spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. została objęta 100% odpisem aktualizującym w wysokości 445 348 tys. zł.

Ponadto w niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym dokonano odpisu aktualizującego wartość udzielonych spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. pożyczek do wartości odzyskiwalnej:

- 1) Krótkoterminowa pożyczka wynikająca z zawartej 30 września 2019 r. umowy cesji praw z umowy pożyczki z 17 lipca 2019 r., udzielonej spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przez ENERGA S.A.: odpis w wysokości 29 496 tys. zł.,
- 2) Długoterminowa pożyczka wynikająca z umowy zawartej 23 grudnia 2019 r. pomiędzy ENERGA S.A., Elektrownia Ostrołęka i ENEA S.A.: odpis w wysokości 36 275 tys. zł.

2 czerwca 2020 r. Zarząd ENEA S.A. przyjął raport końcowy z analiz przeprowadzonych we współpracy z ENERGA S.A. w zakresie aspektów techniczno-technologicznych, ekonomicznych i organizacyjno-prawnych oraz dalszego finansowania projektu. Wnioski z przeprowadzonych analiz nie uzasadniają kontynuowania jego realizacji w dotychczasowej formie, tj. jako projektu budowy elektrowni wytwarzającej energię elektryczną w procesie spalania węgla kamiennego. Na powyższą ocenę wpływ mają m.in.:

- 1) zmiany regulacyjne na poziomie Unii Europejskiej i polityka kredytowa poszczególnych instytucji finansowych, wskazujące na istotnie większą dostępność finansowania dla projektów energetycznych opartych na spalaniu gazu, niż projektów węglowych, oraz
- 2) przejście kontroli nad Energa przez PKN Orlen, którego strategia nie zakłada inwestycji w wytwarzanie energii elektrycznej w oparciu o spalanie węgla.

Jednocześnie, analiza techniczna potwierdziła możliwość realizacji wariantu budowy elektrowni wytwarzającej energię elektryczną w procesie spalania gazu ziemnego ("Projekt gazowy") w dotychczasowej lokalizacji budowanego bloku węglowego. W konsekwencji powyższego, Zarząd Spółki podjął decyzję o zamiarze kontynuacji budowy jednostki wytwórczej w Ostrołęce z uwzględnieniem zmiany źródła zasilania z węglowego na gazowe.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

2 czerwca 2020 r. zostało zawarte trójstronne porozumienie pomiędzy Spółką, ENERGA S.A. oraz PKN Orlen, określające następujące główne zasady współpracy w Projekcie gazowym:

- z zastrzeżeniami poczynionymi poniżej, kontynuację współpracy Spółki z ENERGA S.A. w ramach istniejącej spółki celowej, tj. Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. i dokonanie rozliczenia pomiędzy Spółką i ENERGA S.A. kosztów związanych z Projektem oraz dokonanie rozliczenia z wykonawcami Projektu, według dotychczasowych zasad,
- uwzględnienie ewentualnej roli PKN Orlen w Projekcie gazowym w charakterze nowego wspólnika,
- udział ENEA S.A. w Projekcie gazowym jako wspólnika mniejszościowego z ograniczonym kwotowo limitem zaangażowania, w konsekwencji czego Spółka nie będzie podmiotem wspólnie kontrolującym Elektrownię Ostrołęka,
- z zastrzeżeniem uzyskania niezbędnych zgód korporacyjnych, zawarcie nowej umowy wspólników w sprawie realizacji Projektu gazowego uwzględniającej powyższe zasady współpracy,
- realizację działań dla pozyskania finansowania dla Projektu gazowego przez ENERGA S.A. wspólnie z PKN Orlen.

Na 31 grudnia 2019 r. zobowiązanie ENEA S.A. do zapewnienia finansowania spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wynikające z dotychczas zawartych porozumień (w szczególności z dnia 28 grudnia 2018 r. oraz 30 kwietnia 2019 r.), które nie zostało zrealizowane, wynosiło 710 mln zł. Mając na uwadze powyższe, Spółka nie posiada wystarczających informacji o ewentualnych dodatkowych wpłatach ani o ich ewentualnych terminach. Zobowiązanie wynikające z porozumień (w szczególności z dnia 28 grudnia 2018 r. oraz 30 kwietnia 2019 r.), będzie mogło być zrealizowane na podstawie przyszłych ustaleń wynikających z porozumienia z 2 czerwca 2020 r.

Na dzień sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego, po ocenie powyższych zdarzeń, analizie stanu realizacji powyższej inwestycji oraz otwartej kwestii przekształcenia dotychczas realizowanego projektu w Projekt gazowy, co nastąpi po dniu bilansowym i dla którego finalne uzgodnienia z Generalnym Wykonawcą projektu nie zostały podjęte, nie stwierdzono zasadności tworzenia na dzień bilansowy dodatkowych rezerw dotyczących tego zobowiązania.

19. Zapasy

Zasady rachunkowości

Składniki zapasów wycenia się w cenie nabycia, na którą składa się cena zakupu powiększona o koszty poniesione na ich zakup tj. w szczególności koszty transportu do miejsca składowania lub w koszcie wytworzenia nie wyższym od ceny sprzedaży netto pomniejszone o ewentualne odpisy aktualizujące wartość zapasów.

Rozchód zapasów ustala się z wykorzystaniem metody szczegółowej identyfikacji.

W ramach zapasów Spółka wykazuje świadectwa pochodzenia energii nabyte w celu umorzenia, nabyte w celu dalszej odsprzedaży.

Świadectwa pochodzenia energii - są potwierdzeniem wytworzenia energii w odnawialnym źródle energii (energia pochodząca np. z wiatru, wody, słońca, biomasy – tzw. certyfikaty zielone, energia pochodząca z biogazu rolniczego – tzw. certyfikaty błękitne). Wydaje je Prezes URE na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się wytwarzaniem energii w odnawialnych źródłach energii i kogeneracji.

Świadectwa efektywności energetycznej, czyli tzw. certyfikaty białe, są potwierdzeniem deklarowanej oszczędności energii wynikającej z podjętych przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej w trzech obszarach, tj.: zwiększenia oszczędności energii przez odbiorców końcowych, zwiększenia oszczędności energii przez urządzenia potrzeb własnych oraz zmniejszenia strat energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego w przesyłce i dystrybucji. Dla wymienionych kategorii przedsięwzięć przeprowadzane są przez Prezesa URE przetargi na tzw. białe certyfikaty. Wydaje je Prezes URE na wniosek podmiotu, który wygrał przetarg.

Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa pochodzenia energii i świadectwa efektywności energetycznej powstają z chwilą zapisania w rejestrach świadectw pochodzenia energii oraz świadectw efektywności energetycznej, prowadzonych przez Towarową Giełdę Energii S.A. (TGE S.A.). Prawa te są zbywalne i stanowią towar giełdowy. Przeniesienie praw następuje z chwilą dokonania odpowiedniego zapisu w rejestrze świadectw pochodzenia energii lub w rejestrze świadectw efektywności energetycznej. Prawa majątkowe wygasają w momencie ich umorzenia.

Świadectwa pochodzenia nabyte wycenia się według ceny nabycia, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu

utraty wartości.

Zgodnie z zapisami Ustawy Prawo energetyczne oraz Ustawy o efektywności energetycznej, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem energią i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym, jest obowiązane:

- a) uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia energii oraz świadectwa efektywności energetycznej lub
- b) uiścić opłaty zastępcze.

Spółka ma obowiązek uzyskać i przedstawić do umorzenia:

- a) świadectwa pochodzenia energii odpowiadające wielkościom ustalonym w rozporządzeniach do Prawa energetycznego, jako procent ogólnej sprzedaży energii dla odbiorców końcowych,
- b) świadectwa efektywności energetycznej o wartości wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego [toe], nie większej niż 3% ilorazu kwoty przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym, osiągniętego za dany rok, w którym obowiązek ten jest realizowany i jednostkowej opłaty zastępczej. Kwotę przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym osiągniętą za dany rok rozliczeniowy pomniejsza się o kwoty i koszty, o których mowa w art. 12 ust. 4 Ustawy o efektywności energetycznej. Wielkość obowiązku w poszczególnych latach rozliczeniowych określana jest w rozporządzeniu do Ustawy o efektywności energetycznej.

Termin wykonania obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub poniesienia opłat zastępczych za dany rok wynika z obowiązujących przepisów prawa.

Spółka przedstawia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia energii i świadectwa efektywności energetycznej do umorzenia, w cyklach miesięcznych, w celu realizacji obowiązku za dany rok obrotowy. W księgach rachunkowych ujęcie w kosztach umorzenia świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej następuje na podstawie decyzji o umorzeniu wydanej przez Prezesa URE, z zastosowaniem rozchodu według metody szczegółowej identyfikacji świadectwa.

W przypadku braku na dzień sprawozdawczy wystarczającej ilości świadectw wymaganych do wypełnienia obowiązków nałożonych przez Prawo energetyczne i Ustawę o efektywności energetycznej, Spółka tworzy rezerwy na umorzenie świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenie opłat zastępczych.

Istotne osądy i szacunki

Ustalenie odpisów aktualizujących wartość zapasów wymaga oszacowania ich wartości netto możliwych do uzyskania bazując na najbardziej aktualnych cenach sprzedaży na moment dokonania szacunków.

Zapasy

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Świadectwa pochodzenia energii	216 449	332 360
Towary	1 011	1 218
Razem	217 460	333 578

Na zapasach nie ustanowiono zabezpieczeń.

Świadectwa pochodzenia energii

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Wartość netto na początek okresu	332 360	216 494
Nabycie	310 378	494 125
Umorzenie	(426 289)	(375 496)
Sprzedaż	-	(2 639)
Pozostałe zmiany	-	(124)
Wartość netto na koniec okresu	216 449	332 360

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

Koszty związane z umorzeniem świadectw pochodzenia energii prezentowane są w pozycji: Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży.

20. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Zasady rachunkowości

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności handlowe ujmuje się początkowo w cenie transakcyjnej, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. W sytuacji, gdy nie ma żadnych różnic między wartością początkową należności i kwotą (kwotami) w terminie (terminach) wymagalności (zapłaty), odsetki naliczone stopą efektywną nie pojawiają się.

Odpis z tytułu utraty wartości należności określony jest na podstawie oczekiwanych strat kredytowych. Oczekiwane straty kredytowe uwzględniają zarówno zaistniałe już zdarzenia niewykonania zobowiązania przez kontrahentów, jak również potencjalne, oszacowane straty kredytowe. Odpis tworzy się w ciężar kosztów ujętych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Istotne osądy i szacunki

Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Odpis z tytułu utraty wartości należności określony jest na podstawie oczekiwanych strat kredytowych. Oczekiwane straty kredytowe uwzględniają zarówno zaistniałe już zdarzenia niewykonania zobowiązania przez kontrahentów, jak również potencjalne, oszacowane straty kredytowe. Potencjalne straty kredytowe szacowane są z uwzględnieniem rodzaju, wieku, etapu egzekwowania należności, przy czym etapy postępowania to: należność bieżąca, należność przeterminowana przed przekazaniem do sądu, należność w postępowaniu sądowym lub komorniczym, należność w upadłości lub ugodzie sądowej. Należności odpisywane są w koszty na podstawie obowiązujących wewnętrznych regulacji z uwzględnieniem zapisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Należności z tytułu leasingu finansowego	-*	759
Należności z tytułu dostaw i usług	932 723	991 194
Inne należności	84 029	37 585
Zaliczki	798	1 829
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	1 017 550	1 031 367
Minus: odpis aktualizujący wartość należności	(54 820)	(60 710)
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	962 730	970 657

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Należności z tytułu leasingu finansowego	-*	1 103
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	-	1 103
Minus: odpis aktualizujący wartość należności	-	-
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	-	1 103

*Zmiana prezentacji wynikająca z MSSF 16 została zaprezentowana w nocie 6

21. Spółka jako leasingodawca / subleasingodawca finansowy lub operacyjny

Zasady rachunkowości

Spółka jako leasingodawca dokonuje klasyfikacji leasingu jako leasing finansowy lub leasing operacyjny.

ENEA S.A. ujmuje przychody z tytułu leasingu operacyjnego jako przychód metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Spółka (jako leasingodawca) przy leasingu finansowym przestaje ujmować leasingowany składnik aktywów jako składnik rzeczowych aktywów trwałych i ujmuje należności z tytułu leasingu finansowego w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Ujmowanie przychodów finansowych przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez leasingodawcę w ramach leasingu finansowego. Opłaty leasingowe dotyczące danego okresu sprawozdawczego zmniejszają inwestycję leasingową brutto, obniżając zarówno należność główną jak i kwotę niezrealizowanych przychodów finansowych.

Spółka występująca jako pośredni leasingodawca ujmuje główną umowę leasingową i umowę subleasingu jako dwie odrębne umowy. Wycena głównej umowy leasingowej, tj. wycena prawa do korzystania ze składnika aktywów i zobowiązania z tytułu leasingu, odbywa się zgodnie z metodologią wyceny standardowych umów leasingowych. Spółka (pośredni leasingodawca) klasyfikuje umowę subleasingu jako leasing finansowy lub leasing operacyjny w odniesieniu do prawa do użytkowania wynikającego z głównej umowy leasingowej.

Umowy subleasingu, których okres trwania stanowi istotną część okresu leasingu głównej umowy leasingu, klasyfikowane są jako leasing finansowy. W przeciwnym razie umowa subleasingu jest umową leasingu operacyjnego.

Spółka (pośredni leasingodawca) w czasie trwania umowy subleasingu, rozpoznaje zarówno przychody z tytułu odsetek w umowie subleasingu jak i koszty z tytułu odsetek w umowie głównej leasingu, które są prezentowane w szyku rozwartym.

Spółka (pośredni leasingodawca) ujmuje należności z tytułu subleasingu w kwocie sumy minimalnych należnych subleasingodawcy opłat leasingowych wynikających z umowy subleasingu finansowego zdyskontowanych o stopę procentową subleasingu. W oparciu o przyjętą stopę dyskontową następuje również podział stałej raty leasingowej wynikającej z umowy na część kapitałową oraz część odsetkową. Część kapitałowa pomniejsza wartość należności z tytułu subleasingu natomiast część odsetkowa jest ujmowana w rachunku wyników.

W momencie zawarcia przez Spółkę umowy subleasingu, która jest umową leasingu operacyjnego, Spółka (pośredni leasingodawca) kontynuuje ujmowanie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania z tytułu leasingu oraz prawa do korzystania ze składnika aktywów.

Spółka, występująca w roli leasingodawcy, nie ma możliwości skorzystania z praktycznego zwolnienia z wydzielenia komponentów leasingowych i nie leasingowych. Spółka musi alokować łączne wynagrodzenie z umowy do komponentów leasingowych i nie leasingowych w oparciu o jednostkowe ceny sprzedaży poszczególnych komponentów. Jednostkowe ceny sprzedaży mogą wynikać z cenników, na bazie których Spółka przygotowuje swoje oferty. Dla komponentów nie leasingowych zastosowanie ma MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*.

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Ogólne informacje dotyczące ENEA S.A. jako leasingodawcy

ENE A S.A. występuje głównie jako subleasingodawca w umowach najmu pomieszczeń biurowych ze spółkami Grupy. Umowy te są zaklasyfikowane jako subleasing finansowy, Spółka z tego tytułu rozpoznaje przychody z tytułu odsetek.

21.1. Spółka jako leasingodawca / subleasingodawca finansowy

Uzgodnienie niezdykontowanych umownych opłat leasingowych z inwestycją leasingową netto

	Stan na 31 grudnia 2019
Niezdykontowane umowne opłaty leasingowe	6 401
Niezrealizowane przychody finansowe (efekt dykontowy)	(708)
Zdykontowane umowne opłaty leasingowe (inwestycja leasingowa netto)	5 693
Niezdykontowane umowne opłaty z tytułu leasingu finansowego (podział dotyczy okresu, jaki pozostał do wygaśnięcia umów)	

	Stan na 31 grudnia 2019
Poniżej jednego roku	3 424
Od jednego do pięciu lat	2 977
Wartość niezdykontowanych umownych opłat z tytułu leasingu finansowego	6 401

Przychody związane z umowami leasingu finansowego

	Rok zakończony 31 grudnia 2019
Przychody odsetkowe z tytułu leasingu finansowego	468

21.2. Spółka jako leasingodawca / subleasingodawca operacyjny

Niezdykontowane umowne opłaty z tytułu leasingu operacyjnego (podział dotyczy okresu, jaki pozostał do wygaśnięcia umów)

	Stan na 31 grudnia 2019
Poniżej jednego roku	230
Od jednego do pięciu lat	480
Wartość niezdykontowanych umownych opłat z tytułu leasingu operacyjnego	710

Przychody związane z umowami leasingu operacyjnego

	Rok zakończony 31 grudnia 2019
Przychody z tytułu leasingu operacyjnego	70

22. Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami

Zasady rachunkowości

Spółka ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnik aktywów z tytułu umowy będący prawem Spółki do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Spółka przekazała klientowi. Aktywo ujmowane jest w przypadku,

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

gdy Spółka spełniła zobowiązanie, dokonując przekazania dóbr lub usług klientowi, zanim klient zapłacił wynagrodzenie lub przed terminem jego wymagalności.

Spółka ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie z tytułu umowy będące obowiązkiem Spółki do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Spółka otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta.

Jeżeli klient dokonał płatności wynagrodzenia lub Spółka ma prawo do kwoty wynagrodzenia, które jest bezwarunkowe (tj. należność), zanim Spółka przekazała dobra lub usługi klientowi, Spółka przedstawia umowę jako zobowiązanie z tytułu umowy w chwili dokonania płatności lub, gdy płatność staje się należna (w zależności od tego, co nastąpi wcześniej).

Istotne osądy i szacunki

Niezafakturowane przychody ze sprzedaży na koniec okresu obrotowego

Oszacowanie wielkości sprzedaży energii nierozliczonej odbywa się na podstawie szacowanego zużycia energii elektrycznej w okresie od dnia ostatniego odczytu rozliczeniowego do końca okresu obrotowego (noty 8).

Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami

	Aktywa z tytułu umów z klientami	Zobowiązania z tytułu umów z klientami
Stan na 1 stycznia 2018 po korekcie	221 714	-
Zmiana stanu należności niezafakturowanych	5 656	-
Zmiana odpisu aktualizującego	110	-
Stan na 31 grudnia 2018	227 480	-
Zmiana stanu należności niezafakturowanych	(12 259)	-
Zmiana odpisu aktualizującego	2	-
Pozostałe zmiany	-	12 631
Stan na 31 grudnia 2019	215 223	12 631

Saldo aktywów z tytułu umów z klientami obejmuje przede wszystkim niezafakturowaną sprzedaż energii elektrycznej, natomiast saldo zobowiązań z tytułu umów z klientami obejmuje przede wszystkim zobowiązania wynikające z korekt sprzedaży związane z Ustawą o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (nota 40.1).

23. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zasady rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne na rachunku bankowym, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz o dużej płynności.

Środki pieniężne w kasie wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości nominalnej. Środki pieniężne na rachunku bankowym, depozyty bankowe płatne na żądanie oraz inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz o dużej płynności wyceniane są na każdy dzień bilansowy w zamortyzowanym koszcie (w wartości nominalnej/początkowej powiększonej o naliczone do dnia bilansowego odsetki, skorygowanej o odpis na oczekiwane straty kredytowe).

W środkach pieniężnych i ich ekwiwalentach wykazywane są środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, w tym środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie rozliczeń z IRGiT.

Istotne osądy i szacunki

Zgodnie z przyjętymi przez ENEA S.A. zasadami oceny ryzyka kredytowego oraz zapisami MSSF 9 w zakresie oceny utraty wartości środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na 31 grudnia 2019 r. potencjalny wpływ został oszacowany przez Spółkę jako nieistotny.

Prezentacja depozytów w IRGiT

Są to środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie rozliczeń z Izbą Rozliczeniową Giełd Towarowych S.A., które podlegają ocenie co do możliwości ich uwolnienia bez ponoszenia istotnej straty.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Środki pieniężne w banku	166 604	142 210
w tym split payment	12 499	7 766
Inne środki pieniężne	2 601 606	1 003 768
- lokaty	2 577 963	973 678
- cash pooling	20 446	26 907
- inne	3 197	3 183
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 768 210	1 145 978
Cash pooling	(52 599)	(146 785)
Środki pieniężne wykazane w rachunku przepływów pieniężnych	2 715 611	999 193

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania z tytułu split payment – VAT rozdzielona płatność na 31 grudnia 2019 r. wynosiły 12 499 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. wynosiły 7 766 tys. zł), depozyt w IRGiT na 31 grudnia 2019 r. wynosił 1 010 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. 930 tys. zł). Na środkach pieniężnych nie ustanowiono zabezpieczeń.

24. Kapitał własny
Zasady rachunkowości
Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy Spółki wykazywany jest w wysokości określonej i wpisanej w krajowym rejestrze sądowym, skorygowany odpowiednio o skutki hiperinflacji i rozliczenie skutków transakcji wydzielenia, połączenia i nabycia spółek. Podwyższenie kapitału podstawowego, które na koniec okresu sprawozdawczego zostało pokryte, a które oczekuje na rejestrację w krajowym rejestrze sądowym, jest również prezentowane jako kapitał podstawowy.

Kapitał własny

Stan na 31 grudnia 2019			
Seria akcji	Liczba akcji (w sztukach)	Wartość nominalna 1 akcji (w złotych)	Wartość księgową
Seria „A”	295 987 473	1	295 988
Seria „B”	41 638 955	1	41 639
Seria „C”	103 816 150	1	103 816
Liczba akcji razem	441 442 578		
Kapitał zakładowy razem			441 443

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Kapitał zakładowy (wartość nominalna)*	441 443
Kapitał z rozliczenia połączenia	38 810
Kapitał zakładowy z tytułu przeszacowania o efekt hiperinflacji	107 765
Kapitał zakładowy razem	588 018

Stan na 31 grudnia 2018

Seria akcji	Liczba akcji (w sztukach)	Wartość nominalna 1 akcji (w złotych)	Wartość księgową
Seria „A”	295 987 473	1	295 988
Seria „B”	41 638 955	1	41 639
Seria „C”	103 816 150	1	103 816
Liczba akcji razem	441 442 578		
Kapitał zakładowy razem			441 443

Kapitał zakładowy (wartość nominalna)*	441 443
Kapitał z rozliczenia połączenia	38 810
Kapitał zakładowy z tytułu przeszacowania o efekt hiperinflacji	107 765
Kapitał zakładowy razem	588 018

*kapitał zakładowy w całości został wpłacony

25. Dywidenda
Zasady rachunkowości

Płatność dywidend na rzecz akcjonariuszy ujmuje się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym Spółki w okresie, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie.

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności. Przychody z tytułu dywidend prezentowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów poniżej zysku operacyjnego.

Decyzję o wypłacie dywidendy za bieżący rok obrotowy podejmą akcjonariusze na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w 2020 r. Zarząd ENEA S.A. przedstawi rekomendację odnośnie podziału zysku za 2019 r. do końca I półrocza 2020 r.

20 maja 2019 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. podjęło uchwałę nr 6 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r., zgodnie z którą 100% zysku netto za rok 2018 zostało przekazane na kapitał rezerwy z przeznaczeniem na finansowanie inwestycji.

25 czerwca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. podjęło uchwałę nr 6 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r., zgodnie z którą 100% zysku netto za rok 2017 zostało przekazane na kapitał rezerwy z przeznaczeniem na finansowanie inwestycji.

26. Polityka zarządzania kapitałem

Podstawowym założeniem Spółki w zakresie zarządzania źródłami finansowania jest uzyskanie optymalnej struktury pasywów w celu obniżenia kosztu finansowania działalności, zapewnienia ratingu kredytowego na poziomie inwestycyjnym i źródeł finansowania dla działalności operacyjnej i inwestycyjnej Spółki oraz jej spółek zależnych. Realizowane działania w tym zakresie zmiernają także do zapewnienia bezpieczeństwa finansowego Spółki i satysfakcjonującej wartości dla akcjonariuszy. Przy optymalizowaniu struktury pasywów poprzez stosowanie dźwigni finansowej istotne jest utrzymanie bazy kapitałowej na poziomie pozwalającym na budowanie zaufania ze strony inwestorów, kredytodawców oraz rynku. ENEA S.A. monitoruje efektywność i stabilność kapitałów przy pomocy wskaźnika zadłużenia oraz wskaźników rentowności kapitału. Celem Spółki jest zwiększanie efektywności kapitału przy jednoczesnym jego utrzymaniu na bezpiecznym poziomie.

27. Zobowiązania z tytułu zadłużenia

Zasady rachunkowości

Zobowiązania finansowe w tym kredyty, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie **kredyty, pożyczki i papiery dłużne** są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem finansowania.

Po początkowym ujęciu **zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i papierów dłużnych** są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem finansowania oraz dyskonta i premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Zobowiązania finansowe obejmujące kredyty, pożyczki oraz papiery dłużne klasyfikowane są na moment początkowego ujęcia do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Zasady rachunkowości dotyczące **zobowiązań finansowych** zostały szerzej opisane w części dotyczącej instrumentów finansowych i wartości godziwej (nota 31), natomiast **zobowiązania z tytułu leasingu** w nocie prawa do korzystania ze składnika aktywów (nota 16).

Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Kredyty bankowe	1 888 094	2 049 374
Obligacje	5 854 886	5 850 121
Długoterminowe	7 742 980	7 899 495
Kredyty bankowe	168 137	158 319
Obligacje	1 920 505	183 156
Krótkoterminowe	2 088 642	341 475
Razem	9 831 622	8 240 970

Zgodnie z przyjętym modelem finansowania ENEA S.A. w celu zapewnienia finansowania bieżącej działalności oraz potrzeb inwestycyjnych spółek należących do Grupy Kapitałowej ENEA zawiera z zewnętrznymi instytucjami finansowymi umowy dotyczące programów emisji obligacji i/lub umowy kredytowe.

Kredyty i pożyczki

Poniżej przedstawiono zestawienie kredytów i pożyczek w Spółce:

Lp.	Spółka	Podmiot udzielający	Data zawarcia umowy	Łączna kwota umowy	Wartość zadłużenia na 31 grudnia 2019 (kapitał)	Wartość zadłużenia na 31 grudnia 2018 (kapitał)	Oprocentowanie	Termin ostatecznej spłaty
1.	ENEA S.A.	EBI	18 października 2012 r. (A) oraz 19 czerwca 2013 r. (B)	1 425 000	1 138 956	1 264 369	Stała stopa procentowa lub WIBOR 6M +marża	17 czerwca 2030 r.
2.	ENEA S.A.	EBI	29 maja 2015 r. (C)	946 000	915 167	941 833	Stała stopa procentowa lub WIBOR 6M +marża	15 września 2032 r.

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

3.	ENEA S.A.	PKO BP S.A.	28 stycznia 2014 r., Aneks nr 1 z 25 stycznia 2017 r.	300 000	-	-	WIBOR 1M +marża	31 grudnia 2019 r.
4.	ENEA S.A.	Bank Pekao S.A.	28 stycznia 2014 r., Aneks nr 1 z 25 stycznia 2017 r.	150 000	-	-	WIBOR 1M +marża	31 grudnia 2019 r.
RAZEM				2 821 000	2 054 123	2 206 202		
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej					2 108	1 491		
RAZEM				2 821 000	2 056 231	2 207 693		

ENEA S.A. posiada obecnie umowy kredytowe zawarte z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) na łączną kwotę 2 371 000 tys. zł (Umowa A 950 000 tys. zł i Umowa B 475 000 tys. zł oraz Umowa C 946 000 tys. zł). Środki pozyskane z EBI zostały przeznaczone na sfinansowanie wieloletniego planu inwestycyjnego dotyczącego modernizacji i rozbudowy sieci energetycznych ENEA Operator Sp. z o.o. Środki z Umowy A, B i C zostały w pełni wykorzystane. Oprocentowanie kredytów może być stałe lub zmienne.

Programy emisji obligacji

Poniżej przedstawiono zestawienie obligacji wyemitowanych przez ENEA S.A.:

Lp.	Nazwa programu emisji obligacji	Data zawarcia Programu	Kwota Programu	Wartość wyemitowanych niewykupionych obligacji na 31 grudnia 2019	Wartość wyemitowanych niewykupionych obligacji na 31 grudnia 2018	Oprocentowanie	Termin wykupu
1.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z PKO BP S.A., Bankiem Pekao S.A., Santander BP S.A., Citi BH S.A.	21 czerwca 2012 r.	3 000 000	3 000 000	3 000 000	WIBOR 6M +marża	Jednorazowy wykup danej serii w terminach od czerwca 2020 r. do czerwca 2022 r.
2.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego	15 maja 2014 r.	1 000 000	800 000	880 000	WIBOR 6M +marża	Wykup w ratach, ostatnia rata płatna w grudniu 2026 r.
3.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z PKO BP S.A., Bankiem Pekao S.A. oraz mBankiem S.A.	30 czerwca 2014 r.	5 000 000	3 378 200	1 500 000	WIBOR 6M +marża	Jednorazowy wykup danej serii luty 2020 r. wrzesień 2021 r. czerwiec 2024 r.
4.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego	3 grudnia 2015 r.	700 000	608 890	685 000	WIBOR 6M +marża	Wykup w ratach, ostatnia rata płatna we wrześniu 2027 r.
RAZEM			9 700 000	7 787 090	6 065 000		
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej				(11 699)	(31 723)		
RAZEM			9 700 000	7 775 391	6 033 277		

W okresie 12 miesięcy, zakończonym 31 grudnia 2019 r., ENEA S.A. nie zawierała nowych umów programowych dotyczących emisji obligacji.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

12 czerwca 2019 r. ENEA S.A., ING Bank Śląski S.A., PKO Bank Polski S.A., Bank Pekao S.A. oraz mBank S.A. zawarły porozumienie, w wyniku którego ING Bank Śląski S.A. z dniem zawarcia porozumienia przestał pełnić funkcje powierzone mu w „Umowie programowej dotyczącej programu emisji obligacji do kwoty 5 000 000 tys. zł z 30 czerwca 2014 r.” w odniesieniu do nowych emisji obligacji.

ENE A S.A., PKO Bank Polski S.A., Bank Pekao S.A. oraz mBank S.A. 12 czerwca 2019 r. zawarły „Umowę zmieniającą i ujednolicającą Umowę Programową z 30 czerwca 2014 r.”. Celem zawarcia umowy było dopasowanie praw i obowiązków z niej wynikających do obowiązujących regulacji MiFID.

26 czerwca 2019 r. ENE A S.A. w ramach „Umowy Programowej dotyczącej programu emisji obligacji do kwoty 5 000 000 tys. zł z 30 czerwca 2014 r.” przeprowadziła emisję 10 000 szt. obligacji na okaziciela o łącznej wartości nominalnej 1 000 000 tys. zł. Celem emisji było refinansowanie zadłużenia ENE A S.A. wynikającego z obligacji serii ENEA0220. 17 września 2019 r. obligacje serii ENEA0624 na mocy uchwały Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. nr 928/2019 zostały wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu Catalystr.

14 października 2019 r. ENE A S.A. zakończyła proces przedterminowego odkupu obligacji serii ENEA0220 wyemitowanych na podstawie „Umowy programowej dotyczącej programu emisji obligacji do kwoty 5 000 000 tys. zł z 30 czerwca 2014 r.” Obligacje zostały nabyte w celu ich umorzenia, zgodnie z art. 76 ust. 1 ustawy z 15 stycznia 2015 r. o obligacjach. Wobec powyższego 15 października 2019 r., Zarząd ENE A S.A. podjął uchwałę w przedmiocie umorzenia 1 218 szt. obligacji serii ENEA0220, o łącznej wartości nominalnej 121 800 tys. zł. Nieodkupione przez ENE A S.A. obligacje serii ENEA0220 w ilości 8 782 szt. pozostają w posiadaniu obligatariuszy i w dalszym ciągu będą notowane w alternatywnym systemie obrotu organizowanym przez BondSpot S.A. Ich termin zapadalności przypada na 10 lutego 2020 r.

2 grudnia 2019 r. w ramach „Umowy Programowej dotyczącej programu emisji obligacji do kwoty 5 000 000 tys. zł z 30 czerwca 2014 r.” ENE A S.A. dokonała alokacji na rzecz jednego podmiotu 10 000 szt. obligacji serii ENEB0624 o łącznej wartości nominalnej 1 000 000 tys. zł. Obligacje zostały zaoferowane w trybie określonym w art. 33 pkt 2 Ustawy o obligacjach.

Transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej oraz transakcje zabezpieczające ryzyko walutowe

Transakcje te zostały opisane w nocie 34.4 i 34.5.

Warunki finansowania – kowenanty

Umowy finansowania przewidują konieczność spełnienia przez ENE A S.A. i Grupę Kapitałową ENE A między innymi określonych wskaźników finansowych. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego oraz w trakcie roku 2019 ENE A S.A. nie naruszyła zapisów umów kredytowych, na podstawie których byłaby zobowiązania do wcześniejszej spłaty zadłużenia długoterminowego.

Zobowiązania z tytułu leasingu

	Stan na 31 grudnia 2019			Stan na 31 grudnia 2018		
	Zobowiązania z tytułu leasingu	Odsetki	Razem	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Odsetki	Razem
Poniżej jednego roku	5 470	1 044	6 514	661	121	782
Od jednego do pięciu lat	8 520	3 463	11 983	763	92	855
Powyżej pięciu lat	22 450	26 738	49 188	-	-	-
Razem	36 440	31 245	67 685	1 424	213	1 637

Przedmiotem umów objętych przepisami MSSF 16 są umowy leasingu (samochody osobowe), prawa wieczystego użytkowania gruntów, umowy najmu dzierżawy spełniające definicję leasingu (powierzchnie biurowe w budynkach). Spółka wyznacza czas leasingu tj. nieodwołalny okres leasingu, łącznie z:

- okresem dotyczącym opcji przedłużenia umowy leasingu, jeżeli jest wystarczająco pewne, że Spółka skorzysta z tego prawa;
- okresem dotyczącym opcji wypowiedzenia umowy leasingu, jeżeli jest wystarczająco pewne, że Spółka nie skorzysta z tego prawa.

Spółka dla umów leasingowych, przyjmuje okres leasingu zgodny z okresem umowy. Dla umów zawartych na czas nieokreślony, Spółka ustala minimalny okres przywiązania obu stron do umowy. Jeśli Spółka nie jest w stanie określić jak

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

długo ma zamiar korzystać ze składnika aktywów, a taki szacunek mógłby zostać potraktowany jako okres leasingu w przypadku umów na czas nieokreślony, Spółka przyjmuje, że nieodwoływalnym okresem umowy będzie okres wypowiedzenia tej umowy. W przypadku prawa do wieczystego użytkowania gruntów, Spółka określa okres leasingu zgodnie z okresem, na który prawo zostało przyznane. Przedmiotem leasingu w 2019 r. był również najem miejsc parkingowych.

Przedmiotem leasingu finansowego w 2018 r. były umowy leasingu (samochody osobowe).

Koszty związane z umowami leasingu

	Rok zakończony 31 grudnia 2019
Koszty odsetkowe od zobowiązań z tytułu leasingu	(1 116)
Koszty leasingu krótkoterminowego dla którego zastosowano praktyczne zwolnienie	-
Koszty leasingu aktywów niskocennych dla którego zastosowano praktyczne zwolnienie	-
Koszty zmiennych płatności leasingowych nieuwjętych w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu	-
Zysk na zmianie lub likwidacji prawa do korzystania ze składnika aktywów	-

Bieżąca wartość przyszłych płatności z tytułu leasingu obliczana jest z zastosowaniem stopy leasingu. W przypadku, gdy stopa leasingu nie jest znana, Spółka stosuje krańcową stopę procentową, czyli stopę, do której zapłaty byłaby zobowiązana w oparciu o podobną umowę leasingową lub, gdy nie można jej ustalić, stopę procentową, na dzień rozpoczęcia leasingu, przy której ENEA S.A. musiałaby dokonać pożyczki środków niezbędnych do zakupu podobnego składnika aktywów, na podobny okres i przy zachowaniu podobnych zabezpieczeń.

Spółka ma możliwości skorzystania z praktycznego zwolnienia i może nie stosować modelu ujmowania leasingu w odniesieniu do:

- leasingu krótkoterminowego (na okres leasingu 12 miesięcy lub mniej, umowa nie zawiera prawa wykupu aktywa),
- leasingu niskocennych aktywów, których wartość początkowa w przypadku nowych aktywów nie przekracza kwoty 10 tys. zł (nawet jeśli ich wartość jest istotna po zagregowaniu).

W przypadku, gdy Spółka zdecyduje się na zastosowanie zwolnienia, wówczas rozpoznaje płatności leasingowe, jako koszt zgodnie z metodą liniową przez okres leasingu lub według innej metody, jeżeli lepiej odzwierciedla korzyści Spółki. Zwolnienie nie dotyczy sytuacji, w której Spółka przekazuje składnik aktywów w subleasing lub spodziewa się przekazania.

Ogólne informacje dotyczące Spółki jako leasingobiorcy

W Spółce nie występują istotne przyszłe wpływy pieniężne, które nie byłyby uwzględnione w wycenie zobowiązania leasingowego oraz kowenanty nałożone przez leasingodawców. ENEA S.A. w 2019 r. nie była stroną umowy leasingu zwrotnego.

Przyszłe zobowiązania z tytułu umów najmu i dzierżawy niebędących leasingiem (podział dotyczy okresu, jaki pozostał do wygaśnięcia umów)

	Stan na 31 grudnia 2019
Poniżej jednego roku	90
Wartość przyszłych zobowiązań z tytułu umów najmu i dzierżawy niebędących leasingiem	90

Przyszłe zobowiązania tytułem korzystania z nabytego odpłatnie i nieodpłatnie prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz umów najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego dotyczy 2018 r.

Przyszłe zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów (według opłat z 2018 r.) dotyczą czasu, jaki pozostał do wygaśnięcia umów o korzystanie z gruntów, który wynosi od 40 do 99 lat.

	Stan na 31 grudnia 2018
Poniżej jednego roku	5 314
Od jednego do pięciu lat	13 349
Powyżej pięciu lat	58 034
Wartość przyszłych zobowiązań z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	76 697

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania
Zasady rachunkowości

Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania zaklasyfikowane jako zobowiązania finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej, która odpowiada wartości nominalnej, pomniejszonej o koszty transakcyjne, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu, metodą efektywnej stopy procentowej.

Pozostałe zobowiązania niestanowiące zobowiązań finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymagalnej zapłaty.

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Pozostałe zobowiązania długoterminowe, w tym:	80 123	-
Zobowiązanie z tytułu cesji umowy pożyczki	80 123	-
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, w tym:	567 409	646 660
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	504 230	524 828
Zobowiązania z tytułu podatków (z wyłączeniem podatku dochodowego)	60 293	65 042
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych	57	148
Inne	2 829	56 642
Razem	647 532	646 660

29. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych
Zasady rachunkowości
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Do krótkoterminowych świadczeń pracowniczych ENEA S.A. zalicza między innymi: wynagrodzenia miesięczne, wynagrodzenia z tytułu premii rocznej, prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii, krótkoterminowe płatne nieobecności (wynagrodzenie za niewykorzystane urlopy) wraz z należnymi składkami na ubezpieczenia społeczne, nagrodę na Dzień Energetyka.

Zobowiązanie z tytułu krótkoterminowych (kumulowanych) płatnych nieobecności jest ujmowane, nawet jeżeli płatne nieobecności nie uprawniają do ekwiwalentu pieniężnego. Spółka ustala przewidywany koszt kumulowanych płatnych nieobecności jako dodatkową kwotę, którą zgodnie z przewidywaniami zapłaci w wyniku niewykorzystanego uprawnienia ustalonego na dzień bilansowy.

Pozostałe zobowiązania są wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Na mocy porozumienia zawartego pomiędzy reprezentantami pracowników, a reprezentantami Spółki pracownikom ENEA S.A. przysługują określone świadczenia z innych tytułów niż wynagrodzenie za pracę. Świadczenia te finansowane są w całości przez Spółkę. Do oszacowania zobowiązań z tytułów tych świadczeń stosuje się metody aktuarialne.

Programy określonych świadczeń

Do programów określonych świadczeń Spółka zalicza:

1) Odprawy emerytalne i rentowe

Pracownicy przechodzący na emeryturę (rentę) uprawnieni są do otrzymania odpraw emerytalnych w formie gratyfikacji pieniężnych. Wysokość tych odpraw zależy od stażu pracy oraz wysokości otrzymywanego przez pracownika wynagrodzenia.

2) Odprawy pośmiertne

W przypadku śmierci pracownika w czasie trwania stosunku pracy lub w czasie pobierania po jego rozwiązaniu zasiłku z tytułu niezdolności do pracy wskutek choroby, rodzinie przysługuje od pracodawcy odprawa pośmiertna. Wysokość tej odprawy zależy od stażu pracy oraz wysokości otrzymywanego przez pracownika wynagrodzenia.

3) Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę.

Pracownikom, którzy przepracowali w Spółce co najmniej rok, przechodzącym na emeryturę, przysługuje prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii. Emeryci i renciści mają prawo do ekwiwalentu pieniężnego w wysokości 3 000 kWh x 80% ceny energii elektrycznej i składnika zmiennego opłaty przesyłowej oraz 100% wartości opłaty stałej sieciowej i opłaty abonamentowej wg taryfy jednostrefowej ogólnie obowiązującej dla gospodarstw domowych. Ekwiwalent pieniężny wypłacany jest dwa razy w roku, w wysokości stanowiącej każdorazowo połowę rocznego ekwiwalentu. Wartość ekwiwalentu jest waloryzowana o wzrost ceny energii elektrycznej wg taryfy ogólnie obowiązującej dla gospodarstw domowych w roku poprzedzającym wypłatę. Prawo to, w przypadku zgonu pracownika przechodzi na małżonka w przypadku pobierania przez małżonka renty rodzinnej.

4) Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla emerytów i rencistów objętych opieką socjalną przez Spółkę

Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla emerytów i rencistów objętych opieką socjalną przez Spółkę dokonywany jest w wysokości wynikającej z obowiązujących przepisów.

Świadczenia pracownicze wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w zobowiązaniach z tytułu świadczeń pracowniczych, a zmiana stanu rezerw prezentowana jest w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Zyski i straty aktuarialne są w całości ujmowane w innych całkowitych dochodach.

Nagrody jubileuszowe

Do innych długoterminowych świadczeń pracowniczych ENEA S.A. zalicza nagrody jubileuszowe. Wysokość tych nagród zależy od stażu pracy oraz wysokości otrzymywanego przez pracownika wynagrodzenia. Zyski i straty aktuarialne są w całości ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Program określonych składek

1) Składki ubezpieczeń społecznych

System ubezpieczeń społecznych działa na zasadach programu państwowego, zgodnie z którym na Spółce ciąży obowiązek zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne dla pracowników w momencie, gdy stają się one należne. Spółka nie jest zobowiązana ani prawnie, ani zwyczajowo do wypłaty przyszłych świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych. Spółka ujmuje koszt składek dotyczących bieżącego okresu w zysku lub stracie bieżącego okresu jako koszt świadczeń pracowniczych.

2) Pracowniczy Program Emerytalny

Zgodnie z załącznikiem do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy Spółka prowadzi Pracowniczy Program Emerytalny w formie grupowego ubezpieczenia pracowników z funduszem kapitałowym na zasadach określonych w ustawie i wynegocjowanych ze stroną związkową.

Z Pracowniczego Programu Emerytalnego mogą korzystać pracownicy Spółki po roku pracy niezależnie od rodzaju umowy o pracę.

Pracownicy przystępują do Pracowniczego Programu Emerytalnego (PPE) na warunkach określonych poniżej:

- ubezpieczenie zawiera się w formie ubezpieczenia grupowego na życie z ochroną ubezpieczeniową,
- poziom składki podstawowej ustala się w wysokości 7% wynagrodzenia uczestnika,
- 90% składki podstawowej przeznacza się na składkę inwestycyjną a 10% na ochronę ubezpieczeniową.

Spółka ujmuje koszt składek na PPE dotyczących bieżącego okresu w zysku lub stracie jako koszt świadczeń pracowniczych.

Istotne osądy i szacunki

Przyjęto wycenę rezerw na długoterminowe świadczenia pracownicze sporządzoną poprzez określenie salda zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego z tytułu przewidywanych przyszłych wypłat świadczeń, obliczoną metodą aktuarialną przez niezależnego aktuarium.

Szacowanie zobowiązań z tytułu następujących świadczeń dokonywane jest przez aktuarium metodą „Projected Unit Credit Method” (tę samą metodę zastosowano przy analizie wrażliwości dla programów określonych świadczeń):

- odprawy emerytalne i rentowe,
- odprawy pośmiertne
- prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę,
- odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla emerytów i rencistów objętych opieką socjalną przez Spółkę.

Na dokonany szacunek mają wpływ stopa dyskontowa oraz tempo długookresowego wzrostu wynagrodzeń. Do obliczeń przyjmuje się podstawowe dane indywidualnie dla poszczególnych pracowników zatrudnionych w Spółce wg stanu na dany dzień sprawozdawczy (z uwzględnieniem płci zatrudnionego), z następujących obszarów:

- wiek zatrudnionego,
- staż pracy w Spółce,
- staż pracy ogółem,
- wynagrodzenie, stanowiące podstawę wymiaru wysokości nagrody jubileuszowej i odprawy emerytalno-rentowej.

Założenia aktuarialne wykorzystywane do obliczenia szacunków zostały przedstawione poniżej.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	Stan na 31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i pozostałe	24 263	18 326
Odprawy emerytalne	2 338	1 608
Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	44 556	43 802
Odpis na ZFŚS dla emerytowanych pracowników	7 555	6 283
Odprawy pośmiertne	448	328
Nagrody jubileuszowe	8 405	6 382
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych razem	87 565	76 729
<i>Długoterminowe</i>	<i>58 693</i>	<i>53 586</i>
<i>Krótkoterminowe</i>	<i>28 872</i>	<i>23 143</i>

Zmiany w okresie 12 miesięcy do 31 grudnia 2019

	Odprawy emerytalne i rentowe	Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	Odpis na ZFŚS dla emerytowanych pracowników	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Razem
Stan na 1 stycznia 2019	1 608	43 802	6 283	328	6 382	58 403
Koszty ujęte w zyskach lub stratach, w tym:	265	1 504	264	55	2 623	4 711
koszty bieżącego zatrudnienia	220	205	73	45	975	1 518
koszty odsetek	45	1 299	191	10	180	1 725
zyski/straty aktuarialne netto na skutek korekt założonych ex-post	-	-	-	-	706	706
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń demograficznych	-	-	-	-	(156)	(156)
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń finansowych	-	-	-	-	918	918

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Koszty ujęte w innych składnikach całkowitego dochodu, w tym:	465	2 566	1 383	65	-	4 479
zyski/straty aktuarialne netto na skutek korekt założonych ex-post	376	5 594	1 372	61	-	7 403
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń demograficznych	(56)	(227)	(187)	(8)	-	(478)
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń finansowych	145	(2 801)	198	12	-	(2 446)
Zmniejszenie zobowiązania z tytułu wypłat świadczeń (wartość ujemna)	-	(3 316)	(375)	-	(600)	(4 291)
Razem zmiany	730	754	1 272	120	2 023	4 899
Stan na 31 grudnia 2019	2 338	44 556	7 555	448	8 405	63 302
<i>Długoterminowe</i>	2 036	41 495	7 108	422	7 632	58 693
<i>Krótkoterminowe</i>	302	3 061	447	26	773	4 609

Zmiany w okresie 12 miesięcy do 31 grudnia 2018

	Odprawy emerytalne i rentowe	Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	Odpis na ZFŚS dla emerytowanych pracowników	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Razem
Stan na 1 stycznia 2018	1 466	43 200	6 560	-	5 284	56 510
Koszty ujęte w zyskach lub stratach, w tym:	243	1 456	265	51	1 454	3 469
koszty bieżącego zatrudnienia	204	165	64	42	889	1 364
koszty przeszłego zatrudnienia	-	-	-	-	-	-
koszty odsetek	39	1 291	201	9	162	1 702
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń finansowych	-	-	-	-	39	39
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń demograficznych	-	-	-	-	(203)	(203)
zyski/straty aktuarialne netto na skutek korekt założonych ex-post	-	-	-	-	567	567
Koszty ujęte w innych składnikach całkowitego dochodu, w tym:	(4)	2 643	(165)	(17)	-	2 457
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń finansowych	48	(174)	(74)	(1)	-	(201)
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń demograficznych	(65)	(348)	(71)	(18)	-	(502)
zyski/straty aktuarialne netto na skutek korekt założonych ex-post	13	3 165	(20)	2	-	3 160
Zmniejszenie zobowiązania z tytułu wypłat świadczeń (wartość ujemna)	(97)	(3 497)	(377)	-	(356)	(4 327)
Inne zmiany	-	-	-	294	-	294
Razem zmiany	142	602	(277)	328	1 098	1 893
Stan na 31 grudnia 2018	1 608	43 802	6 283	328	6 382	58 403
<i>Długoterminowe</i>	1 408	40 364	5 929	306	5 579	53 586
<i>Krótkoterminowe</i>	200	3 438	354	22	803	4 817

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

Założenia aktuarialne

Założenia	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Długookresowa przewidywana roczna stopa wzrostu wynagrodzeń	2,7%	2,5%
Przewidywana stopa wzrostu wartości odpisu na ZFŚS	13,95% w 2021 r., 5,7% w latach 2022-2026, 5,6% w latach 2027-2029, 5,2% w pozostałych latach prognozy.	30,9% w 2020 r., 5,4% w 2021 r., 5,4% w 2022 r., 5,4% w 2023 r., 5,6% w latach 2024-2028, 5,5% w 2029 r. oraz 5,2% w pozostałych latach prognozy.
Stopa dyskontowa	2,15%	3,22%
Wartość ekwiwalentu energetycznego	1 330,25 zł	1 412,76 zł
Wzrost wartości ekwiwalentu pieniężnego wypłacanego w ramach ulgowej odpłatności za energię	w roku 2020 na poziomie 23,18%, w roku 2021 -4,0%, w latach 2022-2026 wzrost o 5,0%, w kolejnych latach na poziomie 2,5%	w roku 2019 na poziomie 0,6%, w roku 2020 wzrost o 2,4%, w roku 2021 wzrost o 6,4%, w roku 2022 wzrost o 6,5%, w roku 2023 wzrost o 6,6%, w roku 2024 wzrost o 6,7%, w roku 2025 wzrost o 6,8%, w roku 2026 wzrost o 6,9%, w kolejnych latach na poziomie 2,5%
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie przyjęte do wyliczenia zobowiązania ZFŚS	4 134,02 zł	3 278,14 zł

Analiza wrażliwości dla programów określonych świadczeń

Programy określonych świadczeń:	Wpływ zmiany założenia aktuarialnego na wysokość zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń	
	+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Stopa dyskonta	(5 208)	6 318
Stopa przewidywanego wzrostu wynagrodzeń	1 325	(1 095)
Średni wzrost wartości ekwiwalentu pieniężnego dla ulgowej odpłatności za energię elektryczną	4 415	(3 752)

Zapadalność zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń

Średni ważony okres obowiązywania zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń (w latach)	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Odprawy emerytalne i rentowe	20,2	20,0
Odprawy pośmiertne	13,0	13,4
Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	10,2	9,9
Odpis na ZFŚS dla emerytowanych pracowników	12,2	11,4

30. Rezerwy
Zasady rachunkowości

Rezerwy tworzone są, gdy na Spółce ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków

zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy na zobowiązania wycenia się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości. Imiennie tworzone są rezerwy na przewidywane straty związane z sądowym powództwem zgłoszonym przeciwko Spółce. Kwota, na którą tworzona jest rezerwa, stanowi najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. Koszt ich utworzenia ujmowany jest w pozostałych kosztach operacyjnych.

Wykorzystanie uprzednio utworzonej rezerwy, na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, księguje się w momencie powstania tych zobowiązań na zmniejszenie rezerwy.

Niewykorzystane rezerwy, w przypadku zmniejszenia lub ustania ryzyka uzasadniającego ich utworzenie, zwiększają odpowiednio przychody finansowe lub pozostałe przychody operacyjne.

Spółka tworzy rezerwy na bezumowne korzystanie z gruntów tylko na roszczenia skierowane na drogę sądową.

Spółka tworzy również rezerwy na tzw. umowy rodzące obciążenia, jeżeli koszty wypełnienia obowiązku wynikającego z umowy przewyższają korzyści, które (według przewidywań) będą uzyskane na mocy tej umowy.

Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii oraz świadectwa efektywności energetycznej

Spółka tworzy rezerwy na umorzenie świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenie opłat zastępczych.

Podstawą do określenia rezerw na umorzenie świadectw pochodzenia energii dla każdego z walorów jest ilość świadectw pochodzenia, stanowiąca różnicę między ilością świadectw wymaganą do umorzenia zgodnie z wymogami Prawa energetycznego, a ilością świadectw umorzonych na dany dzień sprawozdawczy.

Podstawą do określenia rezerw na umorzenie świadectw efektywności energetycznej jest ilość świadectw wyrażona w tonach oleju ekwiwalentnego, stanowiąca różnicę między ilością świadectw wymaganą do umorzenia zgodnie z wymogami Ustawy o efektywności energetycznej, a ilością świadectw umorzonych na dzień sprawozdawczy.

Rezerwę wycenia się:

- 1) w pierwszej kolejności w oparciu o cenę nabycia dla posiadanych, ale nieumorzonych na dzień bilansowy świadectw efektywności energetycznej,
- 2) w drugiej kolejności w oparciu o cenę nabycia wynikającą z zawartych przez Spółkę umów sprzedaży, w zakresie tej części świadectw, które Spółka planuje otrzymać w pierwszej kolejności,
- 3) w trzeciej kolejności w oparciu o średnioważoną cenę w transakcjach sesyjnych zawartych na Rynku Praw Majątkowych prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii S.A. w trakcie miesiąca, w którym przypada dzień sprawozdawczy, na który ustalana jest wartość rezerwy,
- 4) a w przypadku braku takich transakcji lub w przypadku niedoboru na rynku uniemożliwiających Spółce nabycie wystarczającej ilości praw wymaganych do realizacji obowiązku, brakująca ilość rezerwy wyceniana jest w oparciu o jednostkową opłatę zastępczą dla danego roku obrotowego.

Rezerwa na świadectwa pochodzenia zostanie zrealizowana w I i II kwartale 2020 r.

Istotne osądy i szacunki

Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości

Rezerwy na bezumowne korzystanie z gruntów dotyczą roszczeń osób władających nieruchomościami, co do których Spółka nie miała tytułu prawnego do korzystania. Roszczenia te dotyczą w większości przypadków żądania wypłaty odszkodowań za tzw. bezumowne korzystanie z gruntu, ustanowienia czynszu dzierżawnego lub w pojedynczych przypadkach żądań związanych ze zmianą lokalizacji obiektu (przywrócenia gruntu do stanu pierwotnego).

Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia

Spółka wykazuje w tej pozycji rezerwy na sprawy sądowe niezwiązane z bezumownym korzystaniem z gruntów. Czas wpływu korzyści ekonomicznych z tytułu tych rezerw nie jest możliwy do oszacowania.

Rezerwa na roszczenia z tytułu rozwiązanych umów na zakup praw majątkowych

Ujęcie wymaga dokonania najbardziej właściwego szacunku obejmującego potencjalną wypłatę odszkodowań z tytułu rozwiązania umów na zakup praw majątkowych (nota 40.7).

Zmiana stanu rezerw na zobowiązania i inne obciążenia

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.:

	Rezerwa na bezumowne korzystanie z gruntów	Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia	Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii	Rezerwa na umowy rodzące obciążenia	Razem
Stan na 1 stycznia 2019	2 794	126 874	304 274	78 981	512 923
Zwiększenie istniejących rezerw	501	43 547	176 648	68 565	289 261
Wykorzystanie rezerw	-	(816)	(288 733)	(78 981)	(368 530)
Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	(231)	(3 441)	-	-	(3 672)
Stan na 31 grudnia 2019	3 064	166 164	192 189	68 565	429 982
<i>Krótkoterminowe</i>	<i>3 064</i>	<i>166 164</i>	<i>192 189</i>	<i>68 565</i>	<i>429 982</i>

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.:

	Rezerwa na bezumowne korzystanie z gruntów	Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia	Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii	Rezerwa na umowy rodzące obciążenia	Razem
Stan na 1 stycznia 2018	2 934	96 485	261 427	-	360 846
Zwiększenie istniejących rezerw	394	33 888	295 493	78 981	408 756
Wykorzystanie rezerw	(64)	(1 084)	(252 646)	-	(253 794)
Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	(470)	(2 415)	-	-	(2 885)
Stan na 31 grudnia 2018	2 794	126 874	304 274	78 981	512 923
<i>Krótkoterminowe</i>	<i>2 794</i>	<i>126 874</i>	<i>304 274</i>	<i>78 981</i>	<i>512 923</i>

Opis istotnych roszczeń oraz zobowiązań warunkowych został przedstawiony w nocie 40.

Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia

W 2019 r. ENEA S.A. utworzyła rezerwę na poziomie 18 687 tys. zł na potencjalne roszczenia związane z wypowiedzeniem przez ENEA S.A. umów na zakup świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł i na 31 grudnia 2019 r. wartość rezerwy z tego tytułu była na poziomie 123 032 tys. zł (rezerwa jest ujęta w tabeli powyżej w kolumnie „Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia”, natomiast szczegółowe informacje dotyczące tej rezerwy są zawarte w nocie 40.7).

Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym
31. Instrumenty finansowe i wartość godziwa
Zasady rachunkowości
Aktywa finansowe

Spółka zalicza swoje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
 - instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody,
 - aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
 - aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.
- a) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują:
- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (m.in. instrumenty pochodne, dla których nie jest stosowana rachunkowość zabezpieczeń),

- aktywa finansowe wyznaczone dobrowolnie do tej kategorii,
- aktywa finansowe niespełniające definicji podstawowej umowy pożyczki, w tym instrumenty kapitałowe jak akcje i udziały, z wyjątkiem wyznaczonych do instrumentów kapitałowych wycenianych przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe spełniające definicję podstawowej umowy pożyczki, które nie są utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym dla zrealizowania przepływów pieniężnych lub dla zrealizowania przepływów pieniężnych lub sprzedaży.

Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

b) Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie to aktywa finansowe utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy oraz których warunki umowne spełniają kryteria podstawowej umowy pożyczki.

c) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody to aktywa finansowe utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych, oraz których warunki umowne spełniają kryteria podstawowej umowy pożyczki.

d) Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody.

Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody obejmują inwestycje w instrument kapitałowy zaklasyfikowane dobrowolnie i nieodwołalnie na moment początkowego ujęcia. Klasyfikacji takiej nie mogą podlegać instrumenty kapitałowe spełniające kryteria przeznaczonych do obrotu oraz spełniające kryteria warunkowej zapłaty ujętej przez spółkę przejmującą w ramach połączenia spółek.

W momencie początkowego ujęcia Spółka wycenia składnik aktywów finansowych podlegający klasyfikacji dla potrzeb wyceny w jego wartości godziwej. Wyjątkiem od tej zasady są należności z tytułu dostaw i usług bez istotnego komponentu finansowego, które wyceniane są w cenie transakcyjnej.

Wartość godziwą aktywów finansowych niezaliczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia/pozyskania tych pozycji aktywów.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla realizacji danej pozycji. Przeszacowania do wartości godziwej dla aktywów z tej kategorii ujmowane są w wyniku finansowym. W przypadku usunięcia z ksiąg danej pozycji, Spółka ustala zysk lub stratę ze zbycia i ujmuje ją w wyniku finansowym okresu.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie wyceniane są na każdy dzień bilansowy w zamortyzowanym koszcie. Zamortyzowany koszt składnika aktywów finansowych to kwota, w jakiej składnik aktywów finansowych wycenia się w momencie początkowego ujęcia, pomniejszona o spłaty kwoty głównej oraz powiększona lub pomniejszona o ustaloną z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej skumulowaną amortyzację wszelkich różnic pomiędzy tą kwotą początkową, a kwotą w terminie wymagalności, oraz skorygowana o wszelkie odpisy na oczekiwane straty kredytowe.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla realizacji danej pozycji. Odsetki naliczone dla takich pozycji oraz odpisy aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe ujmowane są w wyniku finansowym okresu, a pozostałe przeszacowania do wartości godziwej wykazywane są jako inne całkowite dochody.

Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla realizacji danej pozycji. Przeszacowania do wartości godziwej ujmowane są jako inne całkowite dochody.

Zobowiązania finansowe w tym kredyty, pożyczki i papiery dłużne

Zobowiązania finansowe obejmujące zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania ujmuje się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne.

Zobowiązania finansowe obejmujące kredyty i pożyczki oraz papiery dłużne klasyfikowane są na moment początkowego ujęcia do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują:

- zobowiązanie finansowe spełniające definicję przeznaczonych do obrotu, w tym instrumenty pochodne niewykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń,
- zobowiązanie finansowe dobrowolnie wyznaczone przez Spółkę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują wszystkie zobowiązania finansowe podlegające klasyfikacji dla potrzeb wyceny, niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W momencie początkowego ujęcia Spółka wycenia zobowiązanie finansowe podlegające klasyfikacji dla potrzeb wyceny w jego wartości godziwej.

Wartość godziwą zobowiązania finansowego niezaliczonego do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy pomniejsza się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do emisji (zaciągnięcia/powstania) tego zobowiązania.

Wycena bilansowa zobowiązania finansowego i ujęcie przeszacowań uzależnione są od klasyfikacji danej pozycji do odpowiedniej kategorii dla potrzeb wyceny:

- zobowiązania finansowe zaliczone do kategorii zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej; wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla rozliczenia danej pozycji; przeszacowania do wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym okresu;
- zobowiązania finansowe zaliczone do kategorii zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie wyceniane są na każdy dzień bilansowy w zamortyzowanym koszcie.

Istotne osądy i szacunki

Aktywa finansowe analizuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego pod kątem oczekiwanych strat kredytowych i możliwości wystąpienia utraty wartości.

Pojedyncze instrumenty finansowe istotne pod względem wartościowym są oceniane indywidualnie pod względem utraty wartości. Pozostałe aktywa finansowe są w celu oceny utraty wartości dzielone na grupy o podobnym poziomie ryzyka kredytowego.

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Instrumenty finansowe

Poniższa tabela zawiera zestawienie wartości godziwych z wartościami księgowymi:

	Stan na 31 grudnia 2019		Stan na 31 grudnia 2018	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa
AKTYWA FINANSOWE				
Długoterminowe	4 609 328	4 638 079	6 626 440	6 699 231
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	38 848	38 848	46 357	46 357
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	4 567 870	4 599 231	6 578 980	6 652 874
Należności z tytułu dostaw i usług	-	-	1 103	(*)
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	2 610	*	(**)	(**)
Krótkoterminowe	6 667 275	2 801 067	2 900 055	593 221
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	2 801 067	2 801 067	593 221	593 221
Aktywa z tytułu umów z klientami	215 223	*	227 480	(*)
Należności z tytułu dostaw i usług	879 692	*	933 376	(*)
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	3 083	*	(**)	(**)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 768 210	*	1 145 978	(*)
AKTYWA FINANSOWE RAZEM	11 276 603	7 439 146	9 526 495	7 292 452
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE				
Długoterminowe	7 877 875	7 809 877	7 922 434	7 993 056
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	7 742 980	7 786 075	7 899 495	7 970 880
Zobowiązania z tytułu leasingu	30 970	*	763	*
Pozostałe zobowiązania	80 123	*	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	23 802	23 802	22 176	22 176
Krótkoterminowe	2 663 629	2 088 642	1 013 897	341 475
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	2 088 642	2 088 642	341 475	341 475
Zobowiązania z tytułu leasingu	5 470	*	661	*
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	504 287	*	524 976	*
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	12 631	*	-	-
Inne zobowiązania finansowe	52 599	*	146 785	*
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE RAZEM	10 541 504	9 898 519	8 936 331	8 334 531

(*) Wartość księgowa jest zbliżona do ich wartości godziwej wycenianej zgodnie z poziomem 2 poniższej hierarchii.

(**) Na 31 grudnia 2018 r. należności z tytułu leasingu finansowego były wykazywane w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności”; przekształcenie danych zostało zaprezentowane w nocie 6.

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	Stan na 31 grudnia 2018	Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	Stan na 1 stycznia 2019	Zyski/straty ujęte w wyniku finansowym w związku z wyceną bilansową lub modyfikacją	Przychody/ koszty odsetkowe	Odpisy aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe	Zysk ze zbycia lub usunięcia z ksiąg	Inne całkowite dochody	Zmiana stanu posiadania	Stan na 31 grudnia 2019
Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy:	30 491	-	30 491	(7 509)	-	-	-	-	-	22 982
- aktywa finansowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	12 116	-	12 116	(6 934)	-	-	-	-	-	5 182
- aktywa finansowe dobrowolnie wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy	18 375	-	18 375	(575)	-	-	-	-	-	17 800
Instrumenty kapitałowe w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	15 866	-	15 866	-	-	-	-	-	-	15 866
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie:	9 480 138	(1 862)	9 478 276	14 494	5 402	(65 568)	521	-	1 798 937	11 232 062
- dłużne aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie	7 172 201	-	7 172 201	14 494	666	(65 570)	521	-	246 625	7 368 937
- należności z tytułu dostaw i usług	934 479	(1 862)	932 617	-	-	-	-	-	(52 925)	879 692
- aktywa z tytułu umów z klientami	227 480	-	227 480	-	-	2	-	-	(12 259)	215 223
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 145 978	-	1 145 978	-	4 736	-	-	-	1 617 496	2 768 210
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	-	7 732	7 732	-	-	-	-	-	(2 039)	5 693
Zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy:	(1 997)	-	(1 997)	-	-	-	-	-	1 960	(37)
- zobowiązania finansowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(1 997)	-	(1 997)	-	-	-	-	-	1 960	(37)
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń	(20 179)	-	(20 179)	(1 894)	-	-	-	(1 692)	-	(23 765)
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie:	(8 765 946)	-	(8 765 946)	102 041	(2 120)	-	1 236	-	(1 763 874)	(10 428 663)
- kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	(8 240 970)	-	(8 240 970)	102 041	(2 120)	-	1 236	-	(1 691 809)	(9 831 622)
- zobowiązania z tytułu umów z klientami	-	-	-	-	-	-	-	-	(12 631)	(12 631)
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(524 976)	-	(524 976)	-	-	-	-	-	(59 434)	(584 410)
Inne zobowiązania finansowe	(146 785)	-	(146 785)	-	-	-	-	-	94 186	(52 599)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(1 424)	(44 932)	(46 356)	-	-	-	-	-	9 916	(36 440)
Razem	590 164	(39 062)	551 102	107 132	3 282	(65 568)	1 757	(1 692)	139 086	735 099

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	Stan na 1 stycznia 2018	Zyski/straty ujęte w wyniku finansowym w związku z wyceną bilansową lub modyfikacją	Przychody/ koszty odsetkowe	Odpisy aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe	Zysk ze zbycia lub usunięcia z ksiąg	Inne całkowite dochody	Zmiana stanu posiadania	Stan na 31 grudnia 2018
Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy:	36 241	(15 750)	-	-	-	-	10 000	30 491
- aktywa finansowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	23 836	(11 720)	-	-	-	-	-	12 116
- aktywa finansowe dobrowolnie wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy	12 405	(4 030)	-	-	-	-	10 000	18 375
Instrumenty kapitałowe w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	26 902	-	-	-	-	(17 036)	6 000	15 866
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń	29 553	-	(7 289)	-	-	(22 264)	-	-
Aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie:	9 892 875	29 781	2 961	(66)	697	-	(446 110)	9 480 138
- dłużne aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie	7 106 140	29 781	1 302	(176)	697	-	34 457	7 172 201
- należności z tytułu dostaw i usług	818 595	-	-	-	-	-	115 884	934 479
- aktywa z tytułu umów z klientami	221 714	-	-	110	-	-	5 656	227 480
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 746 426	-	1 659	-	-	-	(602 107)	1 145 978
Zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy:	-	361	-	-	-	-	(2 358)	(1 997)
- zobowiązania finansowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	361	-	-	-	-	(2 358)	(1 997)
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń	-	(297)	-	-	-	(19 688)	(194)	(20 179)
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie:	(8 481 344)	(17 894)	(2 756)	-	-	-	(263 952)	(8 765 946)
- kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	(7 866 181)	(17 894)	(2 756)	-	-	-	(354 139)	(8 240 970)
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(615 163)	-	-	-	-	-	90 187	(524 976)
Inne zobowiązania finansowe	(723 735)	-	-	-	-	-	576 950	(146 785)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(506)	-	-	-	-	-	(918)	(1 424)
Razem	779 986	(3 799)	(7 084)	(66)	697	(58 988)	(120 582)	590 164

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

	Stan na 31 grudnia 2019			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	17 800	5 182	15 866	38 848
Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	15 866	15 866
Opcje call (wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy)	-	5 182	-	5 182
Akcje i udziały wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	17 800	-	-	17 800
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	7 400 298	-	7 400 298
Razem	17 800	7 405 480	15 866	7 439 146

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	(23 802)	-	(23 802)
Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	(37)	-	(37)
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń (m.in. zabezpieczające transakcje swap na stopę procentową)	-	(23 765)	-	(23 765)
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	-	(9 874 717)	-	(9 874 717)
Razem	-	(9 898 519)	-	(9 898 519)

	Stan na 31 grudnia 2018			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	18 375	12 116	15 866	46 357
Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	15 866	15 866
Opcje call (wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy)	-	12 116	-	12 116
Akcje i udziały wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	18 375	-	-	18 375
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	7 246 095	-	7 246 095
Razem	18 375	7 258 211	15 866	7 292 452

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	(22 176)	-	(22 176)
Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	(1 997)	-	(1 997)
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń (m.in. zabezpieczające transakcje swap na stopę procentową)	-	(20 179)	-	(20 179)
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	-	(8 312 355)	-	(8 312 355)
Razem	-	(8 334 531)	-	(8 334 531)

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej to między innymi:

- udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych, w których udział w kapitale jest mniejszy niż 20%; w pozycji prezentowane są udziały w spółce PGE EJ1 Sp. z o.o. w kwocie 15 866 tys. zł, dla których nie istnieje cena rynkowa notowana na aktywnym rynku i których wartość godziwa określona została na podstawie udziału ENEA S.A. w wartości aktywów netto PGE EJ1 Sp. z o.o. na 31 grudnia 2019 r.; Spółka, po analizie standardu MSSF 9, podjęła decyzję o zakwalifikowaniu tych udziałów do instrumentów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody (ICD); w ciągu 2019 r. nie zostały zawarte transakcje, które zostały odniesione w wynik finansowy; w przypadku, gdy udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych, ich wartość godziwa ustalana jest w oparciu o notowania giełdowe;
- opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal S.A.;
- instrumenty pochodne, które obejmują wycenę transakcji zabezpieczających ryzyko stóp procentowych (Interest Rate Swap); wartość godziwa instrumentów pochodnych określana jest poprzez wyliczenie wartości bieżącej netto w oparciu o dwie krzywe dochodowości, tj. krzywą do ustalenia czynników dyskonta oraz krzywą służącą do estymacji przyszłych stawek zmiennych stóp referencyjnych;

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują nabyte dłużne instrumenty finansowe – obligacje oraz udzielone pożyczki o terminie wymagalności powyżej jednego roku. Wartość godziwa wyliczana jest dla instrumentów finansowych opartych na stałej stopie procentowej, na podstawie bieżącego WIBOR-u.

Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują udzielone nabyte dłużne instrumenty finansowe – obligacje oraz pożyczki o terminie wymagalności poniżej jednego roku.

Wartość godziwa kredytów bankowych, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych wyliczana jest dla instrumentów finansowych opartych na stałej stopie procentowej, na podstawie bieżącego WIBOR-u.

Powyższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii, gdzie:

Poziom 1 - wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach.

Poziom 2 - wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku, jednakże niebędących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalane są przez odniesienie bezpośrednie lub pośrednie do podobnych instrumentów istniejących na rynku).

Poziom 3 - wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nieopierających się jednakże o jakiegokolwiek obserwowalne dane rynkowe. W poziomie 3 Spółka prezentuje głównie udziały w PGE EJ1 (nota 41).

W 2019 r. nie było żadnych przesunięć pomiędzy poziomami hierarchii.

Na 31 grudnia 2019 r. w pozycji aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej Spółka prezentuje między innymi opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal S.A. Na podstawie umowy opcji zakupu akcji Polimex-Mostostal S.A. z 18 stycznia 2017 r. ENEA S.A. nabyła opcje call od Towarzystwa Finansowego Silesia Sp. z o.o. Umowa ta przewiduje nabycie w trzech transzach łącznie 9 125 tys. akcji, po cenie nominalnej 2 zł za akcję, w określonych terminach tj. 30 lipca 2020 r., 30 lipca 2021 r. i 30 lipca 2022 r. Wycena opcji call do wartości godziwej została przeprowadzona z wykorzystaniem modelu Blacka-Scholesa. Wartość księgową opcji na 31 grudnia 2019 r. wynosiła 5 182 tys. zł (wartość księgową opcji na 31 grudnia 2018 r. wynosiła 12 116 tys. zł).

32. Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
Obligacje wewnątrzgrupowe	2 794 586	558 201
Udzielone pożyczki	6 481	35 020
Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie razem	2 801 067	593 221
Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
Obligacje wewnątrzgrupowe	3 669 222	6 423 891
Udzielone pożyczki	898 648	155 089
Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie razem	4 567 870	6 578 980
RAZEM	7 368 937	7 172 201

Finansowanie wewnątrzgrupowe

Grupa Kapitałowa ENEA przyjęła model finansowania inwestycji prowadzonych przez spółki zależne od ENEA S.A. poprzez finansowanie wewnątrzgrupowe. ENEA S.A. pozyskuje na rynku finansowym długoterminowe środki pieniężne poprzez zaciąganie kredytów lub emisję obligacji, a następnie dystrybuuje je wewnątrz Grupy Kapitałowej ENEA w oparciu o umowy programowe obligacji wewnątrzgrupowych, bądź umowy pożyczek.

Obligacje wewnątrzgrupowe

Poniższa tabela prezentuje aktualnie realizowane programy emisji obligacji wewnątrzgrupowych według stanu na 31 grudnia 2019 r. oraz na 31 grudnia 2018 r.:

Lp.	Spółka emitująca obligacje	Data zawarcia umowy	Kwota udzielona	Kwota wykorzystana	Obligacje niewykupione na 31 grudnia 2019 (kapitał)	Obligacje niewykupione na 31 grudnia 2018 (kapitał)	Oprocentowanie	Termin ostatecznego wykupu
1.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	10 marca 2011 r.	26 000	26 000	18 000	26 000	WIBOR 6M +marża	31 marca 2023 r.
2.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	29 września 2011 r.	14 500	14 500	-	6 000	WIBOR 6M +marża	29 września 2019 r.
3.	ENEA Ciepło Sp. z o.o.	23 lipca 2012 r.	158 500	158 500	-	13 450	WIBOR 6M +marża	22 lipca 2019 r.
4.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	8 września 2012 r. umowa na kwotę 4 000 000 tys. zł zmniejszona Aneks nr 2 z 21 stycznia 2015 r. do kwoty 3 000 000 tys. zł	3 000 000	2 650 000	2 650 000	2 650 000	W zależności od serii: stała stopa procentowa lub WIBOR 6M +marża	Uzależniony od terminów emisji serii obligacji, jednak nie później niż 15 czerwca 2022 r.
5.	ENEA Operator Sp. z o.o.	20 czerwca 2013 r. zmieniona Aneks nr 1 z 9 października 2014 r. oraz Aneks nr 2 z 7 lipca 2015 r.	1 425 000	1 425 000	1 138 956	1 264 369	W zależności od serii: stała stopa procentowa lub WIBOR 6M +marża	Uzależniony od terminów emisji serii obligacji, jednak nie później niż 17 czerwca 2030 r.
6.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	17 listopada 2014 r.	740 000	350 000	350 000	350 000	WIBOR 6M +marża	31 marca 2020 r.
7.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	17 lutego 2015 r. na kwotę 760 000 tys. zł, zwiększona Aneks nr 1 z 3 czerwca 2015 r. do kwoty 1 000 000 tys. zł	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	WIBOR 6M +marża	10 lutego 2020 r.
8.	ENEA Operator Sp. z o.o.	7 lipca 2015 r. zmieniona Aneks nr 1 z 28 marca 2017 r.	946 000	946 000	915 167	941 833	W zależności od serii: stała stopa procentowa lub WIBOR 6M +marża	Uzależniony od terminów emisji serii obligacji, jednak nie później niż 15 września 2032 r.
10.	ENEA Ciepło Sp. z o.o.	30 października 2015 r.	18 000	18 000	1 000	5 000	WIBOR 6M +marża	Wykup w ratach, ostateczny termin wykupu - 31 marca 2020 r.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

11.	ENEA Operator Sp. z o.o.	20 września 2017 r.	350 000	350 000	-	350 000	WIBOR 3M + marża	15 grudnia 2019 r.
12.	ENEA Operator Sp. z o.o.	20 lipca 2018 r.	400 000	400 000	400 000	400 000	WIBOR 3M + marża	15 grudnia 2020 r.
RAZEM					6 473 123	7 006 652		
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej					(9 315)	(24 560)		
RAZEM					6 463 808	6 982 092		

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 r. ENEA S.A. nie zawierała nowych wewnątrzgrupowych umów programowych emisji obligacji dotyczących finansowania spółek GK ENEA.

Pożyczki

Poniższa tabela prezentuje pożyczki udzielone przez ENEA S.A. według stanu na 31 grudnia 2019 r. oraz na 31 grudnia 2018 r.:

Lp.	Pożyczkobiorca	Data zawarcia Umowy	Łączna kwota umowy	Wartość zadłużenia na 31 grudnia 2019	Wartość zadłużenia na 31 grudnia 2018	Oprocentowanie	Termin ostatecznej spłaty
1.	ENEA Centrum Sp. z o.o.	21 maja 2014 r.	80 000	-	34 857	WIBOR 1M + marża	31 grudnia 2022 r.
2.	ENEA Oświetlenie Sp. z o.o.	19 stycznia 2015 r.	10 000	206	2 198	WIBOR 1M + marża	31 stycznia 2020 r.
3.	ENEA Centrum Sp. z o.o.	22 grudnia 2015 r.	165 000	-	143 000	WIBOR 1M + marża	30 czerwca 2025 r.
4.	PGE EJ 1 Sp. z o.o.	8 listopada 2017 r.	2 940	2 940	2 940	Stałe	8 listopada 2020 r.
5.	PGE EJ 1 Sp. z o.o.	2 marca 2018 r.	4 800	4 800	4 800	Stałe	2 marca 2021 r.
6.	Annacond Enterprises Sp. z o.o. w likwidacji	10 kwietnia 2018 r.	480	-	480	Stałe	28 lutego 2019 r.
7.	PEC Oborniki Sp. z o.o.	9 października 2018 r.	2 000	2 000	2 000	WIBOR 1M + marża	31 grudnia 2019 r.
8.	KS „ENERGETYK”	19 maja 2019 r.	360	360	-	Stałe	31 stycznia 2020 r.
9.	ENEA Operator Sp. z o.o.	11 lipca 2019 r.	425 000	425 000	-	WIBOR 6M + marża	20 grudnia 2021 r.
10.	ENEA Centrum Sp. z o.o.	19 lipca 2019 r.	40 000	-	-	WIBOR 3M + marża	30 czerwca 2030 r.
11.	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	30 września 2019 r.	29 000	29 000	-	Stałe	31 stycznia 2020 r.
12.	ENEA Operator Sp. z o.o.	13 grudnia 2019 r.	425 000	425 000	-	WIBOR 6M + marża	20 grudnia 2021 r.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

13.	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	23 grudnia 2019 r.	170 000	80 000	-	Stałe	26 lutego 2021 r.
				969 306	190 275		
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej oraz odpisy aktualizujące wartość pożyczek				(64 177)	(166)		
RAZEM				905 129	190 109		

11 lipca 2019 r. ENEA S.A. i ENEA Operator Sp. z o.o. zawarły umowę pożyczki w kwocie 425 000 tys. zł z przeznaczeniem na finansowanie działalności inwestycyjnej i bieżącej ENEA Operator Sp. z o.o. Transza na całą kwotę została uruchomiona 29 lipca 2019 r.

19 lipca 2019 r. ENEA S.A. i ENEA Centrum Sp. z o.o. zawarły umowę pożyczki w kwocie 40 000 tys. zł. z przeznaczeniem na sfinansowanie zadań inwestycyjnych ENEA Centrum Sp. z o.o. Okres dostępności upływa 30 czerwca 2020 r. Spłata pożyczki następować będzie od 30 września 2020 r. do 30 czerwca 2030 r.

10 września 2019 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników ENEA Centrum Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki oraz zmiany umowy spółki, nowo utworzone udziały zostały 10 września 2019 r. objęte przez jedynego wspólnika ENEA S.A. i pokryte wkładem niepieniężnym w postaci wierzytelności o łącznej wartości 162 000 tys. zł przysługującej ENEA S.A. wobec ENEA Centrum Sp. z o.o. z tytułu udzielonych pożyczek w ramach dwóch umów pożyczek zawartych w 2014 r. oraz w 2015 r.

30 września 2019 r. w związku z wykonaniem zobowiązania wynikającego z porozumienia ENEA S.A. zawarła z ENERGA S.A. umowę cesji praw z umowy pożyczki udzielonej Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przez ENERGA S.A. z 17 lipca 2019 r. Jednocześnie w tym samym dniu ENEA S.A. wykonała zobowiązanie wynikające z porozumienia do zwrotu ENERGA S.A. połowy nakładów finansowych w wysokości, które ENERGA S.A. samodzielnie zapewniła Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. w okresie od dnia zawarcia Porozumienia tj. w kwocie 29 000 tys. zł.

20 listopada 2019 r. ENEA S.A. i ENEA Operator Sp. z o.o. zawarły umowę pożyczki na kwotę 425 000 tys. zł na finansowanie działalności inwestycyjnej i bieżącej ENEA Operator Sp. z o.o. Transza na całą kwotę została uruchomiona 13 grudnia 2019 r.

Pożyczka udzielona przez ENEA S.A. spółce PEC Oborniki Sp. z o.o. została spłacona 2 stycznia 2020 r., stąd saldo należności ENEA S.A. z tyt. ww. pożyczki na 31 grudnia 2019 r. wynosiło 2 000 tys. zł.

23 grudnia 2019 r. ENEA S.A. i ENERGA S.A. zawarły ze spółką Elektrownia Ostrołęka Sp. o.o. umowę pożyczki o udzieleniu przez ENERGA S.A. spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. pożyczki w kwocie do 340 000 tys. zł na okres do 26 lutego 2021 r. Przedmiotowa umowa przewiduje, warunkową sprzedaż ENEA S.A. (jeżeli ziszczą się okoliczności wskazane w pkt 1.8 Porozumienia) połowy wierzytelności ENERGA S.A. wobec Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. z terminem zapłaty ustalonym na 31 stycznia 2021 r. za cenę równą wartości nominalnej zbywanych wierzytelności obejmujących w szczególności kwotę główną i odsetki na 31 stycznia 2021 r. ENEA S.A. będzie zobowiązana do zapłaty ceny za nabywane wierzytelności 31 stycznia 2021 r. ENERGA S.A. wypłaciła spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. pierwszą transzę pożyczki w kwocie 160 000 tys. zł 23 grudnia 2019 r., a drugą transzę w kwocie 17 000 tys. zł 13 stycznia 2020 r. Z dniem 31 grudnia 2019 r. warunek, o którym mowa powyżej został spełniony dla pierwszej transzy pożyczki, w kwocie 160 000 tys. zł. Na 31 grudnia 2019 r. ENEA S.A. prezentuje należność z tytułu wyżej wymienionej umowy pożyczki w kwocie 80 000 tys. zł, powiększonej o naliczone odsetki w kwocie 123 tys. zł oraz zobowiązanie wobec ENERGA S.A. w tej samej wysokości.

Na skutek przeprowadzonego w spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. testu na utratę wartości majątku trwałego, który jest konsekwencją aktualizacji przez Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. założeń biznesowych dotyczących realizacji projektu budowy elektrowni Ostrołęka C opartego o technologię węglową, w niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym dokonano odpisu aktualizującego wartość udzielonych tej spółce pożyczek do wartości odzyskiwalnej. Odpis na 31 grudnia 2019 r. wynosi 65 771 tys. zł (nota 18).

33. Rachunkowość zabezpieczeń

Zasady rachunkowości

Rachunkowość zabezpieczeń i instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka, w celu zabezpieczenia się przed określonym ryzykiem związanym m.in. ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, wyceniane są w wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Wartość godziwa kontraktów walutowych jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych występujących przy kontraktach o takim samym terminie zapadalności lub na podstawie wyceny otrzymanej od niezależnych podmiotów. Wartość godziwa kontraktów na zmianę stóp procentowych może być ustalana w oparciu o wycenę otrzymaną od niezależnych podmiotów. Wartość godziwą innych instrumentów pochodnych ustala się na podstawie danych rynkowych lub na podstawie wyceny otrzymanej od niezależnych instytucji wyspecjalizowanych w takiej wycenie.

Spółka może w odniesieniu do części lub całej ekspozycji narażonej na określone ryzyko zastosować rachunkowość zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający i pozycja zabezpieczana tworzące powiązanie zabezpieczające wpisują się w cel zarządzania ryzykiem oraz strategię dokonywania zabezpieczenia.

Spółka definiuje powiązania zabezpieczające dotyczące różnych rodzajów ryzyka jako zabezpieczenia wartości godziwej lub przepływów pieniężnych. Zabezpieczenia ryzyka w odniesieniu do uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań rozliczane są jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia powiązania zabezpieczającego Spółka dokumentuje relację między instrumentem zabezpieczającym i pozycją zabezpieczaną oraz cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających.

Instrumenty pochodne będące instrumentami zabezpieczającymi Spółka ujmuje zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń w wartości godziwej lub zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

W sytuacji, gdy Spółka zidentyfikuje nieefektywność zabezpieczenia wykraczającą poza przyjęte cele zarządzania ryzykiem, a powiązanie zabezpieczające w dalszym ciągu realizuje strategię zarządzania ryzykiem i cele zarządzania ryzykiem, Spółka dokonuje przywrócenia równowagi powiązania zabezpieczającego.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem, lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, które mogłoby wpływać na wynik finansowy. Planowana transakcja to transakcja, która nie wynika jeszcze z zawartej, wiążącej umowy (przewidywana przyszła transakcja).

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych Spółka:

- efektywną (skuteczną) część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmuje w kapitale z aktualizacji wyceny,
- zysk lub stratę związaną z częścią nieefektywną ujmuje w wyniku finansowym bieżącego okresu.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny, przenosi się do wyniku finansowego w tym samym okresie albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na wynik finansowy. Jednakże, jeśli Spółka oczekuje, że całość lub część strat ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny nie będzie odzyskana w jednym lub więcej przyszłych okresów, ujmuje w wyniku finansowym kwotę, co do której oczekuje się, że nie będzie odzyskana.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego stosuje się zabezpieczenie wartości godziwej, Spółka wyłącza związane z tym zyski lub straty, które były ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny i włącza je do początkowego kosztu nabycia lub do innej wartości księgowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Jeżeli Spółka zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny pozostają w nich do momentu, gdy

transakcja zabezpieczana zostanie zrealizowana. Jeżeli transakcja zabezpieczana nie będzie realizowana (lub nie jest oczekiwana), skumulowany wynik netto ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny przenoszony jest niezwłocznie do rachunku zysków i strat.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Poniższa tabela prezentuje wpływ wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne na inne całkowite dochody:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Skumulowane inne całkowite dochody związane z efektywną częścią zabezpieczenia przepływów pieniężnych na 1 stycznia, ujęte w kapitale rezerwowym z wyceny instrumentów zabezpieczających	(15 986)	25 967
- związane z zabezpieczeniem stopy procentowej	(15 986)	25 967
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających na dzień bilansowy w części uznanej za efektywne zabezpieczenie	(1 370)	(41 953)
- związane z zabezpieczeniem stopy procentowej	(1 370)	(41 953)
Skumulowane inne całkowite dochody związane z efektywną częścią zabezpieczenia przepływów pieniężnych na 31 grudnia, ujęte w kapitale rezerwowym z wyceny instrumentów zabezpieczających	(17 356)	(15 986)
- związane z zabezpieczeniem stopy procentowej	(17 356)	(15 986)

W ENEA S.A. wystąpiły transakcje IRS zabezpieczające przepływy pieniężne związane z ryzykiem stopy procentowej. Ich wartość zgodnie z rachunkowością zabezpieczeń na koniec 2019 r. wyniosła 6 079 316 tys. zł. i wzrosła w porównaniu do roku 2018 o 1 235 276 tys. zł. Na zmianę stanu wpływ miały rozliczenia związane z wygaśnięciem derywatu oraz regularnymi spłatami ekspozycji zabezpieczonej jak i zawarcie nowych transakcji zabezpieczających IRS. Terminy zapadalności są różne dla poszczególnych derywatów począwszy od 10 lutego 2020 r. skończywszy na 16 września 2024 r. Ich wartość bilansowa na 31 grudnia 2019 r. wyniosła 23 765 tys. zł, kwota ujęta w innych całkowitych dochodach to 17 356 tys. zł, a część nieefektywna zabezpieczenia ujęta w wyniku finansowym 2019 r. to 1 619 tys. zł. Transakcjami zabezpieczającymi ryzyko stopy procentowej objęte są wyemitowane przez ENEA S.A. obligacje oraz kredyt w EBI.

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Działalność Spółki podlega następującym kategoriom ryzyka związanego z instrumentami finansowymi:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko płynności finansowej,
- ryzyko towarowe,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko stóp procentowych.

Niniejsza nota zawiera informacje o ekspozycji Spółki na każdy rodzaj ryzyka wskazanego powyżej, a także opisuje cele i politykę związane z zarządzaniem ryzykiem oraz kapitałami.

Odpowiedzialność za wyznaczenie ram i zasad zarządzania ryzykiem ponosi Zarząd ENEA S.A.

Zarządzanie ryzykiem finansowym oparte jest na sformalizowanym, zintegrowanym systemie zarządzania ryzykiem opisanym w ramach dedykowanych polityk, procedur i metod zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem zaprojektowane jest jako proces ciągły. ENEA S.A. poddaje ryzyka ciągłej analizie z punktu widzenia oddziaływania środowiska zewnętrznego oraz zmian w swoich strukturach i działalności. Na tej podstawie

podejmuje działania zmierzające do ograniczenia ryzyka lub jego transferu poza Spółkę.

34.1. Ryzyko kredytowe

Ekspozycja na ryzyko kredytowe	Zarządzanie ryzykiem
<p>Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia przez Spółkę strat finansowych na skutek niewypelnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań.</p> <p>Ryzyko kredytowe wiąże się z potencjalnym brakiem możliwości pozyskania należności od kontrahentów.</p> <p>Główne czynniki mające wpływ na występowanie ryzyka kredytowego w przypadku Spółki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – duża liczba odbiorców wpływająca na operacyjne skomplikowanie procesu mitygowania ryzyka (ocena wiarygodności kredytowej kontrahentów) oraz wysokość kosztów kontrolowania spływu i windykacji należności, – uwarunkowania prawne prowadzonej działalności, określające m.in. zasady wstrzymywania dostaw energii elektrycznej na skutek braku płatności, czy też obowiązek przyłączenia do sieci podmiotów z właściwego dla ENEA Operator obszaru dystrybucyjnego, a także instytucja sprzedawcy rezerwowego, czy sprzedawcy z urzędu. 	<p>Zarząd stosuje politykę zarządzania ryzykiem kredytowym, zgodnie z którą na bieżąco monitorowana jest ekspozycja na ryzyko kredytowe oraz podejmowane działania służące jego minimalizacji. Głównym narzędziem zarządzania ryzykiem kredytowym jest analiza wiarygodności kredytowej najistotniejszych kontrahentów ENEA S.A., na podstawie której warunki umowy z kontrahentem podlegają stosownej strukturyzacji (warunki płatności, ewentualne zabezpieczenie umowy itp.).</p>

Poniższa tabela przedstawia strukturę pozycji bilansowych obrazujących ekspozycję ENEA S.A. na ryzyko kredytowe:

	Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe*	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej (bez akcji i udziałów oraz instrumentów kapitałowych wycenianych przez inne całkowite dochody)	22 982	30 491
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	7 368 937	7 172 201
Aktywa z tytułu umów z klientami	215 223	227 480
Należności z tytułu dostaw i usług	879 692	934 479
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	5 693	_**
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 768 210	1 145 978
Ryzyko kredytowe	11 260 737	9 510 629

*Wartości odpowiadają wartościom księgowym.

**Na 31 grudnia 2018 r. należności z tytułu leasingu finansowego były wykazywane w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności”; przekształcenie danych zostało zaprezentowane w nocie 6.

Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług

Zgodnie z wewnętrznymi regulacjami – monitoringowi podlega także kwestia koncentracji należności w odniesieniu do klientów końcowych Spółki. Wielkość portfela sprzedażowego ENEA S.A. sprawia, iż pomimo faktu występowania w tym portfelu podmiotów o relatywnie dużym zużyciu, udział w portfelu ogółem pojedynczego podmiotu nie przekracza poziomu 5% wolumenu całego portfela, w związku z czym poziom koncentracji nie jest identyfikowany jako znaczący. W świetle powyższego Spółka nie stosuje dodatkowych zabezpieczeń wynikających z samego tylko zjawiska koncentracji, stosowanie zabezpieczeń uzależnione jest każdorazowo od kondycji finansowej kontrahenta.

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Niewykonanie zobowiązania rozumiane jest jako wystąpienie przynajmniej jednego ze zdarzeń lub okoliczności:

- dłużnik zalega ze znaczącą płatnością przez okres dłuższy niż 90 dni,
- Spółka uznaje za mało prawdopodobne, aby dłużnik spłacił swoje zobowiązanie w całości (bez uwzględniania kwot otrzymanych z zabezpieczeń lub podobnych działań).

Do zdarzeń wskazujących na małe prawdopodobieństwo wykonania zobowiązania można zaliczyć: złożenie wniosku o upadłość dłużnika, ogłoszenie upadłości dłużnika, rozpoczęcie postępowania układowego dla dłużnika – a także inne zdarzenia niewynikające bezpośrednio z czynności prawnych, jak brak środków pieniężnych, czy negatywne prognozy dotyczące sytuacji płatniczej dłużnika. Spełnienie jednego ze wskazanych powyżej kryteriów daje podstawy do stwierdzenia, że dany składnik aktywów finansowych jest dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe.

Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Odpis aktualizujący wartość na 1 stycznia	60 710	64 622
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 9	-	2 572
Odpis aktualizujący wartość na 1 stycznia po korekcie	60 710	67 194
Utworzony	2 996	7 645
Wykorzystany	(8 886)	(14 129)
Odpis aktualizujący wartość na 31 grudnia	54 820	60 710

Odpisy są tworzone głównie od należności handlowych. Odpisy od pozostałych należności są nieistotne.

Struktura wiekowa aktywów z tytułu umów z klientami i należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, stanowiących instrumenty finansowe:

	Stan na 31 grudnia 2019		
	Wartość nominalna	Odpis aktualizujący	Wartość księgowa
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności			
Bieżące	786 936	(281)	786 655
Przeterminowane	145 787	(52 750)	93 037
0-30 dni	56 891	(75)	56 816
31-90 dni	8 504	(569)	7 935
91-180 dni	3 849	(900)	2 949
ponad 180 dni	76 543	(51 206)	25 337
Razem	932 723	(53 031)	879 692
Aktywa z tytułu umów z klientami	215 267	(44)	215 223

	Stan na 31 grudnia 2018		
	Wartość nominalna	Odpis aktualizujący	Wartość księgowa
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności			
Bieżące	840 754	(210)	840 544
Przeterminowane	152 302	(58 367)	93 935
0-30 dni	60 135	(44)	60 091
31-90 dni	11 310	(586)	10 724
91-180 dni	4 254	(1 087)	3 167
ponad 180 dni	76 603	(56 650)	19 953
Razem	993 056	(58 577)	934 479
Aktywa z tytułu umów z klientami	227 526	(46)	227 480

Ryzyko kredytowe związane z należnościami w podziale na poszczególne segmenty rynku

Sprzedaż energii elektrycznej klientom indywidualnym

W segmencie tym występuje istotna ilość należności przeterminowanych. Chociaż nie stanowią one znaczącego zagrożenia dla finansów Spółki, podjęto działania zmierzające do ich umniejszenia. Sukcesywnie prowadzone są działania zmierzające do usprawnienia procesu windykacji polegające między innymi na wypracowaniu nowych i aktualizacji dotychczas funkcjonujących instrukcji i zasad dotyczących windykacji, a także na nawiązywaniu współpracy z wyspecjalizowanymi podmiotami. Windykacja należności rozpoczyna się po 20-25 dniach licząc od terminu płatności. Wprowadzenie jednolitych zasad windykacji, w tym windykacji miękkiej, pozwala uzyskać krótszy czas zwrotu gotówki oraz uniknąć długotrwałej i często nieskutecznej windykacji twardej, to jest egzekucji sądowej i komorniczej. Do postępowania sądowego i egzekucyjnego są przekazywane sprawy o wartości powyżej limitu opłacalności windykacji.

Sprzedaż energii elektrycznej klientom biznesowym, kluczowym i strategicznym

Kwoty należności przeterminowanych w tym segmencie są znacząco niższe niż w przypadku indywidualnych odbiorców. Z uwagi na powyższe oraz ze względu na zdecydowanie mniejszą liczbę klientów w tych segmentach, zasady windykacji opierają się w głównej mierze na windykacji miękkiej. Czynności z zakresu windykacji miękkiej podejmowane są nie później niż po upływie 6 dni roboczych po terminie płatności i co do zasady nie trwają dłużej niż 30 dni roboczych po terminie płatności.

Pozostałe

Kwoty należności przeterminowanych są nieistotne.

W procesie odzyskiwania należności i działań windykacyjnych Spółka współpracuje z wyspecjalizowanymi podmiotami zewnętrznymi, wspierającymi ją w działaniach z obszaru tzw. windykacji twardej. Spółka monitoruje na bieżąco wysokość przeterminowanych należności, dokonuje odpisów aktualizujących, w uzasadnionych przypadkach występuje z roszczeniami prawnymi.

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi oraz instrumentami pochodnymi

W zakresie należności od instytucji finansowych, w tym środków pieniężnych zdeponowanych na rachunkach bankowych i lokatach bankowych, a także transakcji zabezpieczających ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej, bezpieczeństwo tych transakcji określone jest wymogami „Polityki zarządzania płynnością oraz ryzykiem płynności w Grupie ENEA”, jak również „Polityki zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w Grupie ENEA”. ENEA S.A. prowadzi współpracę wyłącznie z partnerami, którzy spełniają wysokie kryteria wiarygodności kredytowej oraz charakteryzują się renomowaną pozycją na rynku bankowym.

Zgodnie z wyżej wymienionymi politykami, a także „Polityką zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie ENEA”, w przypadku gdy partner transakcji posiada rating nadany przez uznaną agencję, Spółka nie dokonuje szacowania ratingu wewnętrznego w odniesieniu do takiego podmiotu. Dokonując wyboru kontrahentów bankowych Spółka kieruje się zatem zewnętrznymi ratingami kredytowymi, które są nadrzędne wobec pozostałych kryteriów oceny bezpieczeństwa inwestycji oraz rozliczeń i których wartości muszą kształtować się na poziomie inwestycyjnym.

Zestawienie wybranych ratingów długoterminowych banków współpracujących aktualnie z ENEA S.A. przedstawia się następująco:

Bank	Agencja	Rating
PKO BP	Moody's	A2
Pekao	Fitch	BBB+
mBank	S&P	BBB+
Santander Polska	Fitch	BBB+
BGK	Fitch	A-

W odniesieniu do inwestycji finansowych, w celu ograniczenia ryzyka koncentracji, przestrzega się zasad dywersyfikacji inwestowanych środków pieniężnych. Zgodnie z wyżej przytoczoną „Polityką zarządzania płynnością oraz ryzykiem płynności w Grupie ENEA”, przyjmuje się maksymalny dopuszczalny poziom alokacji środków w stosunku do jednego partnera transakcji. Ponadto lokowanie nadwyżek środków spółek będących uczestnikami struktury cash poolowej co do zasady odbywa się na poziomie ENEA S.A., która pełni rolę Pool Leadera w mechanizmie Cash-Poolingu. Samodzielne

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

inwestowanie wolnych środków przez spółki wymaga uzyskania uprzedniej zgody ENEA S.A.

W zakresie zarządzania bieżącymi nadwyżkami środków pieniężnych, a także w zakresie instrumentów pochodnych zabezpieczających ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej Spółka na co dzień współpracuje z sześcioma instytucjami finansowymi.

ENEA S.A. dywersyfikuje ryzyko kredytowe dotyczące środków pieniężnych. Na 31 grudnia 2019 r. udział środków pieniężnych ulokowanych w trzech bankach o największym saldzie kształtował się następująco: bank A – 32,5%, bank B – 25,4% oraz bank C – 14% środków.

Ryzyko kredytowe związane z pozostałymi aktywami finansowymi

Na poziomie ENEA S.A. ocenę znaczących należności długoterminowych i dłużnych papierów wartościowych (w tym obligacji i pożyczek wewnątrzgrupowych) oraz gwarancji finansowych i zobowiązań do udzielenia pożyczki, a także monitoring ryzyka kredytowego i ustalanie odpisów aktualizujących na oczekiwane straty kredytowe przeprowadza Departament Zarządzania Ryzykiem. Realizując ten cel pracownicy Departamentu przeprowadzają indywidualną ocenę poszczególnych kontrahentów lub poszczególnych instrumentów wykorzystując zewnętrzne ratingi kredytowe, a w przypadku ich braku system wewnętrznych ratingów kredytowych wykorzystujący m.in. model Altmana dla rynków rozwijających się oraz elementy oceny jakościowo-prognostycznej.

Spółka identyfikuje znaczące pogorszenie ryzyka kredytowego w sytuacji, gdy:

- kontrahent zalega ze znaczącą płatnością przez okres dłuższy niż 30 dni,
- na dzień bilansowy zidentyfikowano przesunięcie o przynajmniej dwie pozycje w dół w ramach ratingu nieinwestycyjnego (w porównaniu z momentem początkowego ujęcia danego instrumentu), bądź
- na dzień bilansowy zidentyfikowano przesunięcie o przynajmniej jedną pozycję w dół w ramach ratingu spekulacyjnego (w porównaniu z momentem początkowego ujęcia danego instrumentu) lub przesunięcie do ratingu spekulacyjnego z ratingu nieinwestycyjnego.

Pozycje przypisane do ratingu inwestycyjnego, dla których nie wystąpiło zaleganie ze znaczącymi płatnościami przez okres dłuższy niż 30 dni traktowane są jako pozycje cechujące się niskim poziomem ryzyka kredytowego (kontrahent ma wysoką krótkoterminową zdolność spełniania swych obowiązków w zakresie wynikających z umowy, a niekorzystne zmiany warunków gospodarczych i biznesowych w dłuższej perspektywie mogą - lecz niekoniecznie muszą - ograniczyć jego zdolność do wypełniania tych obowiązków).

Wyżej opisane aspekty należności długoterminowych uregulowane są przyjętą w Spółce „Metodyką ustalania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla długoterminowych aktywów dłużnych i zbliżonych pozycji”.

W tabeli poniżej przedstawiono podział kategorii aktywów, dla których liczone są oczekiwane straty kredytowe, według poziomów ratingowych:

	Stan na	
	31 grudnia 2019 12 miesięczne ECL	31 grudnia 2018 12 miesięczne ECL
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 768 210	1 145 978
od AAA do BBB- (poziom inwestycyjny)	2 768 210	1 145 978
Obligacje nienotowane	6 463 808	6 982 092
od AAA do BBB- (poziom inwestycyjny)	2 459 194	2 977 851
od BB+ do B- (poziom inwestycyjny)	4 004 614	4 004 241
Udzielone pożyczki	971 127	190 537
od AAA do BBB- (poziom inwestycyjny)	861 148	12 176
od BB+ do B- (poziom inwestycyjny)	-	178 361
od CCC do D (poziom inwestycyjny)	109 979	-
Razem wartość brutto	10 203 145	8 318 607
Pożyczki udzielone	(65 998)	(428)
Razem odpis aktualizujący na oczekiwane straty kredytowe	(65 998)	(428)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 768 210	1 145 978
Obligacje nienotowane	6 463 808	6 982 092
Udzielone pożyczki	905 129	190 109
Razem wartość bilansowa	10 137 147	8 318 179

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

34.2. Ryzyko utraty płynności finansowej

Ekspozycja na ryzyko utraty płynności finansowej	Zarządzanie ryzykiem
<p>Ryzyko utraty płynności finansowej identyfikowane jest jako ryzyko wystąpienia braku zdolności do zapłaty przez ENEA S.A. zobowiązań płatniczych w dacie ich wymagalności.</p> <p>Celem prowadzonych działań jest ograniczenie prawdopodobieństwa materializacji ryzyka utraty płynności finansowej przy wykorzystaniu w optymalny sposób posiadanych zasobów finansowych oraz dostępnych instrumentów finansowania.</p>	<p>W toku prowadzonej działalności ENEA S.A. dąży do zapewnienia dostępności środków pieniężnych na stabilnym poziomie, pozwalającym na terminowe regulowanie zobowiązań płatniczych. Realizacja działań z zakresu przyjętej „Polityki zarządzania płynnością oraz ryzykiem płynności w Grupie ENEA” zakłada także zabezpieczenie zdolności do skutecznego reagowania na tzw. kryzysy płynności, tj. okresy zwiększonego zapotrzebowania na środki pieniężne.</p> <p>Podejmowane działania umożliwiają kontynuację prowadzenia działalności w przypadku wystąpienia kryzysu płynności przez okres niezbędny do uruchomienia awaryjnego planu finansowania.</p> <p>W procesie zarządzania płynnością finansową Spółka koncentruje prowadzone działania wokół analizy kształtowania się przepływów pieniężnych w ujęciu bieżącym i strategicznym, optymalizacji składników kapitału obrotowego oraz monitoringu koncentracji sald na rachunkach bankowych. W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa w sytuacjach nieprzewidywalnych, Spółka przeprowadza cyklicznie analizy scenariuszowe oraz opracowuje awaryjne plany finansowania których celem jest zapewnienie zdolności do uzupełniania powstałych niedoborów gotówkowych. Spółka zarządza nadwyżkami finansowymi z poziomu centralnego. Alokacja nadwyżek odbywa się głównie z wykorzystaniem lokat terminowych. W celu ograniczenia ryzyka koncentracji, inwestycje nadwyżek środków pieniężnych podlegają dywersyfikacji pomiędzy instytucjami finansowymi. Efektywność inwestycji podlega stałemu monitorowaniu.</p> <p>Działania związane z zarządzaniem płynnością finansową oraz ryzykiem płynności koordynowane są przez ENEA S.A. W celu zapewnienia finansowania działalności bieżącej oraz optymalizacji procesu zarządzania nadwyżkami finansowymi ENEA S.A. oraz spółki z Grupy Kapitałowej ENEA wykorzystują mechanizm zarządzania grupą rachunków (tzw. Cash Pooling-u). W stosowanym rozwiązaniu ENEA S.A. pełni rolę agenta (tzw. Pool Leadera). Dodatkowymi instrumentami finansowania działalności bieżącej, które zabezpieczają również potrzeby uczestników systemów Cash Pooling-u są kredyty w rachunkach bieżących, które posiada ENEA S.A.</p> <p>Instrumenty finansowania działalności bieżącej uzupełnia wykorzystywany przez Grupę centralny mechanizm pozyskiwania finansowania zewnętrznego przez ENEA S.A. Dystrybucja finansowania w ramach Grupy odbywa się przez ENEA S.A.</p>

Stale zarządzanie ryzykiem w wymienionych obszarach oraz pozycja rynkowa i finansowa Spółki pozwala na stwierdzenie, że ryzyko utraty płynności finansowej utrzymuje się na poziomie minimalnym.

Spółka zarządza ryzykiem płynności również poprzez utrzymywanie otwartych i niewykorzystanych linii kredytowych, których wysokość na 31 grudnia 2019 r. kształtuje się na poziomie 450 000 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia zapadalność zobowiązań finansowych Spółki:

Stan na 31 grudnia 2019							
	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Zobowiązania z tytułu umów z klientami	Zobowiązania z tytułu leasingu	Kredyty bankowe i obligacje	Inne zobowiązania finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	Razem
Wartość księgowa	584 410	12 631	36 440	9 831 622	52 599	23 802	10 541 504
Niezdyskontowane umowne przepływy pieniężne	(590 885)	(12 631)	(67 685)	(10 764 864)	(52 599)	(24 380)	(11 513 044)
do 6 m-cy	(504 287)	(12 631)	(3 921)	(1 323 013)	(52 599)	(5 170)	(1 901 621)
6-12 m-cy	-	-	(2 593)	(988 845)	-	(3 441)	(994 879)
1-2 lat	(86 598)	-	(9 428)	(1 405 137)	-	(11 019)	(1 512 182)
2-5 lat	-	-	(2 555)	(5 229 053)	-	(4 750)	(5 236 358)
powyżej 5 lat	-	-	(49 188)	(1 818 816)	-	-	(1 868 004)

Stan na 31 grudnia 2018

	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Kredyty bankowe i obligacje	Inne zobowiązania finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	Razem
Wartość księgowa	524 976	1 424	8 240 970	146 785	22 176	8 936 331
Niezdyskontowane umowne przepływy pieniężne	(524 976)	(1 637)	(9 141 486)	(146 960)	(29 637)	(9 844 696)
do 6 m-cy	(524 976)	(405)	(255 878)	(146 960)	(5 673)	(933 892)
6-12 m-cy	-	(377)	(268 804)	-	(5 586)	(274 767)
1-2 lat	-	(521)	(2 375 014)	-	(8 938)	(2 384 473)
2-5 lat	-	(334)	(4 014 422)	-	(9 440)	(4 024 196)
powyżej 5 lat	-	-	(2 227 368)	-	-	(2 227 368)

34.3. Ryzyko towarowe

Ekspozycja na ryzyko towarowe	Zarządzanie ryzykiem
<p>Ryzyko towarowe związane jest z możliwym wystąpieniem zmian w generowanych przez Spółkę przychodach/przepływach pieniężnych, w szczególności wskutek istniejącej zmienności cen towarów. Celem zarządzania ryzykiem towarowym jest utrzymanie ekspozycji na to ryzyko w akceptowalnych ramach, określonych wyznaczonymi limitami, przy jednoczesnej maksymalizacji wyniku realizowanego na prowadzonej działalności handlowej.</p> <p>Specyficznym aspektem ryzyka towarowego Spółki jest fakt, iż działając jako przedsiębiorstwo energetyczne pełniące rolę sprzedawcy z urzędu, ENEA S.A. ma obowiązek przedkładania do zatwierdzania taryf dla energii elektrycznej dla grup taryfowych G. Spółka kupuje energię po cenach rynkowych, natomiast swoją taryfę kalkuluje w oparciu</p>	<p>Zarządzanie ryzykiem towarowym w zakresie cenowym polega na ciągłym monitorowaniu wielkości otwartej pozycji handlowej (zarówno w obszarze hedgingowym, jak i w obszarze działalności - proprietary trading) oraz pomiarze - przy wykorzystaniu narzędzi opartych o koncepcję wartości narażonej na ryzyko (value at risk) - poziomu ryzyka, wynikającego z możliwych skutków wahań cen poszczególnych towarów w odniesieniu do takiej otwartej pozycji. Technika ograniczania ryzyka jest w tym przypadku domknięcie pozycji generującej zbyt dużą (większą, niż tzw. Apetyt na ryzyko) wartość potencjalnej straty. Model zarządcy opiera się w tym przypadku na systemie limitów wartościowych (limitów VaR) określających maksymalną dopuszczalną wartość otwartej pozycji, będącej nośnikiem tak rozumianego ryzyka towarowego (cenowego).</p> <p>Zarządzanie ryzykiem towarowym w zakresie wolumetrycznym polega na wykorzystaniu metod</p>

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

o koszty uznane przez Prezesa URE za uzasadnione oraz z uwzględnieniem marży (w obrocie) planowanej na kolejny okres taryfowy. W związku z powyższym Spółka w okresie obowiązywania taryfy ma ograniczone możliwości przenoszenia niekorzystnych dla Spółki zmian kosztów swojej działalności na końcowych odbiorców energii elektrycznej. Wniosek o korektę taryfy ENEA S.A. może złożyć do Prezesa URE tylko w przypadku drastycznego wzrostu kosztów z przyczyn od niej niezależnych.

scenariuszowych oraz optymalizowaniu procesów planowania i kontroli działalności handlowej pozwalających w możliwie najtrafniejszy sposób oszacować przewidywane wolumeny towarów będących przedmiotem obrotu.

Ponadto, niezależnie od powyższego, w ENEA S.A. zastosowanie znajdują zasady zarządcze określone obowiązującą w Spółce regulacją o wymiarze strategicznym (tzw. Tryb handlu hurtowego), wyznaczającą metody działania w zakresie optymalizacji pozycji handlowej ENEA, której zasadniczym celem jest minimalizacja ryzyka podjęcia działań niezgodnych z tendencją rynkową przy jednoczesnym uwzględnieniu aspektu efektywnościowego podejmowanych działań (uzyskiwanie wyników lepszych od średniej rynkowej).

34.4. Ryzyko walutowe

Ekspozycja na ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe związane jest z możliwością występowania wahań kursów walutowych, które prowadzić mogą w konsekwencji do zmian w generowanych przez Spółkę przepływów pieniężnych.

Zarządzanie ryzykiem

W okresie sprawozdawczym ENEA S.A. wobec braku ekspozycji nie była narażona na ryzyko walutowe.

Transakcje zabezpieczające ryzyko walutowe

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 r. ENEA S.A. nie zawierała transakcji FX FORWARD. Wycena instrumentów na 31 grudnia 2019 r. wynosiła 0 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. 0 tys. zł).

34.5. Ryzyko stóp procentowych

Ekspozycja na ryzyko stóp procentowych

Ryzyko zmiany stóp procentowych związane jest z negatywnym wpływem zmian rynkowej stopy procentowej na sytuację finansową Spółki. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej wynika z zawartych umów kredytowych oraz umów programów emisji obligacji.

Z uwagi na obowiązujący w Spółce model aranżowania finansowania, ryzyko stopy procentowej jest identyfikowane oraz podlega zarządzaniu (kwantyfikowanie, mitygowanie) przez ENEA S.A. Aranżowanie finansowania odbywa się w oparciu o oprocentowanie zmienne, które kalkulowane jest w korelacji ze stawkami rynkowymi (międzybankowymi). Działania zabezpieczające w obszarze stopy procentowej realizowane są w oparciu o „Politykę zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w Grupie ENEA”.

Zgodnie z ww. Polityką – ekspozycja na ryzyko stóp procentowych identyfikowana jest wyłącznie w oparciu

Zarządzanie ryzykiem

Zgodnie z przyjętymi w roku 2019 na mocy „Polityki zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w Grupie ENEA” strategiami zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej, Spółka ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez zawieranie kontraktów wymiany płatności odsetkowych (ang. IRS - Interest Rate Swap). Wykorzystanie instrumentów zabezpieczających umożliwia wymianę serii płatności odsetkowych w tej samej walucie, naliczanych od uzgodnionej kwoty nominalnej i dla ustalonego okresu, przy czym ENEA S.A. płaci odsetki oparte na stałym oprocentowaniu, natomiast druga strona transakcji (bank) na oprocentowaniu zmiennym. W celu uzyskania jak największej efektywności zabezpieczenia parametry instrumentu zabezpieczającego są tożsame z warunkami transakcji zabezpieczanej (tzw. pozycji bazowej). W konsekwencji, prowadzi to do powstania powiązania ekonomicznego między poszczególnymi płatnościami wynikającymi z obsługi finansowania zewnętrznego oraz

o stronę zobowiązaniową planowanych przepływów pieniężnych, bez uwzględniania wartości inwestycji finansowych (które cechują się niższym tenorem, niż zobowiązania finansowe) – przy czym dotyczy to wyłącznie zobowiązań finansowych o charakterze długoterminowym.

zabezpieczającymi je instrumentami pochodnymi. Przy ścisłym powiązaniu pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego za podstawowe źródło nieefektywności powiązań uznaje się ryzyko nienależytego wywiązania się przez kontrahentów z zawartych umów (na podstawie których zawierane są transakcje zabezpieczające) lub wcześniejsze rozliczenie pozycji zabezpieczanej.

Na 31 grudnia 2019 r. Spółka posiada zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i dłużnych papierów wartościowych w wysokości 9 831 622 tys. zł. Zobowiązania finansowe o zmiennej stopie procentowej na 31 grudnia 2019 r. dotyczą większej części zobowiązań z tytułu kredytów bankowych oraz wyemitowanych obligacji, które w 52,9% zostały zabezpieczone transakcjami zabezpieczającymi ryzyko stopy procentowej (instrumenty IRS).

Poniższa tabela przedstawia profil podatności Spółki na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację aktywów i zobowiązań finansowych w podziale według zmiennych i stałych stóp procentowych:

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Instrumenty o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	7 499 091	5 815 261
Zobowiązania finansowe	(1 271 293)	(772 359)
Wpływ zabezpieczenia IRS	(5 201 117)	(5 315 000)
Razem	1 026 681	(272 098)
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	3 738 664	3 664 877
Zobowiązania finansowe	(9 233 778)	(8 141 796)
Wpływ zabezpieczenia IRS	5 201 117	5 315 000
Razem	(293 997)	838 081

W ramach aktywów finansowych o stałej stopie procentowej Spółka prezentuje środki pieniężne deponowane na lokatach. W ramach aktywów finansowych o stałej stopie procentowej ujęto także należności handlowe, które są oprocentowane stałą stopą procentową odsetek karnych tylko w przypadku przekroczenia terminu płatności.

W ramach aktywów finansowych o zmiennej stopie procentowej Spółka prezentuje należności z tytułu cash pooling, natomiast zobowiązania z tytułu cash pooling prezentowane są w zobowiązaniach finansowych o zmiennej stopie procentowej.

Transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 r. ENEA S.A. zawarła transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej (Interest Rate Swap) dla ekspozycji o wartości 1 488 890 tys. zł. Łączna wartość ekspozycji dotycząca obligacji i kredytów zabezpieczona transakcjami IRS na 31 grudnia 2019 r. wyniosła 5 201 117 tys. zł. Ponadto ENEA S.A. posiada kredyty oprocentowane wg. stałej stopy procentowej o łącznym wolumenie 649 934 tys. zł. Zawarte transakcje wpływają w istotny sposób na przewidywalność strumieni wydatków i kosztów finansowych. Wycena tych instrumentów jest prezentowana w pozycji: „Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej”. Instrumenty pochodne są traktowane, jako zabezpieczenie przepływów, w związku, z czym, są ujmowane i rozliczane w księgach z zastosowaniem zasad dotyczących rachunkowości zabezpieczeń.

Na 31 grudnia 2019 r. zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej dotyczące wyceny IRS wyniosły 23 802 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. 22 176 tys. zł).

Poniższa tabela przedstawia wpływ zmiany stopy procentowej na wynik finansowy Spółki w odniesieniu do instrumentów oprocentowanych zmienną stopą procentową:

	Stan na 31 grudnia 2019			Stan na 31 grudnia 2018		
	Wartość księgowa	Wpływ ryzyka stopy procentowej na wynik finansowy (okres 12 miesięcy)		Wartość księgowa	Wpływ ryzyka stopy procentowej na wynik finansowy (okres 12 miesięcy)	
		+ 1 p.p.	- 1 p.p.		+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Aktywa finansowe						
Dłużne aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie	3 718 218	37 182	(37 182)	3 637 970	36 379	(36 379)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	20 446	204	(204)	26 907	269	(269)
Wpływ na wynik przed opodatkowaniem		37 386	(37 386)		36 648	(36 648)
Podatek 19%		(7 103)	7 103		(6 963)	6 963
Wpływ na wynik po opodatkowaniu		30 283	(30 283)		29 685	(29 685)
Zobowiązania finansowe						
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	(9 181 179)	(91 812)	91 812	(7 995 011)	(79 950)	79 950
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	(23 802)	-	-	(22 176)	-	-
Inne zobowiązania finansowe	(52 599)	(526)	526	(146 785)	(1 468)	1 468
Wpływ na wynik przed opodatkowaniem		(92 338)	92 338		(81 418)	81 418
Podatek 19%		17 544	(17 544)		15 469	(15 469)
Wpływ na wynik po opodatkowaniu		(74 794)	74 794		(65 949)	65 949
Razem		(44 511)	44 511		(36 264)	36 264

Sprawozdanie regulacyjne

35. Ujawnienia wynikające z art. 44 ustawy Prawo Energetyczne w zakresie poszczególnych rodzajów działalności

Ogólne zasady sporządzania informacji finansowej regulacyjnej

Zgodnie z Art. 44 ustawy Prawo energetyczne, Spółka zobowiązana jest do sporządzenia i ujawnienia regulacyjnego sprawozdania finansowego zawierającego bilans (sprawozdanie z sytuacji finansowej) oraz rachunek zysków i strat za okresy sprawozdawcze, odrębnie dla poszczególnych rodzajów wykonywanej działalności gospodarczej.

Spółka sporządza informację finansową regulacyjną zgodnie z następującymi zasadami:

Zasada przyczynowości	Wyodrębnienie składników aktywów i pasywów dokonywane jest zgodnie z przeznaczeniem i wykorzystaniem tych składników na potrzeby określonego rodzaju działalności lub określonej usługi. Wyodrębnienie przychodów i kosztów dokonywane jest zgodnie z zasadą przyczyny powstawania przychodów i kosztów w ramach określonej działalności.
Zasada obiektywności i niedyskryminacji	Przypisanie aktywów i pasywów, przychodów i kosztów powinno być obiektywne i zmierzające do równego traktowania odbiorców.
Zasada stałości i porównywalności	Powinna istnieć stałość metod i zasad służących sporządzaniu informacji finansowej regulacyjnej z roku na rok. W przypadku zaistnienia istotnych zmian w zasadach sporządzania sprawozdań, szczegółowych metodach przyporządkowania lub zasadach rachunkowości, mających znaczny wpływ na raportowane informacje finansowe, dane porównawcze za rok poprzedzający, w części, której ewentualne zmiany dotyczą, są odpowiednio korygowane w celu zapewnienia porównywalności.
Zasada przejrzystości i spójności	Stosowane metody sporządzania informacji finansowej regulacyjnej powinny być przejrzyste i spójne wewnętrznie oraz, tam gdzie ma to zastosowanie spójne z metodami i zasadami stosowanymi w innych kalkulacjach sporządzanych dla celów regulacyjnych oraz z metodami i zasadami sporządzania sprawozdań finansowych.

Definicje rodzajów działalności

Spółka wyodrębniła następujące rodzaje działalności:

1. **Obrót paliwami gazowymi** - obrót paliwami gazowymi zakupionymi od zewnętrznych dostawców i dostarczonymi na rzecz odbiorców zewnętrznych;
2. **Pozostała działalność** - pozostała działalność, finansowanie wewnątrzgrupowe oraz działalność związana z zarządzaniem Grupą Kapitałową. Do pozostałej działalności Spółka zakwalifikowała również obrót energią elektryczną oraz obrót prawami majątkowymi.

Zasady alokacji

Alokacja pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów

Spółka prowadzi ewidencję kosztów w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym przy użyciu MPK (Miejsc Powstawania Kosztów).

Koszty działalności podstawowej dotyczące obrotu: energią elektryczną i paliwami gazowymi obejmują MPK przypisane bezpośrednio do tych działalności oraz część kosztów ogólnego zarządu rozliczanych kluczem alokacji odpowiednim dla danego MPK. Koszty te następnie dzielone są kluczem wolumenu energii elektrycznej i gazu na działalność dotyczącą obrotu energią elektryczną (działalność pozostała) i obrotu paliwami gazowymi. Pozostała część kosztów działalności operacyjnej została zakwalifikowana do pozostałej działalności.

Poniższa tabela przedstawia alokację pozostałych pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów:

Pozycja sprawozdania z całkowitych dochodów	Klucz alokacji
Przychody ze sprzedaży	metoda szczegółowej identyfikacji
Rekompensaty	bezpośrednio do działalności pozostałej
Przychody z tytułu leasingu	bezpośrednio do działalności pozostałej
Pozostałe przychody operacyjne	metoda szczegółowej identyfikacji lub struktura przychodów ze sprzedaży w danym roku obrotowym w ramach poszczególnych działalności
Zmiana rezerwy dotyczącej umów rodzących obciążenia	bezpośrednio do działalności pozostałej
Pozostałe koszty operacyjne	metoda szczegółowej identyfikacji lub struktura przychodów ze sprzedaży w danym roku obrotowym w ramach poszczególnych działalności
Zysk na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	bezpośrednio do działalności pozostałej
Przychody finansowe, w tym:	
- odsetki od nieterminowo regulowanych należności za energię elektryczną	struktura przychodów ze sprzedaży w danym roku obrotowym w ramach poszczególnych działalności lub bezpośrednio do działalności pozostałej
- odsetki od instrumentów finansowych	bezpośrednio do działalności pozostałej
- pozostałe	struktura przychodów ze sprzedaży w danym roku obrotowym w ramach poszczególnych działalności
Koszty finansowe, w tym:	
- odsetki od długoterminowych zobowiązań finansowych	wyłączone z podziału – dotyczy kapitału zaangażowanego
- pozostałe	metoda szczegółowej identyfikacji lub struktura przychodów ze sprzedaży w danym roku obrotowym w ramach poszczególnych działalności
Odpisy z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	bezpośrednio do działalności pozostałej
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie	bezpośrednio do działalności pozostałej
Podatek dochodowy	wyłączony z podziału
Inne całkowite dochody	wyłączone z podziału

Alokacja pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej

Pozycja sprawozdania z sytuacji finansowej	Klucz alokacji
Rzeczowe aktywa trwałe	struktura kosztów amortyzacji
Użytkowanie wieczyste gruntów	struktura kosztów amortyzacji
Prawo do korzystania ze składnika aktywów	struktura kosztów amortyzacji
Wartości niematerialne	struktura kosztów amortyzacji
Nieruchomości inwestycyjne	bezpośrednio do działalności pozostałej
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane	bezpośrednio do działalności pozostałej

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	wyłączone z podziału
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	bezpośrednio do działalności pozostałej
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	bezpośrednio do działalności pozostałej
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	bezpośrednio do działalności pozostałej
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	bezpośrednio do działalności pozostałej
Obligacje wewnątrzgrupowe	bezpośrednio do działalności pozostałej
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	bezpośrednio do działalności pozostałej
Instrumenty pochodne	wyłączone z podziału
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, w tym,	metoda szczegółowej identyfikacji
- rozliczenia międzyokresowe, rozrachunki dot. ubezpieczeń majątkowych i pozostałe należności	bezpośrednio do działalności pozostałej
- rozrachunki z tytułu rozliczeń podatku dochodowego z innymi jednostkami wchodzącymi w skład podatkowej grupy kapitałowej	wyłączone z podziału
Zapasy (świadcstwa pochodzenia energii)	bezpośrednio do działalności pozostałej
Aktywa z tytułu umów z klientami	metoda szczegółowej identyfikacji
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	wyłączone z podziału
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	przypisane bezpośrednio do działalności pozostałej
Kapitał własny	wyłączone z podziału - element kapitału zaangażowanego
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe (instrumenty długoterminowe)	wyłączone z podziału - element kapitału zaangażowanego
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (umowy długoterminowe)	wyłączone z podziału - element kapitału zaangażowanego
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	struktura kosztów wynagrodzeń
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	wyłączone z podziału
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, w tym:	metoda szczegółowej identyfikacji
- pozostałe zobowiązania	struktura kosztów wynagrodzeń
- zobowiązania z tytułu akcyzy	struktura kosztów akcyzy
- zobowiązania z tytułu VAT	struktura należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług w ramach poszczególnych działalności
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji	bezpośrednio do działalności pozostałej
Inne zobowiązania finansowe	bezpośrednio do działalności pozostałej
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	metoda szczegółowej identyfikacji

Sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Wyłączone z podziału	RAZEM
Przychody ze sprzedaży	127 483	5 043 902	-	5 171 385
Podatek akcyzowy	(2 561)	(68 609)	-	(71 170)
Przychody ze sprzedaży netto	124 922	4 975 293	-	5 100 215
Rekompensaty	-	597 163	-	597 163
Przychody z tytułu leasingu	-	70	-	70
Przychody ze sprzedaży oraz inne dochody	124 922	5 572 526	-	5 697 448
Pozostałe przychody operacyjne	-	16 591	-	16 591
Zmiana rezerwy dotyczącej umów rodzących obciążenia	-	10 415	-	10 415
Amortyzacja	(94)	(5 148)	-	(5 242)
Koszty świadczeń pracowniczych	(2 047)	(72 031)	-	(74 078)
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	(74)	(2 363)	-	(2 437)
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	(123 667)	(5 339 085)	-	(5 462 752)
Usługi przesyłowe	-	(6 331)	-	(6 331)
Inne usługi obce	(4 895)	(212 544)	-	(217 439)
Podatki i opłaty	(72)	(4 067)	-	(4 139)
Zysk na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-	431	-	431
Pozostałe koszty operacyjne	(171)	(66 127)	-	(66 298)
Strata operacyjna	(6 168)	(107 663)	-	(113 831)
Koszty finansowe	(64)	(19 241)	(266 530)	(285 835)
Przychody finansowe	339	264 506	-	264 845
Przychody z tytułu dywidend	-	781 507	-	781 507
Odpisy z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	-	(293 621)	-	(293 621)
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie	-	(65 771)	-	(65 771)
(Strata)/zysk przed opodatkowaniem	(5 893)	559 717	(266 530)	287 294
Podatek dochodowy	-	-	(3 963)	(3 963)
(Strata)/zysk netto okresu sprawozdawczego	(5 893)	559 717	(270 493)	283 331
Inne całkowite dochody	-	-	(4 998)	(4 998)
Całkowity dochód za okres sprawozdawczy	-	-	(275 491)	278 333

Sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Wyłączone z podziału	RAZEM
Przychody ze sprzedaży	97 071	4 856 781	-	4 953 852
Podatek akcyzowy	(2 319)	(249 844)	-	(252 163)
Przychody ze sprzedaży netto	94 752	4 606 937	-	4 701 689
Pozostałe przychody operacyjne	-	35 016	-	35 016
Zmiana rezerwy dotyczącej umów rodzących obciążenia	-	(78 981)	-	(78 981)
Amortyzacja	(39)	(2 195)	-	(2 234)
Koszty świadczeń pracowniczych	(1 503)	(61 782)	-	(63 285)
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	(80)	(2 901)	-	(2 981)
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	(96 635)	(4 365 155)	-	(4 461 790)
Usługi przesyłowe	-	(1 973)	-	(1 973)
Inne usługi obce	(4 399)	(192 365)	-	(196 764)
Podatki i opłaty	(74)	(3 091)	-	(3 165)
Zysk na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-	109	-	109
Pozostałe koszty operacyjne	(92)	(70 126)	-	(70 218)
Strata operacyjna	(8 070)	(136 507)	-	(144 577)
Koszty finansowe	(8)	(19 301)	(239 405)	(258 714)
Przychody finansowe	327	259 624	-	259 951
Przychody z tytułu dywidend	-	645 293	-	645 293
Odwrocenie odpisów z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	-	200 862	-	200 862
(Strata)/zysk przed opodatkowaniem	(7 751)	949 971	(239 405)	702 815
Podatek dochodowy	-	-	24 321	24 321
(Strata)/zysk netto okresu sprawozdawczego	-	-	(215 084)	727 136
Inne całkowite dochody	-	-	(60 979)	(60 979)
Całkowity dochód za okres sprawozdawczy	-	-	(276 063)	666 157

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31 grudnia 2019 r.

	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Wyłączone z podziału	RAZEM
Aktywa trwałe razem	1 104	17 589 035	95 395	17 685 534
Rzeczowe aktywa trwałe	431	23 639	-	24 070
Prawo do korzystania ze składników aktywów	595	32 654	-	33 249
Wartości niematerialne	78	4 298	-	4 376
Nieruchomości inwestycyjne	-	13 755	-	13 755
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane	-	12 892 612	-	12 892 612
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	95 395	95 395
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	38 848	-	38 848
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	4 567 870	-	4 567 870
Należności z tytułu leasingu i subleasingu	-	2 610	-	2 610
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	-	12 749	-	12 749
Aktywa obrotowe razem	35 840	6 944 579	30 680	7 011 099
Zapasy	-	217 460	-	217 460
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	35 840	926 890	-	962 730
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	-	12 646	-	12 646
Aktywa z tytułu umów z klientami	-	215 223	-	215 223
Należności z tytułu leasingu i subleasingu	-	3 083	-	3 083
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-	30 680	30 680
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	2 801 067	-	2 801 067
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	2 768 210	-	2 768 210
AKTYWA RAZEM				24 696 633
Zobowiązania długoterminowe razem	1 620	137 196	23 802	162 618
Pozostałe zobowiązania	-	80 123	-	80 123
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 620	57 073	-	58 693
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	-	23 802	23 802
Zobowiązania krótkoterminowe razem	19 069	1 072 705	-	1 091 774
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	16 307	551 102	-	567 409
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	-	12 631	-	12 631
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	797	28 075	-	28 872
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji	-	281	-	281
Inne zobowiązania finansowe	-	52 599	-	52 599
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	1 965	428 017	-	429 982
Kapitał zaangażowany	16 255	23 323 713	(23 339 968)	-
Kapitał własny			13 574 179	13 574 179
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe			9 831 622	9 831 622
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego			36 440	36 440
PASYWA RAZEM				24 696 633

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31 grudnia 2018 r.

	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Wyłączone z podziału	RAZEM
Aktywa trwałe	572	19 479 830	98 432	19 578 834
Rzeczowe aktywa trwałe	464	25 327	-	25 791
Użytkowanie wieczyste gruntów	27	1 477	-	1 504
Wartości niematerialne	81	4 420	-	4 501
Nieruchomości inwestycyjne	-	14 305	-	14 305
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane	-	12 794 956	-	12 794 956
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	98 432	98 432
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	46 357	-	46 357
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	6 578 980	-	6 578 980
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	1 103	-	1 103
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	-	12 905	-	12 905
Aktywa obrotowe	28 084	3 259 778	77 098	3 364 960
Zapasy	-	333 578	-	333 578
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	28 084	942 573	-	970 657
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	-	16 948	-	16 948
Aktywa z tytułu umów z klientami	-	227 480	-	227 480
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-	77 098	77 098
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	593 221	-	593 221
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	1 145 978	-	1 145 978
AKTYWA				22 943 794
Zobowiązania długoterminowe	1 275	52 311	22 176	75 762
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 275	52 311	-	53 586
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	-	22 176	22 176
Zobowiązania krótkoterminowe	16 565	1 259 881	53 346	1 329 792
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	15 629	577 685	53 346	646 660
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	551	22 592	-	23 143
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia: akcji	-	281	-	281
Inne zobowiązania finansowe	-	146 785	-	146 785
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	385	512 538	-	512 923
Kapitał zaangażowany	10 816	21 427 416	(21 438 232)	-
Kapitał własny	-	-	13 295 846	13 295 846
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	-	-	8 240 970	8 240 970
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	-	1 424	1 424
PASYWA				22 943 794

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

Pozostałe noty objaśniające
36. Transakcje z jednostkami powiązаныmi
Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej ENEA

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Wartość zakupu, w tym:	6 773 240	6 077 811
zakupy materiałów	518	561
zakupy usług	1 628 143	1 707 491
pozostałe (w tym energia i gaz)	5 144 579	4 369 759
Wartość sprzedaży, w tym:	390 533	424 237
sprzedaż energii	353 104	384 294
sprzedaż usług	2 981	2 649
pozostała	34 448	37 294
Przychody z tytułu odsetek, w tym:	221 219	214 449
od obligacji	209 190	207 921
od pożyczek	9 049	5 483
pozostałe	2 980	1 045
Przychody z tytułu dywidend	781 507	645 293

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Należności	317 779	287 457
Zobowiązania	579 935	642 657
Aktywa finansowe – obligacje	6 463 808	6 982 092
Udzielone pożyczki	852 905	182 562
Inne zobowiązania finansowe	52 599	146 785

Transakcje ze spółkami z Grupy Kapitałowej przeprowadzane są na zasadach rynkowych, a warunki nie odbiegają od stosowanych w transakcjach z innymi podmiotami.

Transakcje z członkami Władz Spółki

Spółka zawiera transakcje z następującymi podmiotami powiązаныmi:

- transakcje ze spółkami wchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej ENEA,
- transakcje zawarte pomiędzy Spółką a Członkami Władz ENEA S.A., które podzielić należy na dwie kategorie:
 - wynikające z powołań na Członków Rad Nadzorczych,
 - wynikające z innych umów o charakterze cywilno-prawnym,
- transakcje z podmiotami powiązаныmi ze Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Tytuł	Rok zakończony			
	Zarząd Spółki		Rada Nadzorcza Spółki	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Wynagrodzenia z tytułu kontraktów menadżerskich i umów consultingowych	4 023*	3 310**	-	-
Wynagrodzenia z tytułu powołań do organów zarządzających lub nadzorujących	-	-	774	790
RAZEM	4 023	3 310	774	790

* Wynagrodzenie obejmuje zakaz konkurencji, odprawę dla byłego Członka Zarządu oraz premie za 2017 r. w wysokości 1 282 tys. zł.

** Wynagrodzenie obejmuje zakaz konkurencji oraz premie za 2017 r. dla byłych Członków Zarządu w wysokości 610 tys. zł.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Na 31 grudnia 2019 r. zobowiązania z tytułu kontraktów menadżerskich i umów konsultingowych wobec Członków Zarządu wynoszą 164 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. odpowiednio 158 tys. zł). Rezerwa na premię dla Zarządu na 31 grudnia 2019 r. wynosi 3 510 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. odpowiednio 2 652 tys. zł), kwoty rezerw nie są uwzględnione w powyższej tabeli.

Transakcje dotyczące pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przedstawiono w tabeli poniżej:

Organ	Stan na 1 stycznia 2019	Udzielono od	Spłaty do 31 grudnia 2019	Stan na
Rada Nadzorcza Spółki	5	-	(5)*	-
RAZEM	5	-	(5)	-

* z tego 2 tys. zł dot. wygaśnięcia mandantów Członków Rady Nadzorczej

Organ	Stan na 1 stycznia 2018	Udzielono od	Spłaty do 31 grudnia 2018	Stan na
Rada Nadzorcza Spółki	11	-	(6)	5
RAZEM	11	-	(6)	5

Inne transakcje, wynikające z umów cywilno-prawnych zawartych pomiędzy ENEA S.A. a Członkami Władz Spółki dotyczą wyłącznie wykorzystania przez Członków Zarządu ENEA S.A. samochodów służbowych dla celów prywatnych.

Członkowie Władz Spółki oraz bliscy członkowie ich rodzin nie dokonywali istotnych transakcji ze spółkami Grupy mających wpływ na wynik oraz sytuację finansową Spółki.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi ze Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej

ENEA S.A. zawiera również transakcje handlowe z jednostkami administracji państwowej i samorządowej oraz podmiotami będącymi własnością Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Przedmiotem tych transakcji są głównie:

- zakupy energii elektrycznej oraz praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii w zakresie energii odnawialnej oraz energii produkowanej w kogeneracji z ciepłem, które Spółka realizuje od podmiotów zależnych od Skarbu Państwa,
- sprzedaż energii elektrycznej, usługi dystrybucyjnej i pozostałych powiązanych z tym opłat, którą Spółka realizuje zarówno dla organów administracji państwowej, samorządowej (sprzedaż odbiorcom końcowym) jak i spółek zależnych od Skarbu Państwa (sprzedaż hurtowa oraz detaliczna – odbiorcom końcowym).

Transakcje te przeprowadzane są na zasadach rynkowych, a warunki nie odbiegają od stosowanych w transakcjach z innymi podmiotami. Spółka nie prowadzi ewidencji umożliwiającej agregowanie wartości wszystkich transakcji realizowanych ze wszystkimi instytucjami państwowymi oraz podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa.

Dodatkowo Spółka zidentyfikowała transakcje z jednostkami powiązаныmi ze Skarbem Państwa o charakterze finansowym, tj. z bankami, które są gwarantami w programach emisji obligacji. Wśród tych podmiotów znajdują się: PKO BP S.A., Pekao S.A. oraz Bank Gospodarstwa Krajowego. Szczegółowe informacje dotyczące programów emisji obligacji zostały zaprezentowane w notcie 27.

Wśród podmiotów będących spółkami zależnymi od Skarbu Państwa zdecydowanie największym kontrahentem - odbiorcą ENEA S.A. jest Grupa Azoty, wartość sprzedaży netto w roku 2019 była na poziomie 152 067 tys. zł (w 2018 r. KGHM Polska Miedź S.A. na poziomie 167 262 tys. zł), największym kontrahentem – dostawcą są Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., wartość zakupów netto w roku 2019 była na poziomie 52 590 tys. zł (w 2018 r. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. wartość na poziomie 14 150 tys. zł).

Transakcje z podmiotami wspólnie kontrolowanymi i stowarzyszonymi

Poniższa tabela przedstawia najistotniejsze transakcje z podmiotami wspólnie kontrolowanymi i stowarzyszonymi:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019		Stan na 31 grudnia 2019	
	Sprzedaż	Zakupy	Należności	Zobowiązania
Podmioty będące spółkami wspólnie kontrolowanymi	69 777	-	51 292	-
Podmioty będące spółkami stowarzyszonymi	31	-	-	3

	Rok zakończony 31 grudnia 2018		Stan na 31 grudnia 2018	
	Sprzedaż	Zakupy	Należności	Zobowiązania
Podmioty będące spółkami wspólnie kontrolowanymi	109 668	-	44 122	-
Podmioty będące spółkami stowarzyszonymi	162	-	7	-

Wartość pożyczek udzielonych spółce wspólnie kontrolowanej Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wynosi 109 619 tys. zł brutto oraz 43 848 tys. zł netto (nota 18).

37. Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Poniższa tabela prezentuje uzgodnienie zmian kapitału obrotowego w jednostkowym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych do zmian w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności w bilansie	20 052	44 130
- PGK	-	46 920
- Wydatki związane z przyszłymi emisjami obligacji	195	37
- Zmiana MSSF	5 870	(170 689)
- Inne	325	(219)
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności w cash flow	26 442	(79 821)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań w bilansie	(66 620)	(150 909)
- Przychody/koszty przejęcia	-	(2 874)
- Wpływy związane z przyszłym nabyciem aktywów finansowych	-	(29)
- PGK	53 383	-
- Inne	99	97
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań w cash flow	(13 138)	(153 715)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w bilansie	10 836	4 903
- Zyski/straty aktuarialne odniesione w ICD	(4 478)	(2 457)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w cash flow	6 358	2 446

Poniższe tabele prezentują uzgodnienie zadłużenia w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej do jednostkowego sprawozdania z przepływów pieniężnych:

Uzgodnienie kredytów bankowych i pożyczek

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na 1 stycznia	2 207 693	2 300 978
Otrzymane kredyty i pożyczki	-	-
Splata kredytów i pożyczek	(152 080)	(96 971)
Wycena i koszty transakcyjne	618	3 686
Stan na 31 grudnia	2 056 231	2 207 693

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Uzgodnienie obligacji

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na 1 stycznia	6 033 277	5 565 203
Wykup obligacji	(277 910)	(95 000)
Emisja obligacji	2 000 000	550 000
Wycena i koszty transakcyjne	20 024	13 074
Stan na 31 grudnia	7 775 391	6 033 277

38. Umowy koncesyjne na świadczenie usług publicznych

Przedmiotem prowadzonej przez ENEA S.A. działalności jest przede wszystkim sprzedaż energii elektrycznej i gazu ziemnego.

Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne, za koncesjonowanie, regulację działalności przedsiębiorstw energetycznych i zatwierdzanie taryf odpowiada Prezes URE, który w drodze decyzji administracyjnej udziela koncesji oraz zatwierdza ceny energii i stawki opłat oraz zasady ich stosowania określone w Taryfie. ENEA S.A. posiada koncesję na okres od 26 listopada 1998 r. do 31 grudnia 2025 roku w zakresie obrotu energią elektryczną. Z kolei 12 września 2013 r. ENEA S.A. uzyskała od Prezesa URE koncesję na obrót paliwami gazowymi ważną do 31 grudnia 2030 r.

Obowiązkowi przedkładania Prezesowi URE do zatwierdzania podlegają taryfy dla energii elektrycznej obejmujące działalność nieuznaną przez Prezesa URE za prowadzoną w warunkach konkurencji (w odniesieniu, do której Prezes URE nie wydał decyzji zwalniającej z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzania).

Obowiązkowi przedkładania Prezesowi URE do zatwierdzenia podlegają również taryfy dla gazu ziemnego dla odbiorców z gospodarstw domowych. Zgodnie z harmonogramem zwolnienia z przedkładania do zatwierdzenia Prezesowi URE taryf gazowych, który został określony w ustawie - Prawo energetyczne, od 1 stycznia 2017 r. zwolniona jest z taryfowania sprzedaż w punkcie wirtualnym, sprężonym gazem ziemnym CNG i skroplonym gazem ziemnym LNG oraz w trybie przetargów, aukcji i zamówień publicznych. Od października 2017 r. uwolnione zostały ceny dla pozostałych odbiorców końcowych, poza odbiorcami w gospodarstwach domowych. Ceny gazu dla tych odbiorców zostaną uwolnione od 1 stycznia 2024 r.

W roku 2019 ENEA S.A. stosowała zatwierdzone przez Prezesa URE taryfy:

- „Taryfę dla energii elektrycznej dla odbiorców z grup taryfowych G”, obowiązującą od 1 stycznia 2018 r.
- „Taryfę dla gazu ziemnego wysokometanowego” obowiązującą od 1 czerwca 2018 r. oraz „Taryfę dla gazu ziemnego wysokometanowego”, obowiązującą od 4 lipca 2019 r.

39. Zatrudnienie

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stanowiska nierobotnicze	393	382
RAZEM	393	382

Dane zawarte w tabeli przedstawiają zatrudnienie w osobach. Stanowiska menadżerskie zostały zakwalifikowane do stanowisk nierobotniczych.

40. Zobowiązania warunkowe, postępowania sądowe oraz sprawy toczące się przed organem administracji publicznej

W tej części not objaśniających zaprezentowano zobowiązania warunkowe oraz postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

40.1. Wpływ taryfy dla energii elektrycznej dla zespołu grup taryfowych G

30 grudnia 2019 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki („Prezes URE”) podjął decyzję o zatwierdzeniu taryfy dla energii elektrycznej dla zespołu grup taryfowych G na okres od 14 stycznia do 31 marca 2020 r. („Taryfa”).

Prezes URE zatwierdził cenę sprzedaży energii elektrycznej dla odbiorców w grupach taryfowych G dla ENEA S.A., na poziomie średnio 289,37 zł za MWh.

Mając powyższe na uwadze oraz działając zgodnie z MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa, Spółka zidentyfikowała konieczność utworzenia w IV kwartale 2019 r. rezerwy na umowy rodzące obciążenia.

Ustalenie wielkości rezerwy na kontrakty rodzące obciążenie

W wyniku zatwierdzenia Taryfy z datą obowiązywania od 14 stycznia 2020 r. Spółka dokonała analizy zagadnienia pod kątem aktualizacji rezerw i ujęcia ewentualnych zwrotów w kontekście zapisów MSR 37. Zgodnie z przepisami sprawozdawczymi, jeżeli dany kontrakt lub grupa kontraktów przynoszą straty, to spółka powinna rozpoznać odpowiednią rezerwę w okresie, w którym ta strata stała się nieunikniona, chyba że nie jest w stanie wiarygodnie ustalić kwoty tej rezerwy, a aktywa z tytułu zwrotów ujmuje się gdy są one prawie pewne w kwocie nie wyższej niż rozpoznane rezerwy. W odniesieniu do ustalenia kosztów wykonania świadczenia w rozumieniu MSR 37, przyjęto jedynie koszty bezpośrednie (koszty nabycia energii, praw majątkowych wraz z aktualną stawką podatku akcyzowego), a pominięto koszty pośrednie (koszty własne i zysk). Kwestia, które z kosztów należy uwzględnić przy szacowaniu rezerwy na kontrakty rodzące obciążenia była przedmiotem rozważań przez KIMSF w roku 2017. Zagadnienie nie zostało jednoznacznie uregulowane, a przyjęcie rozwiązania jest kwestią osądu sporządzającego.

Przyjmując ceny obowiązujące w pierwszym kwartale 2020 r. dla klientów z grup taryfowych G w taryfie regulowanej przez Prezesa URE, Spółka oszacowała tzw. stratę na kontrakcie. Strata ta wynika z przyjęcia modelowych kosztów nabycia energii elektrycznej w 2020 r. (kosztów energii elektrycznej i praw majątkowych oraz stawki podatku akcyzowego na poziomie uznanym za uzasadniony w warunkach rynkowych przez Spółkę w procesie taryfowym na 2020 r.) i równoczesnego stosowania cen sprzedaży zatwierdzonych przez Prezesa URE w Taryfie na pierwszy kwartał 2020 r. do końca 2020 r. Dodatkowo uwzględniono:

- ceny sprzedaży z 2019 r. obowiązujące w okresie pierwszych 13 dni 2020 r. (de facto ceny z 2018 r.),
- wolumen sprzedaży wynikający z planowanego na 2020 r. poziomu sprzedaży do klientów w Taryfie G.

Na 31 grudnia 2019 r. ENEA S.A. oszacowała poziom rezerwy na kontrakty rodzące obciążenia w wysokości 68 565 tys. zł.

W roku 2019 Spółka wykorzystwała rezerwę na kontrakty rodzące obciążenia w wysokości 78 981 tys. zł utworzoną na 31 grudnia 2018 r.

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

40.2. Poręczenia i gwarancje

W tabeli poniżej przedstawiono obowiązujące na 31 grudnia 2019 r. istotne gwarancje bankowe w ramach umowy zawartej przez ENEA S.A. z Bankiem PKO BP S.A. oraz z Bankiem PEKAO S.A. do wysokości limitu określonego w umowie.

Zestawienie udzielonych poręczeń wg stanu na 31 grudnia 2019 r.

Nazwa podmiotu, za który udzielono poręczenia	Łączna kwota zobowiązań, która została poręczona	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem	Okres, na jaki udzielono poręczenia	Charakter powiązań między Spółką a podmiotem, który zaciągnął zobowiązanie
ENE A Trading Sp. z o.o.	1 065 tys. zł (250 tys. EUR)	zabezpieczenie zobowiązań ENE A Trading wobec Shell Energy Europe Limited	30.11.2021	spółka zależna
Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o.	11 806 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań zaciągniętych przez MEC Piła Sp. z o.o. wobec Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	30.06.2020	spółka zależna
ENE A Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENE A Trading wobec EDF Trading Limited	30.10.2020	spółka zależna
ENE A Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENE A Trading wobec ČEZ a.s.	10.08.2021	spółka zależna
ENE A Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENE A Trading wobec ZE Pątnów-Adamów-Konin S.A.	25.10.2021	spółka zależna
ENE A Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENE A Trading wobec PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	26.10.2021	spółka zależna
ENE A Trading Sp. z o.o.	2 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENE A Trading wobec Polenergia Obrót S.A.	30.06.2022	spółka zależna
ENE A Trading Sp. z o.o.	2 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENE A Trading wobec Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A.	15.07.2021	spółka zależna

Zestawienie udzielonych poręczeń wg stanu na 31 grudnia 2018 r.

Nazwa podmiotu, za który udzielono poręczenia	Łączna kwota zobowiązań, która została poręczona	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem	Okres, na jaki udzielono poręczenia	Charakter powiązań między Spółką a podmiotem, który zaciągnął zobowiązanie
ENE A Trading Sp. z o.o.	1 075 tys. zł (250 tys. EUR)	zabezpieczenie zobowiązań ENE A Trading wobec Shell Energy Europe Limited	30.11.2021	spółka zależna
ENE A Wytwarzanie Sp. z o.o.	50 000 tys. zł	zabezpieczenie zapłaty ceny sprzedaży udziałów jednostki zależnej przez ENE A Wytwarzanie Sp. z o.o.	czas ważności oferty kupna	spółka zależna
Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o.	11 806 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań zaciągniętych przez MEC Piła Sp. z o.o.	30.06.2020	spółka zależna
ENE A Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENE A Trading wobec EDF Trading Limited	30.10.2020	spółka zależna
ENE A Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENE A Trading wobec ČEZ a.s.	10.08.2021	spółka zależna
ENE A Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENE A Trading wobec Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.	25.10.2021	spółka zależna
ENE A Trading Sp. z o.o.	10 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENE A Trading wobec PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	26.10.2021	spółka zależna
ENE A Trading Sp. z o.o.	5 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENE A Trading wobec Polenergia Obrót S.A.	30.06.2019	spółka zależna
ENE A Trading Sp. z o.o.	2 000 tys. zł	zabezpieczenie zobowiązań ENE A Trading wobec Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A.	15.07.2021	spółka zależna

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zestawienie udzielonych gwarancji wg stanu na 31 grudnia 2019 r.

Data udzielenia gwarancji	Data obowiązywania gwarancji	Podmiot zobowiązany	Podmiot na rzecz którego udzielono gwarancji	Bank - wystawca	Kwota udzielonej gwarancji w tys. zł
13.06.2019	30.05.2021	ENEA Trading Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PEKAO S.A.	140 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne	PKO BP S.A.	20 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Elektrownia Połaniec	Polskie Sieci Elektroenergetyczne	PKO BP S.A.	15 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PKO BP S.A.	10 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Trading Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PKO BP S.A.	10 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Elektrownia Połaniec	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PKO BP S.A.	10 000
13.06.2019	30.05.2021	ENEA Elektrownia Połaniec	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PEKAO S.A.	5 000
13.06.2019	30.05.2021	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PEKAO S.A.	5 000
13.11.2018	30.01.2020	ENEA S.A.	Gmina Olsztyn	PKO BP S.A.	4 462
12.08.2018	16.05.2021	ENEA S.A.	Górecka Projekt Sp. z o.o.	PKO BP S.A.	2 109
24.05.2019	30.07.2020	ENEA S.A.	Miasto Bydgoszcz	PKO BP S.A.	1 207
29.08.2018	29.01.2020	ENEA Logistyka Sp. z o.o.	ENEA Operator Sp. z o.o.	PKO BP S.A.	1 080
Suma udzielonych gwarancji bankowych					223 858

Zestawienie udzielonych gwarancji wg stanu na 31 grudnia 2018 r.

Data udzielenia gwarancji	Data obowiązywania gwarancji	Podmiot zobowiązany	Podmiot na rzecz którego udzielono gwarancji	Bank - wystawca	Kwota udzielonej gwarancji w tys. zł
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Trading Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PKO BP S.A.	150 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Elektrownia Połaniec	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PKO BP S.A.	60 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PKO BP S.A.	40 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne	PKO BP S.A.	20 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Elektrownia Połaniec	Polskie Sieci Elektroenergetyczne	PKO BP S.A.	15 000
13.11.2018	30.01.2020	ENEA S.A.	Gmina Olsztyn	PKO BP S.A.	4 462
12.08.2018	12.08.2020	ENEA S.A.	Górecka Projekt Sp. z o.o.	PKO BP S.A.	1 944
29.08.2018	16.09.2019	Enea Logistyka Sp. z o.o.	ENEA Operator Sp. z o.o.	PKO BP S.A.	1 080
Suma udzielonych gwarancji bankowych					292 486

Wartość pozostałych gwarancji udzielonych przez Spółkę na 31 grudnia 2019 r. wynosi 17 614 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. 7 793 tys. zł).

40.3. Postępowania toczące się przed sądami powszechnymi

Postępowania z powództwa Spółki

Postępowania wszczynane przed sądami powszechnymi z powództwa ENEA S.A. dotyczą dochodzenia należności z tytułu dostarczania energii elektrycznej oraz dochodzenia należności z innych tytułów – nielegalnego poboru energii elektrycznej, przyłączeń do sieci i innych usług specjalistycznych.

Na 31 grudnia 2019 r. przed sądami powszechnymi toczyło się łącznie 5 014 spraw z powództwa Spółki na łączną kwotę 45 394 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. toczyło się 8 982 spraw o łącznej wartości 45 379 tys. zł).

Wynik żadnej ze spraw nie jest istotny dla wyniku finansowego Spółki.

Postępowania przeciwko Spółce

Postępowania przeciwko Spółce wszczynane są zarówno z powództwa osób fizycznych, jak i prawnych. Dotyczą one m.in. kwestii takich jak: odszkodowania za przerwy w dostawach energii, odszkodowania za korzystanie przez Spółkę z nieruchomości, na których znajdują się urządzenia elektroenergetyczne oraz roszczenia z tytułu rozwiązanych umów na zakup praw majątkowych (nota 40.7).

Na 31 grudnia 2019 r. przed sądami powszechnymi toczyło się łącznie 145 spraw przeciwko Spółce na łączną kwotę 561 828 tys. zł (odpowiednio na 31 grudnia 2018 r. toczyło się 150 spraw o łącznej wartości 519 317 tys. zł).

Rezerwy związane z tymi sprawami sądowymi prezentowane są w notcie 30.

40.4. Pozostałe postępowania sądowe

18 stycznia 2018 r. do spółki ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. wpłynął pozew z 28 grudnia 2017 r., który został złożony w Sądzie Okręgowym w Białymstoku przez Gminę Białystok przeciwko ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. o zapłatę 29 445 tys. zł wraz z ustawowymi odsetkami, tytułem ceny sprzedaży 126 083 udziałów Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Białymstoku (obecnie ENEA Ciepło Sp. z o.o.) składających się na tzw. „Resztówkę”, w wykonaniu zobowiązania wynikającego z umowy sprzedaży udziałów ENEA Ciepło Sp. z o.o. zawartej 26 maja 2014 r. 23 lutego 2018 r. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. złożyła odpowiedź na pozew, nie zgadzając się ze stanowiskiem przedstawionym w pozwie i wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Spór dotyczył interpretacji zapisów umowy sprzedaży udziałów z 2014 r. w zakresie ustalenia czy istniało zobowiązanie ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. do nabycia pozostałych udziałów, tzw. „Resztówki”. Zgodnie ze stanowiskiem ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., spółka wykonała swoje zobowiązanie określone w umowie sprzedaży udziałów z 2014 r., w zakresie nabycia udziałów w spółce ENEA Ciepło Sp. z o.o. i nie była zobowiązana do nabycia dodatkowo 121 863 udziałów.

14 sierpnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku (I instancja) uznał powództwo Gminy Białystok w całości. 10 września 2018 r. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. złożyła apelację od wyroku. 8 stycznia 2019 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku skierował wniosek ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. o wyłączenie sędziów apelacji białostockiej do Sądu Najwyższego. 9 marca 2019 r. Sąd Najwyższy postanowił oddalić, a w części umorzyć wniosek ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. o wyłączenie sędziów Sądu Apelacyjnego w Białymstoku (sygn. akt SN IV Co 9/19). Rozprawa przed Sądem Apelacyjnym w Białymstoku odbyła się 19 czerwca 2019 r. Po zamknięciu rozprawy Sąd Apelacyjny w Białymstoku wydał wyrok oddalający apelację spółki. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. złożyła wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem. Wyrok jest prawomocny. 8 października 2019 r. spółka złożyła za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu II instancji. Pismem z 21 listopada 2019 r. Gmina Białystok złożyła odpowiedź na skargę kasacyjną. Skarga kasacyjna została przekazana do Sądu Najwyższego.

ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. zapłaciła 15 lipca 2019 r. na rzecz Gminy Białystok kwotę 34 539 tys. zł (kwota główna plus odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od 25 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty) tytułem ceny nabycia 126 083 udziałów Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Białymstoku, oraz kwotę 144 tys. zł tytułem zwrotu kosztów procesu za I i II instancję.

Niezależnie od powyższego, 12 lipca 2019 r. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. i ENEA S.A. zawarły porozumienie określające zasady sprzedaży powyższych udziałów przez ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. na rzecz ENEA S.A.

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

29 sierpnia 2019 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. wyraziła zgodę Zarządowi ENEA S.A. na nabycie 126 083 udziałów ENEA Ciepło Sp. z o.o. o wartości nominalnej 50 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 6 304 tys. zł za łączną cenę w wysokości 34 539 tys. zł.

4 września 2019 r. ENEA S.A. i ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. zawarły Umowę Sprzedaży 126 083 udziałów ENEA Ciepło Sp. z o.o. o wartości nominalnej 50 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 6 304 tys. zł za łączną cenę w wysokości 34 539 tys. zł., zgodnie z którą przejście własności udziałów z ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. na ENEA S.A. miało nastąpić w dniu dokonania przez ENEA S.A. na rzecz ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. zapłaty ceny za udziały. Płatność ENEA S.A. na rzecz ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. z tego tytułu nastąpiła 11 września 2019 r.

W związku z powyższym, od 11 września 2019 r. ENEA S.A. posiada 3 019 288 udziałów w kapitale zakładowym ENEA Ciepło Sp. z o.o. co stanowi blisko 99,94% udziału w kapitale zakładowym spółki, pozostałe udziały należą do pracowników spółki.

Zarząd ENEA S.A. złożył w grudniu 2018 r. odpowiedź na pozew w sprawie z powództwa akcjonariusza Spółki Fundacji "CLIENTEARTH Prawnicy dla ziemi" z siedzibą w Warszawie o stwierdzenie nieważności lub ewentualnie ustalenie nieistnienia lub ewentualnie o uchylenie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia ENEA S.A. z 24 września 2018 r. w sprawie wyrażenia kierunkowej zgody na przystąpienie do Etapu Budowy w ramach projektu Ostrołęka C i zażądał oddalenia powództwa w całości jako bezzasadnego oraz zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego. 10 kwietnia 2019 r. odbyła się pierwsza rozprawa w sprawie, na rozprawę nie byli wzywani świadkowie. Sąd zobowiązał Spółkę do złożenia Umowy Inwestycyjnej w terminie 14 dni, co najmniej w zakresie punktów od 1 do 8 (w szczególności pkt. 8.6) pod rygorem ujemnych skutków procesowych wskazanych w art. 233 § 2 k.p.c. Pełnomocnik ENEA złożył zastrzeżenie do protokołu w trybie art. 162 k.p.c. 24 kwietnia 2019 r. Spółka złożyła Umowę Inwestycyjną. Sąd postanowił odroczyć rozprawę do 17 lipca 2019 r. 31 lipca 2019 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu uwzględnił powództwo w zakresie roszczenia głównego i stwierdził nieważność Uchwały. 17 września 2019 r. pełnomocnik ENEA S.A. złożył apelację od wyroku z 31 lipca 2019 r. Strona powodowa złożyła odpowiedź na apelację, na którą pełnomocnik ENEA S.A. złożył replikę. Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyznaczył termin rozprawy apelacyjnej na 6 maja 2020 r., termin ten został odwołany, a nowy został wyznaczony na 8 lipca 2020 r.

Zarząd ENEA S.A. złożył w grudniu 2018 r. odpowiedź na pozew w sprawie z powództwa Międzyzakładowego Związku Zawodowego Synergia Pracowników Grupy Kapitałowej ENEA z siedzibą w Poznaniu o stwierdzenie nieważności lub ewentualnie o uchylenie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia ENEA S.A. z 24 września 2018 r. w sprawie wyrażenia kierunkowej zgody na przystąpienie do Etapu Budowy w ramach projektu Ostrołęka C i zażądał oddalenia powództwa w całości jako bezzasadnego oraz zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego. Termin rozprawy wyznaczono na 8 maja 2019 r. Rozprawa ta nie odbyła się, podobnie jak kolejne wyznaczone na 30 lipca 2019 r. i 1 października 2019 r. Nowego terminu rozprawy jeszcze nie wyznaczono. Postępowanie zostało zawieszono do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie z powództwa akcjonariusza Spółki Fundacji "CLIENTEARTH Prawnicy dla ziemi".

40.5. Ryzyko związane ze stanem uregulowania sytuacji prawnej nieruchomości wykorzystywanych przez ENEA S.A.

Ryzyko związane ze stanem uregulowania sytuacji prawnej nieruchomości wykorzystywanych przez Spółkę (obecnie przez ENEA Operator Sp. z o.o.) wynika z faktu, że Spółka nie dla wszystkich obiektów posiadała tytuł prawny do korzystania z gruntów, na których są usytuowane sieci przesyłowe oraz związane z nimi urządzenia. W przyszłości Spółka może być zobowiązana do ponoszenia kosztów z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości, które miało miejsce w latach ubiegłych do momentu wyodrębnienia ENEA Operator Sp. z o.o.

Brak uregulowanego stanu prawnego nieruchomości, z których na wcześniejszym etapie korzystała Spółka, a z których obecnie korzysta ENEA Operator Sp. z o.o. – na których posadowiona jest infrastruktura sieciowa powoduje zagrożenie związane z żądaniami wypłaty odszkodowań za tzw. bezumowne korzystanie z gruntu, czynszu dzierżawnego lub wyjątkowo, w pojedynczych przypadkach z żądaniami związanymi ze zmianą lokalizacji obiektu (przywrócenie gruntu do stanu pierwotnego).

Spółka utworzyła rezerwę na postępowania sądowe wszczęte przeciwko Spółce z powództwa właścicieli nieruchomości, na których znajdują się sieci przesyłowe i urządzenia z nimi związane.

Na 31 grudnia 2019 r. Spółka ujęła rezerwę na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów w wysokości 3 064 tys. zł.

40.6. Sprawy dotyczące niezbilansowania za 2012 r.

30 i 31 grudnia 2014 r. ENEA S.A. wystąpiła z zawezwaniami do próby ugodowej w stosunku do:

	Kwota zawezwania w tys. zł
PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	7 410
PKP Energetyka S.A.	1 272
TAURON Polska Energia S.A.	17 086
TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.	1 826
Razem	27 594

Przedmiotem zawezwań były roszczenia o zapłatę za energię elektryczną niepoprawnie rozliczoną na rynku bilansującym w 2012 r. Zawezwane spółki poprzez niewyrażenie zgody na wystawienie przez ENEA S.A. faktur za rok 2012 bezpodstawnie uzyskały z tego tytułu korzyści majątkowe.

W związku z brakiem ugodowego rozstrzygnięcia w powyższej sprawie, ENEA S.A. wystąpiła ze stosownymi pozwami przeciwko:

- TAURON Polska Energia S.A. – pozew z 10 grudnia 2015 r.,
- TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. – pozew z 10 grudnia 2015 r.,
- PKP Energetyka S.A. – pozew z 28 grudnia 2015 r.,
- PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. – pozew z 29 grudnia 2015 r.

W wyżej wymienionych postępowaniach nie doszło do rozstrzygnięcia sporów.

40.7. Spór dotyczący cen na świadectwa pochodzenia energii OZE oraz wypowiedziane umowy na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł

ENEA S.A. jest stroną 10 postępowań sądowych dotyczących umów na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł, na które składają się:

- 7 postępowań o zapłatę, w których przeciwko ENEA S.A. dochodzone są roszczenia tytułem wynagrodzenia, kar umownych bądź odszkodowania;
- 2 postępowania o ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia przez ENEA S.A. od umów sprzedaży praw majątkowych dokonanego 28 października 2016 r., przy czym w jednym postępowaniu równoległe z żądaniem ustalenia dochodzone jest roszczenie o zapłatę;
- 1 postępowanie o zapłatę, w którym ENEA S.A. dochodzi roszczenia tytułem kary umownej.

ENEA S.A. dokonała potrącenia płatności części wierzytelności przysługujących kontrahentom wobec ENEA S.A. z tytułu zapłaty ceny za sprzedane prawa majątkowe z wierzytelnością odszkodowawczą ENEA S.A. wobec wytwórców OZE. Szkoda wyrządzona ENEA S.A. powstała wskutek niewykonania przez kontrahentów obowiązku kontraktowego przystąpienia w dobrej wierze do renegotjacji kontraktów długoterminowych na sprzedaż praw majątkowych zgodnie z obowiązującą strony klauzulą adaptacyjną.

28 października 2016 r. ENEA S.A. złożyła oświadczenia, w zależności od umowy, o wypowiedzeniu albo o odstąpieniu od długoterminowych umów na zakup przez Spółkę praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł (tzw. zielonych certyfikatów) ("Umowy").

Umowy zostały zawarte w latach 2006-2014 z niżej wymienionymi kontrahentami, do których należą instalacje wytwórcze energii elektrycznej z odnawialnych źródeł ("Kontrahenci"):

- Farma Wiatrowa Krzęcin Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie;
- Megawind Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie;
- PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie;
- PGE Energia Odnawialna S.A. z siedzibą w Warszawie;
- PGE Energia Natury PEW Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (obecnie PGE Energia Odnawialna S.A. z siedzibą w Warszawie);
- "PSW" Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie;

- in.ventus Sp. z o.o. EW Śniatowo Sp. k. z siedzibą w Poznaniu (obecnie TEC1 Sp. z o.o. EW Śniatowo Sp. k. z siedzibą w Katowicach);
- Golice Wind Farm Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Umowy uległy rozwiązaniu co do zasady do końca listopada 2016 r. Dokładna data rozwiązania poszczególnych Umów wynikała z zapisów kontraktowych.

Przyczyną wypowiedzenia/odstąpienia od poszczególnych Umów przez Spółkę było wyczerpanie możliwości przywrócenia równowagi kontraktowej i ekwiwalentności świadczeń stron wywołanych zmianami prawa.

Zmiany prawa, do których doszło po dniu zawarcia wymienionych Umów, tj. w szczególności:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki z 18 października 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii (Dz. U. z 2012 r., poz. 1229);
- ustawa z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2015 r. poz. 478) i związane z tą ustawą kolejne zmiany prawa oraz ogłoszone projekty zmian prawa, tj. w szczególności:
 - ustawa z 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 925); oraz
 - projekt rozporządzenia Ministra Energii w sprawie zmiany wielkości udziału ilościowego sumy energii elektrycznej wynikającej z umorzonych świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, które ma zostać wydane na podstawie upoważnienia wynikającego z art. 12 ust. 5 ustawy z 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw;

spowodowały obiektywny brak możliwości sporządzenia wiarygodnych modeli prognozujących kształtowanie się cen zielonych certyfikatów.

Celem rozwiązania Umów jest uniknięcie przez Spółkę straty stanowiącej różnicę między cenami umownymi a ceną rynkową zielonych certyfikatów. Ze względu na zmieniające się warunki prawne po rozwiązaniu Umów w roku 2017, w szczególności wynikające z ustawy z 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii, szacowana wartość przyszłych zobowiązań umownych uległaby zmianie. W obecnym stanie prawnym byłaby znacząco niższa w porównaniu do kwoty ok. 1 187 mln zł szacowanej na moment wypowiedzenia Umów. Spadek odzwierciedla zmianę sposobu wyznaczania opłaty zastępczej, która zgodnie z treścią części Umów stanowi podstawę do wyliczania ceny kontraktowej i powiązanie jej z ceną rynkową. Spółka utworzyła rezerwę w kwocie 123 032 tys. zł na potencjalne roszczenia wynikające z wypowiedzianych Umów, w odniesieniu do przedstawionych do 31 grudnia 2019 r. zgłoszeń transakcyjnych sprzedaży praw majątkowych przez kontrahentów. Rezerwa jest prezentowana w nocie 30.

W lutym 2020 r. ENEA S.A. zawarła z Megawind Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie, z którego powództwa zostały wszczęte trzy postępowania sądowe, umowę w sprawie ugodowego rozwiązania sporów w ramach której:

- w sprawie o sygn. akt IX GC 64/17 postępowanie zostało prawomocnie umorzone w związku z zawartą ugodą sądową;
- sprawa o sygn. akt IX GC 996/16 ENEA S.A. cofnęła apelację od wyroku z dnia 29 listopada 2019 r. – postępowanie apelacyjne zostało umorzone, ale postanowienie o umorzeniu oczekuje na uprawomocnienie;
- sprawa o sygn. akt IX GC 1167/16 Megawind Polska Sp. z o.o. cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczeń – postępowanie zostało umorzone, ale postanowienie o umorzeniu oczekuje na uprawomocnienie.

Kwota uzgodniona w treści ugody zawiera się w kwocie dotychczas utworzonych rezerw na toczące się postępowania sądowe.

41. Udział w programie budowy elektrowni atomowej

15 kwietnia 2015 r. KGHM, PGE, TAURON i ENEA S.A. zawarły Umowę Nabycia Udziałów w PGE EJ 1. KGHM, TAURON oraz ENEA S.A. nabyły od PGE po 10% udziałów (łącznie 30% udziałów) w PGE EJ 1. ENEA S.A. zapłaciła za nabyte udziały 16 mln zł.

Zgodnie z Umową Wspólników, zaangażowanie finansowe ENEA S.A. w okresie Fazy Wstępnej nie przekroczy kwoty ok. 107 mln zł. Łączne nakłady ENEA S.A. wynikające z nabycia udziałów i podwyższenia kapitału zakładowego spółki wyniosły dotychczas 32 544 tys. zł.

28 listopada 2018 r. PGE S.A. wyraziła wstępne zainteresowanie nabyciem wszystkich udziałów w spółce PGE EJ 1. Z informacji przedstawionych przez PGE S.A. wynikało, że realizacja transakcji będzie możliwa po przeprowadzeniu wyceny przez niezależnego doradcę oraz uzyskaniu zgód korporacyjnych przez wszystkie zaangażowane podmioty. 4 grudnia 2018 r. ENEA S.A. wyraziła wstępne zainteresowanie sprzedażą wszystkich posiadanych udziałów w spółce PGE EJ 1. Wstępne zainteresowanie sprzedażą udziałów w spółce PGE EJ 1 wyrazili także pozostali wspólnicy, tj. TAURON oraz KGHM. 17 kwietnia 2019 r. PGE S.A. podjęła decyzję o odstąpieniu od procesu nabycia udziałów będących w posiadaniu pozostałych Wspólników.

Na 31 grudnia 2019 r. i na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego ENEA S.A. posiada 263 020 udziałów w kapitale zakładowym PGE EJ 1 Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej wynoszącej ok. 37 086 tys. zł, stanowiących 10 % ogólnej liczby udziałów/głosów.

42. Podatkowa Grupa Kapitałowa

Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu decyzją z 14 maja 2019 r. stwierdził wygaśnięcie decyzji z 25 października 2016 r. o rejestracji umowy Podatkowej Grupy Kapitałowej ENEA, w związku z brakiem spełnienia przez Podatkową Grupę Kapitałową ENEA w roku podatkowym 2018 warunku osiągnięcia udziału dochodów w przychodach w wysokości co najmniej 2%.

31 grudnia 2018 r. Podatkowa Grupa Kapitałowa ENEA straciła status podatkowej grupy kapitałowej.

1 stycznia 2019 r. był dniem rozpoczynającym nowy rok podatkowy spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej i od tego dnia zobowiązane były one do indywidualnego rozliczenia w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych.

11 grudnia 2019 r. Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu dokonał rejestracji umowy dotyczącej utworzenia podatkowej grupy kapitałowej na okres 3 lat podatkowych od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2022. Umowa zawarta została aktem notarialnym 12 listopada 2019 r. pomiędzy 11 Spółkami Grupy Kapitałowej ENEA, w tym m.in.: ENEA S.A., ENEA Operator Sp. z o.o., ENEA Centrum Sp. z o.o., ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., ENEA Elektrownia Połaniec S.A.

Spółką reprezentującą podatkową grupę kapitałową jest ENEA S.A.

Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych traktuje podatkową grupę kapitałową, jako odrębnego podatnika podatku dochodowego (CIT), co oznacza, że spółki wchodzące w skład podatkowej grupy kapitałowej tracą odrębną podmiotowość dla celów podatku CIT a podmiotowość tę zyskuje podatkowa grupa kapitałowa jako całość.

Przedmiotem opodatkowania jest dochód ustalony od łącznego dochodu grupy, obliczonego, jako nadwyżka sumy dochodów wszystkich spółek tworzących grupę nad sumą ich strat. Odrębność podmiotowa podatkowej grupy kapitałowej istnieje wyłącznie na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych. Nie należy jej utożsamiać z odrębną podmiotowością prawną. Nie przenosi się ona również na grunt innych podatków, w szczególności każda ze spółek tworzących podatkową grupę kapitałową jest odrębnym podatnikiem podatku VAT, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatku od nieruchomości a także płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych.

Spółki tworzące podatkową grupę kapitałową muszą spełnić szereg wymogów, obejmujących między innymi: odpowiedni poziom kapitałów, udział spółki dominującej w kapitałach spółek tworzących PGK na poziomie minimum 75%, brak powiązań kapitałowych między spółkami zależnymi, brak zaległości podatkowych, osiągnięcie udziału dochodu w przychodach na poziomie przynajmniej 2% (liczonego dla całej podatkowej grupy kapitałowej) oraz zawieranie transakcji wyłącznie na warunkach rynkowych. Naruszenie powyższych wymogów będzie oznaczać rozwiązanie podatkowej grupy kapitałowej i utratę przez nią statusu podatnika. Od momentu rozwiązania każda ze spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej staje się samodzielnym podatnikiem dla podatku CIT.

43. Zdarzenia po dacie sprawozdawczej

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej, które nastąpiły po 31 grudnia 2019 r. zaprezentowane zostały w nocie 3.

30 stycznia 2020 r. ENEA S.A. i ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. zawarły umowę pożyczki na kwotę 2 200 000 tys. zł. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne, oparte o stawkę WIBOR dla depozytów 6-miesięcznych powiększoną o marżę. Pożyczka może być uruchamiana w transzach, a okres dostępności upływa 31 grudnia 2020 r. Pierwsza transza na kwotę 600 000 tys. zł została uruchomiona 10 lutego 2020 r., a druga transza na kwotę 500 000 tys. zł 30 marca 2020 r. Spłata pożyczki nastąpi jednorazowo 30 września 2024 r.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENE A S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zdarzenia po dacie sprawozdawczej dotyczące inwestycji w Elektrownię Ostrołęka Sp. z o.o. zostały przedstawione w nocie 18.

21 lutego 2020 r. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. zawarła ze spółkami Fen Wind Farm B.V. z siedzibą w Amsterdamie oraz Wento Holdings S.à r.l. z siedzibą w Luksemburgu ugodę pozasądową w związku ze sporem sądowym dotyczącym nabycia przez ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. udziałów spółki Eco-Power Sp. z o.o., która to jest właścicielem farmy wiatrowej Skoczylody. W wyniku zawartej ugody ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. na 31 grudnia 2019 r. rozwiązała rezerwę w wysokości 129 000 tys. zł, co miało wpływ na poziom rozwiązanego odpisu na udziały posiadane w tej spółce przez ENEA S.A. na 31 grudnia 2019 r.

28 lutego 2020 r. ENEA S.A. i ENEA Połaniec Sp. z o.o. zawarły umowę pożyczki na kwotę 500 000 tys. zł. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne, oparte o stawkę WIBOR dla depozytów 6-miesięcznych powiększoną o marżę. Pożyczka może być uruchamiana w transzach, a okres dostępności upływa 31 grudnia 2020 r. Pierwsza transza na kwotę 200 000 tys. zł została uruchomiona 3 kwietnia 2020 r., spłata nastąpi jednorazowo w grudniu 2024 r.

12 marca 2020 r. ENEA S.A. i ENEA Operator Sp. z o.o. zawarły umowę pożyczki na kwotę 950 000 tys. zł. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne oparte jest o stawkę bazową WIBOR dla depozytów 6-miesięcznych powiększoną o marżę. Pożyczka może być uruchamiana w transzach, a okres dostępności upływa 31 grudnia 2020 r. Spłata pożyczki nastąpi jednorazowo w grudniu 2024 r. Pożyczka nie została jeszcze uruchomiona.

Pod koniec 2019 r. z Chin zaczęły napływać informacje o zagrożeniu spowodowanym koronawirusem SARS-Cov-2 wywołującym chorobę COVID-19 („koronawirus”). Na 31 grudnia 2019 r. występowanie wirusa było ograniczone terytorialnie, jednakże w trakcie pierwszych miesięcy 2020 r. sytuacja gwałtownie się rozwinęła i występowanie koronawirusa osiągnęło globalną skalę (docierając na początku marca b.r. również do Polski), potęgując tym samym negatywne skutki dla życia ludzi oraz światowej gospodarki. Na chwilę obecną działalność Spółki nie została w istotny sposób dotknięta zagrożeniami związanymi z wirusem, niemniej jednak Zarząd ENEA S.A. uważnie monitoruje sytuację i poziom tego zagrożenia, podejmując jednocześnie liczne działania zmierzające do zminimalizowania zagrożenia wirusem oraz ewentualnych negatywnych skutków spowodowanych jego wystąpieniem. Do tych działań zaliczają się między innymi czasowe ograniczenie wyjazdów i spotkań służbowych, zwiększenie dostępności oraz zakresu stosowania środków czystości, środków do dezynfekcji oraz środków ochronnych, wprowadzenie odpowiednich procedur pracy, a także monitorowanie kierunków podróży pracowników pod kątem krajów o podwyższonym poziomie ryzyka. W zakresie reorganizacji pracy wprowadzono pracę zdalną lub rotacyjną we wszystkich obszarach, gdzie było to możliwe bez zakłócenia procesów krytycznych. Do kluczowych działań należy ponadto zaliczyć dostosowanie obowiązujących w Spółce procedur do wymagań uchwalonej przez Sejm RP Ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Zarząd ENEA S.A. powołał Sztab kryzysowo-koordynacyjny dla Grupy ENEA ds. zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19. W ślad za Uchwałą we wszystkich spółkach GK ENEA powołano Zespoły, które koordynują zadania związane z zapewnieniem ciągłości działania spółek Grupy ENEA w kontekście zagrożenia koronawirusem. Zarząd ENEA S.A. koordynuje poprzez Sztab całość działań, w powyższym zakresie.

Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego, rozwój sytuacji jest trudny do przewidzenia, podobnie jak potencjalne negatywne skutki dla działalności operacyjnej i finansowej Spółki. Dalsze rozprzestrzenianie się wirusa może bowiem powodować spadek aktywności gospodarczej (obecnie liczne ograniczenia działalności dotyczą: hoteli, restauracji, kawiarni, galerii handlowych), spadek zapotrzebowania na energię elektryczną może negatywnie wpłynąć na przychody ze sprzedaży Spółki. Możliwe jest pogorszenie wskaźnika rotacji należności, w związku z trudną sytuacją gospodarczą i ograniczeniem zdolności płatniczych odbiorców energii elektrycznej. Wahania na globalnych rynkach spowodowały w ostatnim czasie także istotne zmiany cen energii elektrycznej, praw do emisji CO₂, surowców, a także istotne wahania na rynkach kapitałowych, które w przypadku zmiany w trwałe tendencje mogą spowodować zmiany w założeniach stosowanych w testach na utratę wartości posiadanych przez Spółkę udziałów w spółkach zależnych.

W związku z opisanymi powyżej zdarzeniami po dniu bilansowym Zarząd ENEA S.A. przeanalizował podstawowe założenia dotyczące szacunków w sprawozdaniu finansowym. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd ENEA S.A. podtrzymuje ich zasadność w długim terminie. W związku z niepewnością wywołaną pandemią wirusa SARS-CoV-2, Zarząd ENEA S.A. na bieżąco analizuje jej wpływ na kluczowe założenia i oszacowania mogące mieć wpływ na sytuację ENEA S.A.

Znaczna zmienność cen produktów na giełdach towarowych powoduje konieczność zaangażowania dodatkowych środków na zabezpieczenie zawartych transakcji.

W ocenie Zarządu ENEA S.A. powyższe zdarzenia są zdarzeniami po zakończeniu okresu sprawozdawczego niewymagającymi dokonania korekt.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-106 stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego

ENEA S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

W okresie pomiędzy dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego kurs akcji Spółki spadł z poziomu ok. 8 zł/akcję do ok. 7 zł/akcję, co zdaniem Zarządu ENEA S.A. jest spowodowane przede wszystkim niekorzystną sytuacją na rynkach globalnych oraz niepewnością związaną z pandemią COVID-19, którą opisano powyżej. W związku z powyższym, Zarząd ENEA S.A. przeanalizował zasadność i aktualność kluczowych oszacowań, przede wszystkim związanych z testami na utratę wartości. Na podstawie tej analizy Zarząd ENEA S.A. nie stwierdził konieczności modyfikacji kluczowych założeń do testów na utratę wartości ani innych oszacowań, które mogłyby mieć istotny wpływ na niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe.